

Dan id-dokument gie magħmul bil-hsieb li jintuża bħala ghoddha ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tieghu

►B

DIRETTIVA 2009/28/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-23 ta' April 2009

dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u li temenda u sussegwentement thassar id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE

(Test b'rilevanza għaż-ŻEEN)

(GU L 140, 5.6.2009, p. 16)

Emendata minn:

Ġurnal Uffiċjali

	Nru	Paġna	Data
►M1 Direttiva tal-Kunsill 2013/18/UE tat-13 ta' Mejju 2013	L 158	230	10.6.2013

▼ B

DIRETTIVA 2009/28/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-23 ta' April 2009

dwar il-promozzjoni tal-užu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi u li temenda u sussegwentement thassar id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 175(1) tieghu, u l-Artikolu 95 tieghu f'relazzjoni mal-Artikoli 17, 18 u 19 ta' din id-Direttiva,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjalista Ewropew⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni (2),

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat⁽³⁾,

Billi:

- (1) Il-kontroll tal-konsum tal-enerġija Ewropea kif ukoll iż-żieda fl-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi, flimkien ma' ffrankar ta' enerġija u żieda fl-effiċċenza tal-enerġija, jikkostitwixxu partijiet importanti mill-pakkett ta' miżuri meħtieġa biex jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' gass b'effett serra u jkun hemm konformità mal-Protokoll ta' Kjoto għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdin fil-Klima, u ma' aktar impenji tal-Komunità u internazzjonali għat-tnejja ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra wara l-2012. Dawk il-fatturi għandhom ukoll rwol importanti fil-promozzjoni tas-sigurta fil-provvista tal-enerġija, fil-promozzjoni tal-iżvilupp u l-innovazzjoni teknoloġika u fl-ghoti ta' opportunitajiet għall-impieg u l-iżvilupp reġionali, speċjalment f'zoni rurali u iżolati.

(2) B'mod partikolari, iż-żieda fit-titħejek teknoloġiku, l-inċentivi għall-użu u l-espansjoni tat-trasport pubbliku, l-użu ta' teknoloġiji effiċċienti fl-enerġija u l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fit-trasport huma whud mill-ghodod l-aktar effettivi li bihom il-Komunità tista' tnaqqas id-dipendenza tagħha fuq iż-żejt impurtat fis-settur tat-trasport, fejn il-problema tas-sigurta fil-provvista tal-enerġija hija l-aktar akuta, u jinfluwenzaw is-suq tal-karburanti għat-trasport.

(3) ġew rikonoxxuti l-opportunitajiet li jkun stabbilit it-tkabbi ekonomiku permezz tal-innovazzjoni u politika sostenibbli dwar l-enerġija kompetittiva. Il-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi

⁽¹⁾ GU C 77, 31.3.2009, p. 43.

⁽²⁾ GU C 325, 19.12.2008, p. 12.

⁽³⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Diċembru 2008 (għandha mhix ippublikata fil-Ġurnal Ufficjal) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-6 ta' April 2009.

▼B

rinnovabbli spiss tiddependi minn kumpaniji żgħar u ta' daqs medju (SMEs) lokali jew reġjonali. L-opportunitajiet għat-tkabbir u l-impiegli li jgħibu l-vestimenti reġjonali u lokali fl-enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-Istati Membri u fir-reġjuni tagħhom huma importanti. Għalhekk il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jappoġġaw miżuri ta' žvilupp reġjonali u nazzjonali f'dawk l-oqsma, jinkuraġġixxu l-iskambju tal-ahjar prattiki fil-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli bejn inizjattivi ta' žvilupp lokali u reġjonali u jippromwovu l-užu tal-finanzjament strutturali f'dan il-qasam.

- (4) Fl-ażevolment tal-iżvilupp tas-suq għal sorsi tal-enerġija rinnovabbli, jehtieġ li jitqies l-impatt pożittiv fuq l-opportunitajiet ta' žvilupp reġjonali u lokali, il-prospetti ghall-esportazzjoni, il-koeżjoni soċjali u l-opportunitajiet ta' impieg, b' mod parikolari firrigward ta' SMEs kif ukoll produtturi indipendenti tal-enerġija.
- (5) Sabiex jonqsu l-emissionijiet tal-gass b'effett serra fil-Komunità u d-dipendenza ta' din fuq l-importazzjoni tal-enerġija, l-iżvilupp ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli għandu jkun marbut mill-qrib maż-żieda fl-effiċjenza tal-enerġija.
- (6) Hu xieraq li tkun appoġġjata l-faži ta' dimostrazzjoni u ta' kummerċjalizzazzjoni ta' teknoloġiji deċentralizzati ta' enerġija rinnovabbli. Il-bidla ghall-produzzjoni deċentralizzata tal-enerġija għandha hafna beneficiji inkluż l-utilizzazzjoni tas-sorsi tal-enerġija lokali, iż-żieda fis-sigurta lokali tal-provvista tal-enerġija, distanzi iqasar ta' trasport u tnaqqis fit-telf tal-enerġija trażmess. Din id-deċentralizzazzjoni tiffavorixxi wkoll žvilupp u koeżjoni Komunitarja billi tiprovd sorsi ta' dhul u toħloq impiegli lokament.
- (7) Id-Direttiva 2001/77/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Settembru 2001 dwar il-promozzjoni ta' elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli fis-suq intern tal-elettriku⁽¹⁾ u d-Direttiva 2003/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Mejju 2003 dwar il-promozzjoni tal-užu tal-bijokarburanti jew karburanti oħra rinnovabbli għat-trasport⁽²⁾ stabbilixxew definizzjonijiet għal tipi differenti ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Id-Direttiva 2003/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ĝunju 2003 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku⁽³⁾ stabbilixxiet definizzjonijiet għas-settur tal-elettriku b'mod ġenerali. Fl-interess taċ-ċertezza legali u c-ċarezza huwa xieraq li jintużaw l-istess definizzjonijiet jew oħrajn simili f'din id-Direttiva.
- (8) Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-10 ta' Jannar 2007 intitolata “Il-Pjan Direzzjonal għall-Energija Rinnovabbli — L-Enerġija Rinnovabbli fis-seku 21: il-bini ta’ futur iż-żejed sostenibbli” wera li mira ta’ 20 % għas-sehem globali ta’ enerġija minn sorsi rinnovabbli u mira ta’ 10 % għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-trasport ikunu miri xierqa u li jistgħu jinkisbu, u li qafas li jinkludi miri mandatorji għandu jiprovd lill-komunità kummerċjali bl-istabbiltà fuq -perijodu twil li għandha bżonn biex tagħmel

⁽¹⁾ GU L 283, 27.10.2001, p. 33.

⁽²⁾ GU L 123, 17.5.2003, p. 42.

⁽³⁾ GU L 176, 15.7.2003, p. 37.

▼B

investimenti sostenibbli u razzjonali fis-settur tal-enerġija rinnovabbi li jkunu kapaċi li jnaqqasu d-dipendenza fuq karburanti fossili impurtati u ssahħah l-užu ta' teknoloġiji ġodda tal-enerġija. Dawn il-miri jeżistu fil-kuntest tal-20 % titjib fl-efċiċjenza fl-užu tal-enerġija sal-2020 stabbilit permezz tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Ottubru 2006 intitolata “Pjan ta' Azzjoni ghall-Effċiċjenza fl-Enerġija: It-Twettiq tal-Potenzjal”, li ġie endorsjat mill-Kunsill Ewropew f'Marzu 2007, u mill-Parlament Ewropew fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-31 ta' Jannar 2008 dwar dak il-Pjan ta' Azzjoni.

- (9) Il-Kunsill Ewropew ta' Marzu 2007 afferma mill-ġdid l-impennejha tal-Komunità lejn l-iżvilupp madwar il-Komunità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi li hinn mill-2010. Huwa approva mira mandatorja ta' sehem ta' 20 % ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fil-konsum globali tal-enerġija fil-Komunità sal-2020 u mira minima mandatorja ta' 10 % li trid tintlaħaq mill-Istati Membri kollha għas-sehem ta' bijokarburanti fil-konsum tal-petrol u ddidżi sal-2020, li jridu jiġu introdotti b'infiq effettiv. Huwa ddik-jara li l-karattru vinkolanti tal-mira tal-bijokarburanti huwa xieraq, kemm-il darba l-produzzjoni hija sostenibbli, bil-bijokarburanti tat-tieni ġenerazzjoni jsiru kummerċjalment disponibbli u d-Direttiva 98/70/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 1998 dwar il-kwalità tal-karburanti tal-petrol u tad-didżi (¹) li qed tkun emendata biex tippermetti livelli adegwati ta' tahlit. Il-Kunsill Ewropew ta' Marzu 2008 tenna li huwa essenzjali li jiġu żviluppati u ssodisfatti kriterji effettivi ta' sostennibbiltà ghall-bijokarburanti u tigiż-żgurata d-disponibbiltà kummerċjali tal-bijokarburanti tat-tieni ġenerazzjoni. Il-Kunsill Ewropew ta' Ĝunju 2008 rrefera mill-ġdid ghall-kriterji ta' sostennibbiltà u l-iżvilupp ta' bijokarburanti tat-tieni ġenerazzjoni, u enfasizza l-ħtieġa li jiġu evalwati l-impatti possibbli tal-produzzjoni tal-bijokarburanti fuq il-prodotti tal-ikel agrikoli u li tittieħed azzjoni, jekk meħtieġ, biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet. Huwa ddik-jara wkoll li għandha ssir evalwazzjoni ulterjuri tal-konsegwenzi ambientali u soċjali tal-produzzjoni u l-konsum tal-bijokarburanti.
- (10) Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Settembru 2007 dwar il-Pjan Direzzjonali ghall-Enerġija Rinnovabbi fl-Ewropa (²), il-Parlament Ewropew għamel sejha lill-Kummissjoni biex, sal-ahhar tal-2007, tippreżenta proposta għal qafas legislattiv ghall-enerġija minn sorsi rinnovabbi, b'referenza ghall-importanza li jkunu stabbiliti miri għas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fil-livell Komunitarju u tal-Istati Membri.
- (11) Huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti regoli trasparenti u mhux ambigwi biex ikun ikkalkulat is-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi u biex ikunu definiti dawk is-sorsi. F'dan il-kuntest għandhom jiġu inklużi l-enerġija preżenti fl-oċeani u korpi oħra tal-ilma fil-forma ta' mewġ, kurrenti tal-bahar, mareat, gradjenti tal-enerġija termali tal-ocean jew gradjenti tas-salinità.

(¹) GU L 350, 28.12.1998, p. 58.

(²) GU C 219 E, 28.8.2008, p. 82.

▼B

- (12) L-užu ta' materjal agrikolu bhad-demel, id-demel likwidu u skart iehor organiku u tal-annimali ghall-produzzjoni tal-bijogass, minhabba l-potenzjal qawwi tal-iffrankar tal-emisjonijiet tal-gass b'effett serra, għandu vantaġġi ambjentali sinifikanti f'termini ta' produzzjoni ta' shana u ta' enerġija kif ukoll l-užu tiegħu bhala bijokkarburant. L-istallazzjonijiet tal-bijogass jistgħu, bhala riżultat tan-natura deċentralizzata tagħhom u l-istruttura ta' investiment reġjonali, jikkontribwixxu sew għal żvilupp sostenibbli f'zoni rurali u joffru lill-bdiewa opportunitajiet ġodda ta' dhul.
- (13) Fid-dawl tal-pożizzjonijiet meħuda mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni, huwa xieraq li jkunu stabbiliti miri nazzjonali mandatorji konsistenti ma' sehem ta' 20 % ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi u sehem ta' 10 % ta' energija minn sorsi rinnovabbi fit-trasport fil-konsum tal-enerġija Komunitarja sal-2020.
- (14) L-ghan ewlieni ta' miri nazzjonali mandatorji huwa li jipprovdī certezza ghall-investituri u li jinkoraġġixxi żvilupp kontinwu ta' teknoloġiji li jiġi generaw l-enerġija mit-tipi kollha ta' sorsi rinnovabbi. Għalhekk mhux xieraq li tkun differita deċiżjoni dwar jekk mira hijiex mandatorja sakemm iseħħ avveniment iehor.
- (15) Il-punt tat-tluq, il-potenzjal tal-enerġija rinnovabbi u t-taħlit tal-enerġija ta' kull Stat Membru jvarja. Huwa għalhekk mehtieg li l-mira tal-Komunità ta' 20 % tigi tradotta f'miri individwali għal kull Stat Membru, b'konsiderazzjoni debita għal allokazzjoni ġusta u adegwata li tqis il-punti ta' tluq u l-potenzjali differenti tal-Istati Membri, inkluż il-livell eżistenti ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi u t-taħlita tal-enerġija. Huwa xieraq li dan isir bit-tqassim billi ż-żieda totali mehtieġa fl-užu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi tinqasam bejn l-Istati Membri fuq il-baži ta' żieda ugwali fis-sehem ta' kull Stat Membru fi proporżjon mal-PDG, immodulat biex jirrifletti l-punti tat-tluq tagħhom, u b'kontabilità f'termini tal-konsum finali gross tal-enerġija, b'konsiderazzjoni tal-isforzi tal-passat tal-Istati Membri fir-rigward tal-užu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi.
- (16) B'kuntrast, huwa xieraq li l-mira ta' 10 % ghall-enerġija minn sorsi rinnovabbi fit-trasport tkun stabbilita fl-istess livell għal kull Stat Membru biex tkun żgurata konsistenza fl-ispecifikazzjoni jiet u d-disponibbiltà ta' karburanti għat-transport. Minhabba li l-karburanti għat-transport huma faċilment innegozjati, Stati Membri li għandhom ftit mir-rizorsi rilevanti faċilment sejkun jistgħu jakkwistaw bijokkarburanti minn x'imkien iehor. Filwaqt li jista' jkun teknikament possibbli għall-Komunità li tilhaq il-mira tagħha għall-užu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fit-trasport mill-produzzjoni domestika biss, huwa kemm possibbli kif ukoll mixtieq li l-mira fil-fatt tintla haq permezz ta' taħlita bejn il-produzzjoni domestika u l-importazzjoni. Għal dan l-ghan, il-Kummissjoni għandha tissorvelja l-provvista tas-suq Komunitarju

▼B

ghall-bijokarburanti, u għandha, inter alia, tipproponi miżuri rilevanti biex jinkiseb l-approċċe bilanċejat bejn il-produzzjoni domestika u l-importazzjoni, billi jitqies, inter alia, l-iżvilupp tan-negożjati kummerċjali multilaterali u bilaterali, konsiderazzjonijiet ambientali, soċċali, u ekonomiċi, u s-sigurtà tal-provvista tal-enerġija.

- (17) It-titjib fl-effiċjenza tal-enerġija huwa objettiv ewlieni tal-Komunità, u l-ghan hu li jintlaħaq titjib ta' 20 % fl-effiċjenza tal-enerġija sal-2020. Dik il-mira, flimkien mal-leġislazzjoni eżistenti u futura inkluži d-Direttiva 2002/91/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Dicembru 2002 dwar il-prestazzjoni tal-enerġija tal-bini⁽¹⁾, id-Direttiva 2005/32/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2005 dwar it-twaqqif ta' qafas ghall-iffissar tar-rekwiziti għall-eko-disinn ta' prodotti li jużaw l-enerġija⁽²⁾, u d-Direttiva 2006/32/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2006 dwar effiċjenza fl-użu finali tal-enerġija u dwar servizzi ta' enerġija⁽³⁾, għandu rwol kritiku biex tiżgura li objettivi tal-klima u l-enerġija qed jintlahqu bl-inqas spiżza possibbli, u tista' wkoll tipprovdi opportunitajiet godda għall-ekonomija tal-Unjoni Ewropea. L-effiċjenza tal-enerġija u limji politici ta' ffrankar tal-enerġija huma wħud mill-metodi l-aktar effettivi li bihom l-Istati Membri jistgħu jżidu l-persentaġġ fis-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, u għal-hekk l-Istati Membri għandhom jilhqu aktar faċiilment il-miri dinjija nazzjonali u l-miri għat-trasport għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli stabbiliti b'din id-Direttiva.
- (18) Ser tkun ir-responsabilità tal-Istati Membri li jsir titjib sinifikanti fl-effiċjenza fl-enerġija fis-setturi kollha sabiex jinkisbu b'mod aktar faċili l-miri tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, li huma espressi bħala percēntwali tal-konsum finali gross tal-enerġija. Il-ħtieġa ta' effiċjenza fl-enerġija fis-settur tat-trasport hi urgħenti għaliex jidher li qed issir dejjem iżjed diffiċċi li mira percēntwali mandatorja għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli tinkiseb b'mod sostenibbli jekk id-domanda ġenerali għall-enerġija għat-trasport tkompli tikber. Il-mira mandatorja ta' 10 % għat-trasport li trid tintlaħaq mill-Istati Membri kollha għandha għalhekk tkun definita bħala dak is-sehem ta' konsum finali tal-enerġija fit-trasport li għandu jinkiseb minn sorsi rinnovabbli globalment, u mhux minn bijokarburanti biss.
- (19) Sabiex jiġi żgurat li l-miri globali nazzjonali mandatorji jintlaħqu, l-Istati Membri għandhom jaħdmu lejn trajettorju indikattiv li jindika triq lejn l-ilħiġ tal-miri mandatorji finali tagħhom. Huma għandhom jistabbilixxu pjan ta' azzjoni nazzjonali għall-enerġija rinnovabbli li jinkludi informazzjoni dwar miri settorjali, filwaqt li jżommu f'mohħħom li jeżistu uži differenti għall-bijomassa u li għalhekk huwa essenzjali li jiġu mobilizzati riżorsi godda tal-bijomassa. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu miżuri biex jintlaħqu dawk il-miri. Kull Stat Membru

⁽¹⁾ GU L 1, 4.1.2003, p. 65.

⁽²⁾ GU L 191, 22.7.2005, p. 29.

⁽³⁾ GU L 114, 27.4.2006, p. 64.

▼B

għandu jevalwa, meta jkun qed jevalwa l-konsum finali gross mistenni tal-enerġija fil-pjan ta' azzjoni nazzjonali dwar l-enerġija rinnovabbli, il-kontribut li l-effiċċenza fl-enerġija u l-miżuri ta' ffrankar ta' energija jistgħu jagħtu sabiex jintlahqu l-miri nazzjonali tiegħu. L-Istati Membri għandhom iqis u l-kombinazzjoni ottimali ta' teknoloġiji tal-enerġija effiċċenti ma' energija minn sorsi rinnovabbli.

- (20) Biex il-benefiċċji tal-progress teknoloġiku u tal-ekonomiji fil-kobor ikunu jistgħu jiġu sfruttati, it-trajettorja indikattiva għandha tqis il-possibbiltà ta' tkabbir aktar mghażżeen fl-użu ta' energija minn sorsi rinnovabbli fil-futur. Għalhekk, tista' tingħata attenzjoni speċjali lil setturi li jsorf b'mod sproportionat min-nuqqas ta' progress teknoloġiku u ekonomija fil-kobor u għalhekk jibqgħu sottożviluppati, iżda li, fil-futur, jistgħu jikkontribwixxu b'mod sinifikanti biex jintlahqu l-miri ghall-2020.
- (21) It-trajettorja indikattiva għandha tiehu l-2005 bħala l-punt ta' tluq peress li dik hija l-ahħar sena li għaliha hija disponibbli data affidabbli dwar l-ishma nazzjonali ta' energija minn sorsi rinnovabbli.
- (22) Il-kisba tal-objettivi ta' din id-Direttiva titlob li l-Komunità u l-Istati Membri jiddedikaw ammont sinifikanti ta' riżorsi finanzjarji għar-riċerka u l-iżvilupp fir-rigward ta' teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli. B'mod partikolari, l-Istitut Ewropew għall-Innovazzjoni u t-Teknoloġija għandu jagħti priorità kbira l-l-riċerka u l-iżvilupp tat-teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli.
- (23) L-Istati Membri jistgħu jheġġu lill-awtoritajiet lokali u reġjonali sabiex jiffissaw miri li jkunu oħla mill-miri nazzjonali u jinvolvu lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fit-tfassil ta' pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali dwar l-enerġija rinnovabbli u fis-sensibiliż-żazzjoni dwar il-benefiċċji tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli.
- (24) Sabiex jiġi sfruttat il-potenzjal kollu tal-bijomassa, il-Komunità u l-Istati Membri għandhom jippromwovu mobilizzazzjoni akbar tar-riservi eżistenti tal-injam u l-iżvilupp ta' sistemi ġoddha ta' silvikultura.
- (25) L-Istati Membri għandhom potenzjali ghall-enerġija rinnovabbli differenti u joperaw skemmi differenti ta' appoġġ għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-livell nazzjonali. Il-maġġoranza tal-Istati Membri jaapplikaw skemmi ta' appoġġ li jagħtu benefiċċji biss lill-enerġija minn sorsi rinnovabbli li tīġi prodotta fit-territorju tagħhom. Ghall-iffunzjonar tajjeb tal-iskemi ta' appoġġ nazzjonali huwa kruċjali li l-Istati Membri jkunu jistgħu jikkontrallaw l-effett u l-ispejjeż tal-iskemi ta' appoġġ nazzjonali tagħhom skont il-potenzjali differenti tagħhom. Mezz importanti biex jintlaħaq l-għan ta' skemmi ta' appoġġ nazzjonali, bħal fid-Direttiva 2001/77/KE sabiex tinżamm il-fiduċċja tal-investitur u

▼B

sabiex jiġi permess lill-Istati Membri jfasslu miżuri nazzjonali effettivi ghall-konformità mal-mira. Din id-Direttiva għandha l-ghan li tiffaċċilita l-appoġġ transkonfinali tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli mingħajr ma teffettwa skemi ta' appoġġ nazzjonali. Hija tintroduċi mekkaniżmi ta' kooperazzjoni fakultattivi bejn l-Istati Membri li jippermettulhom li jaqblu fuq il-livell li fi Stat Membru iehor jappoġġa l-produzzjoni tal-enerġija fi Stat Membru iehor u dwar il-livell li għaliex il-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli għandha tgħodd għall-mira globali nazzjonali ta' kwalunkwe wieħed minnhom. Sabiex tiġi żgurata l-effettivitā taż-żewġ miżuri ta' konformità tal-mira, jiġifieri l-iskemi ta' appoġġ nazzjonali u l-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni, huwa essenzjali li l-Istati Membri jkunu kapaċi jiddeterminaw jekk u sa liema livell l-iskemi ta' appoġġ nazzjonali tagħhom japplikaw għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta fi Stati Membri oħra u biex jaqblu dwar dan billi japplikaw il-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni previsti f'din id-Direttiva.

- (26) Hu mixtieq li l-prezzijiet tal-enerġija jirriflettu l-ispejjeż esterni tal-produzzjoni u tal-konsum tal-enerġija, inkluzi, kif xieraq, l-ispejjeż ambjentali, soċjali, u tal-kura tas-sahha.
- (27) L-appoġġ pubbliku huwa meħtieġ sabiex jintlahqu l-objettivi Komunitarji li jikkonċernaw id-diffużjoni tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli, partikolarmen sakemm il-prezzijiet tal-elettriku tas-suq intern ma jirriflettux l-ispejjeż u l-benefiċċei ambjentali u soċjali kollha tas-sorsi ta' energija użati.
- (28) Il-Komunità u l-Istati Membri għandhom jaħdumu biex inaqqsu l-konsum totali tal-enerġija fit-trasport u jżidu l-effiċjenza tal-enerġija fit-trasport. Il-modi ewlenin kif jitnaqqas il-konsum tal-enerġija fit-trasport jinkludu l-ippjanar tat-trasport, l-appoġġ għat-trasport pubbliku, iż-żieda fil-manifattura ta' numru ta' karozzi li jaħdumu bl-elettriku u l-produzzjoni ta' karozzi li huma iktar effiċċenti f'termini ta' energija u li huma iżgħar kemm fid-daqs u kemm fil-kapaċitā tal-magna.
- (29) L-Istati Membri għandu jkollhom l-għan li jiddiversifikaw it-tħalita tal-enerġija rinnovabbli fis-setturi kollha tat-trasport. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sal-1 ta' Gunju 2015 li fihi tjenfasizza l-potenzjal taż-żieda tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli f'kull settur tat-trasport.
- (30) Fil-kalkolu tal-kontribuzzjoni tal-idro-elettriku u tal-enerġija mirrih għall-finijiet ta' din id-Direttiva, l-effetti tal-varjazzjoni klimatika għandhom jittaffew permezz tal-użu ta' regola ta' normalizzazzjoni. Barra minn hekk, l-elettriku prodott minn sistema ta' hażna bl-ippumpjar mill-ilma li qabel kien ippumpjat 'il fuq m'għandhomx ikunu meqjusa bħala elettriku prodott minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli.

▼B

- (31) Pompi tas-shana li jippermetu l-užu ta' shana aerotermali, ġeotermali jew idrotermali f'livell ta' temperatura utli jehtieġu l-elettriċi jew xi energija oħra awżiljari biex jaħdmu. L-enerġija użata biex thaddem il-pompi tas-shana għandha tiġi mnaqqa mis-shana totali utilizzabbi. Għandhom jitqiesu biss il-pompi tas-shana li l-output tagħhom jeċċeddi b' mod sinjifikanti l-enerġija primarja meħtieġa għat-thaddim tagħhom.
- (32) Sistemi ta' energija passiva jużaw id-disinn tal-bini biex jisfruttaw l-enerġija. Din hija kkunsidrata bhala energija ffrankata. Għalhekk, biex ikun evitat il-kalkolu doppu, l-enerġija kkontrollata b'dan il-mod m'għandhiex tkun ikkalkulata ghall-ghanijiet ta' din id-Direttiva.
- (33) Uhud mill-Istati Membri għandhom sehem kbir tal-avjazzjoni fil-konsum finali gross tal-enerġija tagħhom. Minhabba r-restrizzjonijiet teknoloġici u regolatorji attwali li ma jippermettux l-užu ta' bijokarburanti fl-avjazzjoni ghall-užu kummerċjali, huwa xieraq li tingħata eżenzjoni parpjali lil dawn l-Isati Membri, billi jiġi eskluż mill-kalkolu tal-konsum finali gross tal-enerġija tagħhom fit-trasport nazzjonali bl-ajru, l-ammont li bih jeċċedu b'darba u nofs il-medja tal-konsum finali gross tal-enerġija tal-Komunità fl-avjazzjoni fl-2005, kif evalwat mill-Eurostat, jiġifieri 6,18 %. Cipru u Malta, minhabba l-karatru insulari u periferali tagħhom, jiddependu fuq l-avjazzjoni bhala mezz ta' trasport, li huwa essenzjali għaċċit-tadbiex u għall-ekonomija tagħhom. Minħabba dan, Cipru u Malta għandhom konsum finali gross tal-enerġija fit-trasport nazzjonali bl-ajru li huwa sproporzjonatament għoli, jiġifieri iż-żejjed minn tliet darbiet il-medja tal-Komunità fl-2005, u għalhekk huma affettwati b'mod sproporzjonat mir-restrizzjonijiet teknoloġici u regolatorji attwali. Huwa xieraq li għal dawk l-Isati Membri jiġi previst li l-eżenzjoni għandha tkopri l-ammont li bih jeċċedu l-medja tal-Komunità ghall-konsum finali gross tal-enerġija fl-avjazzjoni fl-2005 kif evalwat mill-Eurostat, jiġifieri 4,12 %.
- (34) Sabiex jinkiseb mudell tal-enerġija li jappoġġja l-enerġija minn sorsi rinnovabbli jehtieġ li tkun inkoraġġita l-kooperazzjoni strategika bejn l-Isati Membri, li tinvolvi, kif xieraq, ir-reġjuni u l-awtoritajiet lokali.
- (35) Filwaqt li jitqiesu d-dispozizzjonijiet ta' din id-Direttiva, l-Isati Membri għandhom ikunu inkoraġġiti li jfittxu kull forma ta' kooperazzjoni adatta fir-rigward tal-objettivi stabbiliti f'din id-Direttiva. Din il-kooperazzjoni tista' ssehh fil-livelli kollha, bilaterali jew multilaterali. Minbarra l-mekkaniżmi b'effett fuq il-kalkolu tal-mira u tal-konformità tagħha, li huma previsti eskluzivament f'din id-Direttiva, jiġifieri trasferimenti statistici bejn l-Isati Membri, progetti kongunti u skemi ta' appogġ konġunt, il-kooperazzjoni tista' wkoll tieħdu l-forma ta', pereżempju, skambji ta' informazzjoni u tal-ahjar prattiki, kif previsti, b'mod partikolari, fil-pjattaforma tat-trasprenza stabbilita b'din id-Direttiva, kif ukoll koordinazzjoni oħra volontarja bejn it-tipi kollha ta' skemi ta' appogġġ.

▼B

- (36) Biex jinholqu opportunitajiet biex jitnaqqsu l-ispejjeż biex jinkisbu l-miri stabiliti f'din id-Direttiva, huwa xieraq kemm li jkun iffäċilitat il-konsum fl-Istati Membri ta' energija prodotta minn sorsi rinnovabbi fi Stati Membri ohra, u li l-Istati Membri jkunu jistgħu jikkalkulaw l-energija minn sorsi rinnovabbi kkunsmata fi Stati Membri ohra mal-miri nazzjonali tagħhom stess. Għal din ir-raġuni, filwaqt li huma meħtieġa miżuri ta' flessibbiltà, iżda dawn jibqghu taħt il-kontroll tal-Istati Membri sabiex ma jaffettwawx l-abbiltà tagħhom li jilhqu l-miri nazzjonali. Dawn il-miżuri ta' flessibbiltà jieħdu l-forma ta' trasferimenti statistici, ta' progetti kongunti bejn l-Istati Membri jew ta' skemi ta' appoġġ kongunt.
- (37) Għandu jkun possibbli li l-elettriku impurtat, prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbi barra mill-Komunità, jghodd mal-miri tal-Istati Membri. Madankollu, biex tkun evitata żieda netta f'emissjonijiet tal-gass b'effett serra permezz tad-devjazzjoni tas-sorsi rinnovabbi eżistenti u s-sostituzzjoni shiha jew parżjali tagħhom b'sorsi ta' energija konvenzjonali, l-elettriku prodott biss minn impjanti ta' energija rinnovabbi li jsiru operattivi wara d-dħul fis-sehh ta' din id-Direttiva jew permezz tal-kapaċità miżjud ta' impjant li ġie rinovat wara dik id-data għandu jkun eligibbli biex jingħadd. Sabiex ikun garantit effett xieraq tal-energija minn sorsi rinnovabbi li tiehu post l-energija konvenzjonali fil-Komunità kif ukoll f'pajjiżi terzi, huwa xieraq li jkun żgurat li dawn l-importazzjonijiet jistħu jkunu sorveljati u li jingħata kont tagħhom b'mod affidabbli. Ftehim ma' pajjiżi terzi li jikkonċernaw l-organizzazzjoni ta' tali negozju fl-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbi ser jiġu kkunsidrati Jekk, bis-sahha ta' deċiżjoni meħuda skont it-Trattat tal-Komunità dwar l-Energija⁽¹⁾ għal dak l-effett, il-partijiet kontraenti għal dak it-trattat jinrabtu mid-dispozizzjonijiet rilevanti ta' din id-Direttiva, il-miżuri ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri previsti f'din id-Direttiva ser ikunu applikabbi għalihom.
- (38) Meta Stati Membri jippenjaw ruħhom fi progetti kongunti ma' pajjiż terz wieħed jew aktar fir-rigward tal-produzzjoni tal-elettriku minn sorsi tal-energija rinnovabbi, huwa xieraq li dawn il-progetti kongunti jkunu relatati biss ma' impjanti li nbnew ġoddha jew ma' impjanti b'kapaċità li żidiedet mill-ġdid. Dan għandu jghin biex jiżgura li l-proporzjon ta' energija minn sorsi rinnovabbi fil-konsum totali ta' energija ta' pajjiż terz ma jitnqqasx minħabba l-importazzjoni ta' energija minn sorsi rinnovabbi fil-Komunità. Barra minn hekk, l-Istati Membri kkonċernati għandhom jiffäċilitaw l-użu domestiku mill-pajjiż terz ikkonċernat ta' parti tal-produzzjoni ta' elettriku mill-impjanti koperti mill-progett kongunt. Barra minn dan, il-pajjiż terz ikkonċernat għandu jiġi inkuraġġit mill-Kummissjoni u l-Istati Membri biex jiżviluppa politika tal-energija rinnovabbi li tħalli miri ambiz-zjuži.

⁽¹⁾ GU L 198, 20.7.2006, p. 18.

▼B

- (39) Filwaqt li jiġi nnutat li proġetti ta' interess kbir Ewropew f'pajjiżi terzi, bhall-Pjan Solari għall-Mediterran, jista' jkollhom bżonn ta' perijodu twil ta' introduzzjoni qabel ma' jsiru interkonnessi kompletament mat-territorju tal-Komunità, huwa xieraq li l-iżvilupp tagħhom jiġi ffaċilitat billi l-Istati Membri jithallew jikkunsidraw fil-miри nazzjonali tagħhom ammont limitat ta' elettriku prodott minn proġetti bhal dawn waqt il-bini tal-interkonnessjoni.
- (40) Il-proċedura użata mill-amministrazzjoni responsabbli għall-kontroll tal-awtorizzazzjoni, taċ-ċertifikazzjoni u l-licenzjar ta' impjanti tal-enerġija rinnovabbli għandha tkun oggettiva, trasparenti, mhux diskriminatorja u proporzjonata meta jkunu qed jiġi applikati r-regoli għal proġetti spċifici. B'mod partikolari, huwa xieraq li jiġi evitat kwalunkwe piżi bla bżonn li jista' jinqala' mill-klassifikazzjoni ta' proġetti tal-enerġija rinnovabbli taht installazzjonijiet li jirrappreżentaw riskju għoli għas-sahha.
- (41) In-nuqqas ta' regoli trasparenti u ta' koordinazzjoni bejn il-korpi ta' awtorizzazzjoni differenti deher li fixkel l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Għalhekk l-istruttura spċifica tas-settur tal-enerġija rinnovabbli għandha tkun ikkunsidra meta l-awtoritajiet nazzjonali, regionali u lokali jirrevedu l-proċeduri amministrattivi tagħhom biex jingħata l-permess għall-bini u l-operazzjoni ta' impjanti u infrastrutturi tan-networks marbuta mat-trasmissjoni u d-distribuzzjoni li jiprodu ċu l-elettriku, it-tishin u t-tkessiħ jew karburanti għat-transport minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Il-proċeduri ta' approvazzjoni amministrattiva għandhom ikunu semplifikati bi skedi ta' żmien għall-mpjanti li jużaw enerġija minn sorsi rinnovabbli. Ir-regoli u l-linji gwida għall-ippjanar għandhom ikunu adattati biex jikkunsidraw tagħmir għat-tħalli tħalli u t-tkessiħ u l-elettriku rinnovabbli li huwa ta' nfiq effettiv u ta' beneficiċju għall-ambjent.
- (42) Ghall-benefiċċju tal-iżvilupp mgħaggel ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli u bil-hsieb tal-kwalità sostenibbli generalment għolja u li hija ta' beneficiċju għall-ambjent, l-Istati Membri għandhom, meta japplikaw regoli amministrattivi, jipppjanaw strutturi u legislazzjoni li huma maħsuba għal-licenzjar ta' impjanti fir-rigward tat-tnejis tat-tnejis u l-kontroll tal-impjanti industrijni, għall-ġlieda kontra t-tnejis tal-ambjent, u l-prevenzjoni jew minizzazzjoni tal-ħruġ ta' sustanzi perikolużi fl-ambjent, jikkunsidraw il-kontribut tas-sorsi rinnovabbli tal-enerġija sabiex jintlahqu l-objettivi ambjentali u tat-tibdil fil-klima, b' mod partikolari meta mqabbla ma' impjanti tal-enerġija mhux rinnovabbli.
- (43) Sabiex jiġi stimulat il-kontribut miċċ-ċittadini individwali għall-objettivi stabbiliti f'din id-Direttiva, l-awtoritajiet rilevanti għandhom jikkunsidraw il-possibbiltà li l-awtorizzazzjoni jie jiġi sostitwiti minn sempliċi notifika lill-entità kompetenti meta jiġi installat tagħmir deċċentralizzat żgħir għall-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli.

▼B

- (44) Il-koerenza bejn l-objettivi ta' din id-Direttiva u l-legislazzjoni ambientali ohra tal-Komunità għandha tiġi żgurata. B'mod partikolari, waqt il-proċeduri ta' evalwazzjoni, ippjanar u liċenzjar ghall-impjanti tal-enerġija rinnovabbli, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-legislazzjoni ambientali kollha tal-Komunità, u l-kontribut mis-sorsi rinnovabbli tal-enerġija sabiex jintlahqu l-objettivi ambientali u tat-tibdil fil-klima, b'mod partikolari meta mqabbla ma' impjanti tal-enerġija mhux rinnovabbli.
- (45) L-ispecifikazzjonijiet teknici nazzjonali u rekwiziti ohra li jaqgħu taht il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistabbilixxi proċedura ghall-ghoti ta' informazzjoni fil-qasam tal-istandardi u tar-regolamenti teknici u għar-regoli dwar is-servizzi tas-Soċjetà tal-Informationi (⁽¹⁾), relatati pereżempju ma' livelli ta' kwalità, metodi ta' ttestjar jew kondizzjonijiet ta' użu, m'għandhomx joħolqu ostakli ghall-kummer f'taghmir u sistemi ta' enerġija rinnovabbli. Għalhekk, skemmi ta' sostenn ghall-enerġija minn sorsi rinnovabbli m'għandhomx jippreskrivu speċifikazzjonijiet teknici nazzjonali li jiddevjaw minn standards Komunitarji eżistenti jew jeħtiegu li t-taghmir jew is-sistemi sostnuti jkunu certifikati jew ittestjati f'l-lokaltà speċifika jew minn entità speċifika.
- (46) Hu xieraq ghall-Istati Membri li jqisu mekkaniżmi ghall-promozzjoni ta' tishin u tkessiħ distrettwali minn enerġija minn sorsi rinnovabbli.
- (47) Fil-livell nazzjonali u regionali, regoli u obbligi għal rekwiziti minimi ghall-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli f'bini ġdid jew irrenovat wasslu għal židiet konsiderevoli fl-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Dawk il-miżuri għandhom jiġu inkoragiġti f'kuntest Komunitarju usa', filwaqt li jkun promoss l-użu ta' applikazzjonijiet ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli b'aktar effċjenza tal-enerġija f'regolamenti u kodċċijiet tal-bini.
- (48) Jista' jkun xieraq ghall-Istati Membri, sabiex jiffacilitaw u jhaffu l-iffissar ta' livelli minimi ghall-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-bini, li jipprevedu li tali livelli jinlahqu billi jiġi inkorporat fattur ghall-enerġija minn sorsi rinnovabbli sabiex jintlahqu r-rekwiziti minimi fir-riżultati tal-enerġija skont id-Direttiva 2002/91/KE, fir-relazzjoni ma' tnaqqis kemm jista' jkun kbir fl-ispejjeż mill-emissjonijiet ta' karbonju ghall-kull binja.
- (49) Lakuni fl-informazzjoni u t-tahriġ, speċjalment fis-settur tat-tishin u t-tkessiħ, għandhom jitneħħew bil-ghan li jkun inkoragiġġit l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli.
- (50) Sakemm l-acċess ghall-professjoni ta' installatur jew l-eżerċizzju ta' din il-professjoni ikun wieħed regolat, il-prekondizzjonijiet għar-rikonoxximent tal-kwalifikasi professjonal huma stabbiliti fid-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-rikonoxximent ta' kwalifikasi professjonal (⁽²⁾). Għalhekk, din id-Direttiva tapplika mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2005/36/KE.

(¹) GU L 204, 21.7.1998, p. 37.

(²) GU L 255, 30.9.2005, p. 22.

▼B

- (51) Filwaqt li d-Direttiva 2005/36/KE tistabbilixxi rekwiżiti għar-rikoxximent reċiproku tal-kwalifikati professjonal, inkluż ghall-periti, hemm htieġa ohra li jkun żgurat li l-periti u min jippjana jikkunsidraw b'mod xieraq l-ahjar taħlita ta' sorsi ta' energija rinnovabbli u teknoloġiji b'livell għoli ta' effiċjenza u fil-pjanti u d-disinni tagħhom. L-Istati Membri għalhekk għandhom jipprovd u gwida ċara f'dan ir-rigward. Dan għandu jsir mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2005/36/KE u b'mod partikolari l-Artikoli 46 u 49 tagħha.
- (52) Il-garanziji tal-origini, mahruġa għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom il-funzjoni unika li jagħtu prova lill-konsumatur finali li sehem jew kwantità speċifika ta' energija ġiet prodotta minn sorsi rinnovabbli. Garanzija tal-origini tista' tīgħi trasferita, independentement mill-enerġija li tirrelata magħha, minn dettentur ghall-iehor. Madankollu, bil-hsieb li jiġi żgurat li unità tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli tīgħi rilaxxata darba biss lil klijent, il-kalkolar doppju u r-rilaxx doppju tal-garanziji tal-origini għandhom jiġu evitati. L-enerġija rinnovabbli li fir-rigward tagħha l-għażżej jaġi tħalli minn sorsi rinnovabbli separatament mill-produttur m'għandhiex tīgħi rilaxxata jew mibjugħha lill-klijent finali bhala energija minn sorsi rinnovabbli. Hu importanti li jkun hemm distinzjoni bejn certifikati hodor użati għal skemi ta' appoġġ u garanziji tal-origini.
- (53) Huwa xieraq li s-suq tal-konsumaturi emergenti għall-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jithallha jikkontribwixxi għall-kostruzzjoni ta' impjanti ġoddha għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli. Għalhekk, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jehtieġu li l-forrituri tal-elettriku li jiżvelaw it-taħlita tagħhom ta' energija lill-klijenti finali skont l-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE, biex jinkludu persentaġġ minimu ta' garanziji tal-origini minn impjanti mibnija reċentement li jipproduċu energija minn sorsi rinnovabbli, bil-kondizzjoni li dan ir-rekwiżit ikun konformi mal-liġi Komunitarja.
- (54) Huwa importanti li tīgħi pprovdu informazzjoni dwar kif l-elettriku sostnūt hu allokat lill-klijenti aħħarin skont l-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE. Sabiex il-kwalità ta' dik l-informazzjoni għall-konsumaturi tittejjeb, b'mod partikolari fir-rigward tal-ammont ta' energija minn sorsi rinnovabbli prodott minn impjanti ġoddha, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-effikaċċja tal-miżuri meħuda mill-Istati Membri.
- (55) Id-Direttiva 2004/8/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tall-11 ta' Frar 2004 fuq il-promozzjoni ta' kogenerazzjoni bbażata fuq id-domanda għal shana utli fis-suq intern tal-enerġija (⁽¹⁾) tipprevedi garanziji tal-origini biex tīgħi ppruvata l-origini tal-elettriku prodott minn impjanti ta' kogenerazzjoni b'effiċjenza kbira. Dawn il-garanziji tal-origini ma jistgħux jintużaw fl-iżvelar tal-użu ta' energija minn sorsi rinnovabbli skont l-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE peress li dan jista' jirriżulta f'kontegġġ doppju u żvelar doppju.

(¹) GU L 52, 21.2.2004, p. 50.

▼B

- (56) Il-garanziji tal-origini wahedhom ma jagħtux dritt li wieħed jibbenefika minn skemi ta' appoġġ nazzjonali.
- (57) Jehtieg tkun appoġġata l-integrazzjoni tal-enerġija immn sorsi rinnovabbli fil-grilja ta' trasmissjoni u ta' distribuzzjoni u l-użu ta' sistemi tal-ħażna tal-enerġija ghall-produzzjoni integrata u intermittenti tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli.
- (58) L-iżvilupp ta' progetti tal-enerġija rinnovabbli, inkluži "progetti tal-enerġija rinnovabbli ta' interess Ewropew" taħt il-Programm għan-Netwerk Trans-Ewropew ghall-Enerġija (TEN-E) għandhu jithaffef. Għal dak il-ghan, il-Kummissjoni għandha wkoll tana-lizza kif l-iffinanzjar ta' dawn il-progetti jista' jittejjeb. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-progetti ta' energija rinnovabbli li jikkontribwi x Xu biex tiżdied b'mod sinifikattiv is-sikurezza tal-provvista tal-enerġija fil-Komunità u fil-pajjiżi ġirien.
- (59) L-interkonnesjoni fost il-pajjiżi tiffacċilita l-integrazzjoni tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli. Minbarra li ttejjeb il-varjabilità, l-interkonnessjoni tista' tnaqqas l-ispejjeż ta' bbilanċċar, tinkoragi xxi l-kompetizzjoni reali li twassal għal prezziżiet aktar baxxi, u tappoġġa l-iżvilupp tan-netwerks. Barra minn dan, il-qsim u l-użu ottimali tal-kapaċitā tat-trasmissjoni tista' tħalli biex tigħiġi evitata l-htiega eċċessiva ta' kapaċitā mibnija ġidha.
- (60) L-aċċess ta' priorità u l-aċċess garantit ghall-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli huma importanti biex sorsi ta' energija rinnovabbli jkunu integrati fis-suq intern tal-elettriku, f'konformità mal-Artikolu 11(2) u l-iżvilupp ulterjuri tal-Artikolu 11(3) tad-Direttiva 2003/54/KE. Ir-rekwiziti relatati maż-żamma tal-affidabilità u s-sikurezza tal-grilja u mad-distribuzzjoni jistgħu jvarjaw skont il-karakteristiċi tal-grilja nazzjonali u l-operat sikur ta' qiegħha. L-aċċess ta' priorità ghall-grilja jipprovdhi assigurazzjoni mogħtija lill-ġeneraturi tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli konnessi li jkunu kapaċi jbiegħu u jittraġġi l-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli skont ir-regoli ta' konnessjoni f'kull hin, kull meta s-sors ikun disponibbli. Fil-każ li l-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jkun integrat fis-suq tal-komoditajiet, l-aċċess ta' garanzija għandu jiżgura li l-elettriku kollu mibjugħu u appoġġat ikollu aċċess ghall-grilja, filwaqt li jippermetti l-użu ta' ammont massimu ta' elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli minn impjanti konnessi mall-grilja. Madankollu, dan ma jimplika l-ebda obbligu tal-Istati Membri li jappoġġaw jew li jintroduċu obbligi ta' xiri ghall-enerġija minn sorsi rinnovabbli. F'sistemi ohra, ghall-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jiġi definit prezz fiss, hafna drabi flimkien ma' obbligu ta' xiri ghall-operatur tas-sistema. F'dan il-każ, digà nghata aċċess ta' priorità.
- (61) F'ċerti ċirkostanzi mhux possibbli li jkunu għal kolloż żgurati t-trasmissjoni u d-distribuzzjoni tal-elettriku prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbli mingħajr ma tigħiġi affettwata l-affidabbiltà jew is-sikurezza tal-grilja. F'dawn iċ-ċirkostanzi jista' jkun xieraq li jingħata kumpens finanzjarju lil dawk il-produtturi. Madankollu,

▼B

I-objettivi ta' din id-Direttiva jirrikjedu żieda sostnuta fit-trasmissioni u d-distribuzzjoni tal-elettriku prodott minn sorsi tal-enerġija rinnovabbi mingħajr ma jiġu affettwati l-affidabbiltà jew is-sikurezza tal-grilja. Għal dan il-ghan, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa sabiex jippermettu penetrazzjoni oħla tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbi, inter alia billi jikkunsidraw l-ispeċificitajiet ta' riżorsi varjabbli u riżorsi li għadhom ma jistgħux jiġu mahżuna. Sa fejn rikjest mill-objettivi stabbiliti f'din id-Direttiva, il-konnessjoni ta' impjanti tal-enerġija rinnovabbi godda għandhom ikunu permessi mill-aktar fis-possibbli. Sabiex jithaffew il-proċeduri ta' konnessjoni mal-grilji, l-Istati Membri jistgħu jipprovd konnessjoni ta' priorità jew kapaċitajiet ta' konnessjoni riżervati għal impjanti godda li jipprodu du l-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi.

- (62) L-ispejjeż ta' konnessjoni ta' produtturi godda tal-elettriku u l-gass minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi mal-grilji tal-elettriku u l-gass għandhom ikunu oggettivi, trasparenti u mhux diskriminatiorji u għandu jitqies il-benefiċċju li produtturi fissi tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbi u produtturi lokali tal-ġas minn sorsi rinnovabbi jipprovd għall-grilji tal-gass u tal-elettriku.
- (63) Il-produtturi tal-elettriku li jridu jisfruttaw il-potenzjal tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi fir-reġjuni periferali tal-Komunità, b'mod partikolari fir-reġjuni insulari u f'reġjuni li għandhom densitā tal-popolazzjoni baxxa, għandhom, kull meta jkun fattibbli, jibbenefiċċaw minn spejjeż ghall-konnessjoni raġjonevoli biex jiżguraw li huma ma jiġux żvanta għġaqqa b'mod ingust meta mqabbla ma' produtturi li jinsabu f'żoni iktar centrali, iktar industrijalizzati u li għandhom densitā ta' popolazzjoni oħla.
- (64) Id-Direttiva 2001/77/KE tistabbilixxi l-qafas ghall-integrazzjoni fil-grilja tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi. Madankollu, hemm varjazzjoni sinifikanti bejn l-Istati Membri fil-grad ta' integrazzjoni realment miksub. Għal din ir-raġuni huwa meħtieġ li jissahħħa il-qafas u li ssir reviżjoni perijodika tal-applikazzjoni tiegħu fil-livell nazzjonali.
- (65) Il-produzzjoni tal-bijokarburanti għandha tkun sostenibbli. Il-bijokarburanti użati ghall-konformità mal-miri stabbiliti f'din id-Direttiva, u dawk li jibbenefiċċaw minn skemi ta' sostenn nazzjonali, għandhom għalhekk jiġu meħtieġa jissodisfaw il-kriterji ta' sostenibbiltà.
- (66) Il-Komunità għandha tiehu passi xierqa fil-kuntest ta' din id-Direttiva, inkluża l-promozzjoni ta' kriterji ta' sostenibilità ghall-bijokarburanti u l-iżvilupp ta' bijokarburanti tat-tieni u t-tielet ġenerazzjoni fil-Komunità u madwar id-dinja, u li ssaħħħah ir-riċerka agrikola u l-ħolqien ta' għarfien f'dawk l-oqsma.
- (67) L-introduzzjoni ta' kriterji ta' sostenibbiltà ghall-bijokarburanti m'hijiex ser tikseb l-objettiv tagħha jekk dawk il-prodotti li ma jissodisfaw il-kriterji u li kieku kienu jintużaw bħala bijokarburanti jintużaw, minnflokk, bħala bijolikwidi fis-setturi tat-tishin jew tal-elettriku. Għal din ir-raġuni, il-kriterji ta' sostenibbiltà għandhom japplikaw ukoll għall-bijolikwidi b'mod ġenerali.

▼B

- (68) Il-Kunsill Ewropew f'Marzu 2007 stieden lill-Kummissjoni biex tipproponi Direttiva komprensiva dwar l-užu tas-sorsi rinnovabbi kollha tal-enerġija, li jista' jkun fiha kriterji u dispożizzjonijiet li jiġuraw il-provvista u l-užu sostenibbli tal-bijoenerġija. Dawn il-kriterji ta' sostenibbiltà għandhom jiffurmaw parti koerenti minn skema usa' li tkopri l-bijolikwidi kollha u mhux biss il-bijokarburanti. Kriterji ta' sostenibbiltà bhal dawn għalhekk għandhom jiġu inkluži f'din id-Direttiva. Bil-ghan li jiġi żgurat approċċ koerenti bejn il-linji politici tal-enerġija u tal-ambjent, u biex jiġu evitati l-ispejjeż addizzjonali għan-negozju u l-inkoerenza ambjentali li tkun assoċċjata ma' approċċ inkonsistenti, huwa essenzjali li jiġu pprovduti l-istess kriterji ta' sostenibbiltà għall-užu ta' bijokarburanti għall-finijiet ta' din id-Direttiva minn naħha wahda, u d-Direttiva 98/70/KE min-naħha l-ohra. Ghall-istess raġunijiet, rappurtar doppju għandu jiġi evitat f'dan il-kuntest. Barra minn hekk, il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti għandhom jikkordinaw l-aktivitajiet tagħhom fil-qafas ta' kumitat speċifikament responsabbi għall-aspetti ta' sostenibbiltà. Barra minn hekk, fl-2009 il-Kummissjoni għandha tanalizza l-inklużjoni possibbli ta' applikazzjonijiet oħra tal-bijomassa, u l-modalitajiet relatati magħhom.
- (69) Id-domanda dinija dejjem tikber ghall-bijokarburanti u bijolik-wid, u l-incentivi għall-užu tagħhom previst f'din id-Direttiva, m'għandhomx ikollhom l-effett li jinkorāġġixxu l-qerda ta' artijiet bijodiversi. Dawn ir-riżorsi limitati, rikonoxxuti f'diversi strumenti internazzjonali bhala li huma ta' valur ghall-bnedmin kollha, għandhom ikunu ppreservati. Flimkien ma dan, il-konsumaturi fil-Komunità jsibuha moralment inaċċettabbli li l-užu miżjud tagħhom tal-bijokarburanti u bijolikwidi jista' jkollu l-effett li jeqred l-artijiet bijodiversi. Għal dawn ir-raġunijiet, jehtieġ li jiġu pprovduti kriterji ta' sostenibbiltà li jiġuraw li l-bijokarburanti u bijolikwidi jistgħu jikkwalifikaw għall-incentivi biss meta jkun jista' jiġi għarantit li ma joriginawx f'żoni bijodiversi jew, fil-każ ta' żoni ddedikati għal skopijiet ta' protezzjoni tan-natura jew ghall-protezzjoni ta' ekosistemi jew speċijiet rari, mħedda jew fil-periklu li jinqueru, l-awtorità kompetenti rilevanti turi li l-produzzjoni tal-materja prima ma tinterferix ma' dawk l-iskopijiet. Il-kriterji ta' sostenibbiltà għandhom iqis u l-foresta bhala bijodiversi meta tkun foresta primarja skont id-definizzjoni użata mill-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO) fl-evalwazzjoni tagħha dwar ir-Riżorsi Globali tal-Foresti, li l-pajjiżi globalment jużaw madwar id-dinja biex jirrappurtaw dwar il-limitu tal-foresti primarja jew fejn hija protetta mil-ligħiġiet nazzjonali għall-protezzjoni tan-natura. Żoni fejn isir ġbir ta' prodotti forestali minbarra l-injam għandhom jiġu inkluži, bil-kondizzjoni li l-impatt tal-bniedem ikun żgħir. Tipi oħra ta' foresti kif definiti mill-FAO, bħal foresti naturali modifikati, foresti semi-naturali u pjantaġġuni, m'għandhomx jitqiesu bhala foresti primarji. Barra minn hekk, fid-dawl tan-natura b'bijodiversità għolja ta' certi artijiet bil-haxix, kemm moderati u kemm tropikali, inkluži savani, steppi, artijiet neqsin mix-xita u prateriji b'bijodiversità għolja, lill-bijokarburanti magħmulin minn materja prima li toriġina minn artijiet bħal dawn m'għandhomx jikkwalifikaw għall-incentivi previsti f'din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi kriterji xierqa u firxiet geografiċi xierqa biex tiddefinixxi artijiet bil-haxix bħal dawn li għandhom bijodiversità għolja skont l-aqwa provi xjentifċi disponibbli u l-istandardi internazzjonali rilevanti.

▼B

- (70) Jekk art b'hażniet kbar ta' karbonju fil-hamrija jew il-veġetazzjoni tagħha tiġi kkonvertita ghall-kultivazzjoni ta' materja prima ghall-bijokarburanti u bijolikwidi ohra, fit mill-karbonju mahżun generalment jiġi rilaxxat fl-atmosfera, li jwassal ghall-formazzjoni tad-dijossidu tal-karbonju. L-impatt negattiv tal-gass b'effett serra li jirriżulta jista' jinnewtralizzza l-impatt požittiv tal-gass b'effett serra tal-bijokarburanti jew tal-bijolikwidi, f'xi kaži b'margni wiesa'. L-effetti shah tal-karbonju ta' din il-konverżjoni għandhom għalhekk jīgu kkunsidrati fil-kalkolu tal-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra ta' bijokarburanti u bijolikwidi partikolari. Dan huwa meħtieg biex ikun żgurat li l-kalkolu tal-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra jikkunsidra t-totallità tal-effetti tal-karbonju bl-użu ta' bijokarburanti u bijolikwidi.
- (71) Meta wieħed jikkalkula l-impatt tal-emissjonijiet tal-gass b'effett serra tal-konverżjoni tal-art, l-operaturi ekonomiċi għandhom ikunu jistgħu jużaw valuri attwali ghall-hażniet tal-karbonju assoċjati mal-użu ta' referenza tal-art u mal-użu tal-art wara l-konverżjoni. Huma għandhom ukoll ikunu jistgħu jużaw valuri standard. Il-ħidma tal-Panel Intergovernattiv dwar it-Tibdil fil-Klima huwa l-baži xierqa għal dawn il-valuri standard. Dik il-ħidma bhalissa mhijiex espressa f'forma li hija applikabbli immedjata mill-operaturi ekonomiċi. Il-Kummissjoni għal-hekk għandha tipproċi gwida billi tuża din il-ħidma biex isservi bhala l-baži ghall-kalkolu tal-bidliet tal-hażniet tal-karbonju għall-finijiet ta' din id-Direttiva, inkluż tibdil bħal dawn għal żoni ifforestati b'kopertura ta' haxix ta' bejn 10 % u 30 %, savani, artijiet neqsin mix-xita u prateriji.
- (72) Huwa xieraq li l-Kummissjoni tiżviluppa metodoloġiji bil-ħsieb li tevalwa l-impatt tad-draġġa ta' art bil-peat fuq l-emissjonijiet b'effett serra.
- (73) L-art m'għandhiex tkun ikkonvertita ghall-produzzjoni ta' bijokarburanti jekk it-telf tal-hażna tagħha tal-karbonju wara l-konverżjoni ma setgħetx, f'perijodu raġonevoli, b'kont meħud tal-urgenza li jiġi trattat it-tibdil fil-klima, tiġi kkumpensata bl-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra li jirriżulta mill-produzzjoni ta' bijokarburanti jew bijolikwidi. Dan jevitata riċerka impenjattiva bha bżonn mill-operaturi ekonomiċi u l-konverżjoni ta' art b'hażna għolja ta' karbonju li tirriżulta li mhix eligħbli għall-produzzjoni ta' materja prima ghall-bijokarburanti u bijolikwidi. L-inventarji ta' hażniet ta' karbonju madwar id-dinja jindikaw li artijiet mistagħdra u żoni kontinwament ifforestati b'kopertura ta' haxix ta' aktar minn 30 % għandhom ikunu inklużi f'dik il-kategorija. Żoni ifforestati b'kopertura ta' haxix ta' bejn 10 % u 30 % għandhom ikunu inklużi wkoll, sakemm ma jkunx hemm evidenza li turi li l-hażna tal-karbonju tagħhom hija baxxa bieżżejjed biex tiġġustifika l-konverżjoni tagħhom

▼B

- skont ir-regoli stabbiliti f'din id-Direttiva. Ir-referenza għall-arti jiet mistaghħdra għandha tikkunsidra d-definizzjoni stabbilita fil-Konvenzjoni dwar l-Artijiet Mistaghħdra ta' Importanza Internazzjonali, b' mod partikolari bhala Habitat tal-Għasafar tal-Ilma, adottata fit-2 ta' Frar 1971 f'Ramsar.
- (74) L-incentivi previsti f'din id-Direttiva ser jinkoragġixxu produzzjoni akbar ta' bijokarburanti u bijolikwidi madwar id-dinja. Fejn il-bijokarburanti u bijolikwidi huma magħmula minn materja prima prodotta fil-Komunità, huma għandhom ikunu wkoll konformi mar-rekwiziti ambjentali tal-Komunità ghall-agrikoltura, inkluži dawk li jikkonċernaw il-protezzjoni tal-kwalità tal-ilma ta' taht l-art u tal-wieċċ, u mar-rekwiziti soċċali. Madankollu, hemm thassib li l-produzzjoni ta' bijokarburanti u bijolikwidi f'ċerti pappiżi terzi jistgħu ma jirrispettawx ir-rekwiziti minimi ambjentali jew soċċali. Hu għalhekk opportun li jitiegħegġ l-iżvilupp ta' strumenti ta' ftehim multilaterali u bilaterali u skemi internazzjonali jew nazjonali volontarji li jkopru aspetti ambjentali u soċċali essenzjali, sabiex tingħata promozzjoni għas-sostenibbiltà fil-produzzjoni madwar id-dinja tal-bijokarburanti u bijolikwidi. Fin-nuqqas ta' strumenti ta' ftehim jew skemi bħal dawn, l-Istati Membri għandhom jeħtiegu lill-operaturi ekonomici biex jirrap-purtaw dwar dawk il-kwsitjonijiet.
- (75) Ir-rekwiziti għal skema ta' sostenibbiltà għal uži energetici tal-bijomassa, minbarra bijolikwidi u bijokarburanti, għandhom ikunu analizzati mill-Kummissjoni fl-2009, billi tkun ikkunsidrata l-ħtiega li riżorsi ta' bijomassa jkunu ġestiti b'mod sostenibbli.
- (76) Il-kriterji ta' sostenibbiltà jkunu effettivi biss jekk iwasslu għal tibdiliet fl-imġiba tal-atturi fis-suq. Dawk it-tibdiliet iseħħu biss jekk il-bijokarburanti u bijolikwidi li jissodisfaw dawk il-kriterji jkunu jgwadu minn vantaġġ fil-prezz meta imqabbla ma' dawk li ma jissodisfawhomx. Skont il-metodu tal-bilanċ tal-massa tal-verifika tal-konformità, hemm rabta fizika bejn il-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi li jilhqu l-kriterji ta' sostenibbiltà u l-konsum ta' bijokarburanti u bijolikwidi fil-Komunità, li tipprovi bilanċ xieraq bejn il-provvista u d-domanda u tassigura vantaġġ fil-prezz li huwa ikbar milli f'sistemi fejn m'hemmx din ir-rabta. Biex ikun żgurat li bijokarburanti u bijolikwidi li jilhqu l-kriterji ta' sostennibbiltà jistgħu jinbiegħu bi prezz oħħla, il-metodu tal-bilanċ tal-massa għandha għalhekk tintuża biex tkun ivverifikata l-konformità. Dan għandu jżomm l-integrità tas-sistema filwaqt li fl-istess hin jevita l-impożizzjoni ta' piż mhux rägonevoli fuq l-industrija. Madankollu, jeħtieg li jiġu vverifikati metodi ohra ta' verifika.
- (77) Fejn ikun xieraq, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra debitament l-Evalwazzjoni tal-Ekosistema ghall-Millenju li fiha data utli għall-konservazzjoni ta' mill-inqas dawk l-oqsma li jipprovd servizzi bażiċi tal-ekosistema f'sitwazzjonijiet kritici bhall-protexzjoni tal-art fejn ix-xmajar jibdlu d-direzzjoni u l-kontroll tal-erożjoni.
- (78) Huwa xieraq li jkun immonitorjat l-impatt tal-kultivazzjoni tal-bijomassa, per eżempju permezz ta' tibdiliet fl-użu tal-art, inkluż l-ispustjar, l-introduzzjoni ta' specijiet aljeni invaživi u effetti ohra fuq il-bijodiversità, u effetti fuq il-produzzjoni tal-ikel u l-prosperità lokali. Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra s-sorsi

▼B

rilevanti kollha tal-informazzjoni, inkluża l-mappa tal-ġuh tal-FAO. Il-bijokarburanti għandhom ikunu promossi b'mod li tkun inkoraġġita prouttività agrikola ikbar u l-užu ta' art degradata.

- (79) Huwa fl-interess tal-Komunità li jkun inkoraġġit l-iżvilupp ta' strumenti ta' ftehim multilaterali u bilaterali u skemi volontarji internazzjonali u nazzjonali li jistabbilixxu standards ghall-produzzjoni ta' bijokarburanti u bijolikwidi sostenibbli, u li jiċċertifikaw li l-produzzjoni ta' bijokarburanti u bijolikwidi tisso-disfa dawk l-istandardi. Għal dik ir-raġuni, għandu jkun hemm provvediment biex jiġi rikonoxxut li dawn il-ftehim jew skemi jagħtu evidenza u data affidabbli, bil-kondizzjoni li jilhqu standards adegwati ta' affidabbiltà, trasparenza u verifika indipendenti.
- (80) Huwa meħtieg li jkunu stabbiliti regoli ċari għall-kalkolu ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-bijokarburanti u bijolikwidi u l-karburanti fossili ta' riferiment tagħhom.
- (81) Il-prodotti sekondarji mill-produzzjoni u l-užu ta' karburanti għandhom ikunu kkunsidrat fil-kalkolu tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra. Il-metodu ta' sostituzzjoni huwa adatt għall-finijiet ta' analizi tal-politika iżda mhux għar-regolamentazzjoni ta' operaturi ekonomiċi individwali u kunsinni individwali ta' karburanti għat-trasport. F'dawk il-każijiet il-metodu ta' allokkazzjoni ta' enerġija huwa l-aktar metodu xieraq peress li huwa faċiilment applikat, huwa prevedibbli maż-żmien, jimminimizza incenċivi kontro-producenti u jipproducċi riżultati li huma ġeneralment komparabbli ma' dawk mogħtija mill-metodu ta' sostituzzjoni. Ghall-finijiet ta' analizi tal-politika l-Kummissjoni għandha wkoll, fir-rappurtar tagħha, tippreżenta riżultati bl-užu tal-metodu ta' sostituzzjoni.
- (82) Bil-ghan li jkun evitat piż amministrattiv sproporzjonat, għandha tigi stabilita lista ta' valuri awtomatiċi għal mogħdijiet komuni ta' produzzjoni tal-bijokarburanti u dik il-lista għandha tigi aġġornata u għandha titwessa' meta jkun hemm disponibbli aktar data affidabbli. L-operaturi ekonomiċi għandhom dejjem ikunu intitolati li jikklejmaw il-livell ta' ffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra fir-rigward tal-bijokarburanti u bijolikwidi stabbiliti minn dik il-lista. Fejn il-valur awtomatiku għall-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra minn mogħdija tal-produzzjoni huwa taħha taħbi il-livell minimu meħtieg tal-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra, il-produtturi li jixtiequ juru l-konformità tagħhom ma' dan il-livell minimu għandhom jintalbu juru li l-emissjonijiet reali mill-process tagħhom ta' produzzjoni huma iktar baxxi minn dawk li kienu maħsuba fil-kalkolu tal-valuri awtomatiċi.
- (83) Huwa xieraq li d-data użata fil-kalkolu tal-valuri awtomatiċi tinkiseb minn sorsi esperti xjentifiċi, indipendenti u li tiġi aġġornata kif xieraq hekk kif dawn is-sorsi jagħmlu progress fil-hidma tagħhom. Il-Kummissjoni għandha tinkoragi għixxi lil dawk is-sorsi biex jindirizzaw, fl-aġġornament tal-hidma tagħhom, l-emissjonijiet mill-kultivazzjoni, l-effett tal-kondizzjonijiet regjonal u

▼B

klimatologiċi, l-effetti ta' kultivazzjoni li tuża agrikoltura sostennibbli u metodi agrikoli organiči, u l-kontribuzzjoni xjentifika tal-produtturi, fil-Komunità u f'pajjiżi terzi, u s-soċjetà civili.

- (84) Bil-ghan li jkun evitat l-inkoraġġiment tal-kultivazzjoni ta' materja prima għal bijokarburanti u bijolikwidi f'postijiet fejn dan jista' jwassal għal emissjonijiet għoljin ta' gass b'effett serra, l-użu ta' valuri awtomatiċi ghall-kultivazzjoni għandu jkun limitat għal reġjuni fejn dan l-effett jista' jkun eskuż b'mod affidabbli. Madankollu, biex ma jkun hemm piż amministrattiv sproporzjonat, jaqbel li l-Istati Membri jistabbilixxu medji nazzjonali jew reġjonali għall-emissjonijiet mill-kultivazzjoni, inkluż mill-użu ta' fertillizzanti.
- (85) Id-domanda globali għall-prodotti agrikoli qed tikber. Parti minn dik iż-żieda fid-domanda ser tkun sodisfatta permezz ta' żieda fl-ammont ta' art riżervata għall-agrikoltura. Ir-ristawr ta' art li ddeterjorat b'mod gravi jew li sofriet minn kontaminazzjoni qawwija u għalhekk ma tistax tintuża, fl-istat attwali tagħha, għal finijiet agrikoli huwa mod kif tiżdied il-medda ta' art disponibbli għall-kultivazzjoni. L-iskema ta' sostenibbiltà għandha tippromwovi l-użu ta' art degradata ristawrata peress li l-promozzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi ser tikkontribwixxi għal żieda fid-domanda għall-prodotti agrikoli kkawżata mill-promozzjoni ta' bijokarburanti tista' twassal għal żieda netta fl-art użata għall-produzzjoni agrikola. Dan jista' jaffetwa l-art b'hażna tal-karbonju għoli, birriżultat li jkun hemm telf fil-hażniet tal-karbonju li jagħmlu ħsara. Biex jitnaqqas dak ir-riskju, huwa xieraq li jkunu introdotti miżuri ta' akkumpanjament li jinkoraġġixxu rata għola tal-produttività fuq art li digħi hija użata għall-produzzjoni agrikola, l-użu ta' art degradata, u l-adozzjoni ta' rekwiziti ta' sostenibbiltà, kumparabbli ma' dawk stabbiliti f'din id-Direttiva għall-konsum Komunitarju tal-bijokarburanti, f'pajjiżi ohra li jikkunsmaw il-bijokarburanti. Il-Kummissjoni għandha tiżviluppa metodologija konkreta biex timminimizzi l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra kkawżati minn bidlet indiretti fl-użu tal-art. Għal dan l-ghan, il-Kummissjoni għandha tanalizza, fuq il-bbażi tal-ahjar evidenza xjentifika disponibbli, b' mod partikolari, l-inklużjoni ta' fattur għal tibdil indiretti fl-użu tal-art fil-kalkolu tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra u l-ħtieġa li tinċentivizza bijokarburanti sostenibbli li jimminimizżaw l-impatt ta' tibdil indiretti fl-użu tal-art u li jtejbu s-sostenibbiltà tal-bijokarburanti firrigward tat-tibdil indiretti fl-użu tal-art. Fl-iżvilupp ta' dik il-metodologija, il-Kummissjoni għandha, inter alia, tindirizza t-tibdil indiretti potenżjali fl-użu tal-art li jirriżultaw minn bijokarburanti prodotti minn materjal ċellulożiku mhux tal-ikel u materjal linjoċcellulożiku.
- (86) Bil-ghan li jkun jista' jinkiseb sehem tas-suq adegwaw tal-bijokarburanti, huwa meħtieg li jkun żgurat li jitpogġew fis-suq ta' diżi li fih tahlit ta' bijodiżiż f'perċentwali oħla minn dawk previsti mill-istandard EN590/2004.

▼B

- (87) Bil-ghan li jkun žgurat li bijokarburanti li jiddiversifikaw il-firxa ta' ghaff użata jsiru kummerċjalment vijabbli, dawk il-bijokarburanti għandhom jircievu ippeżar żejjed taħt l-obblig i-nazzjonali tal-bijokarburanti.
- (88) Rappurtar regolari huwa meħtieġ biex ikun žgurat iffukar kontinwu fuq il-progress fl-iżvilupp ta' enerġiji minn sorsi rinnovabbli fil-livell nazzjonali u Komunitarju. Huwa xieraq li jkun meħtieġ l-užu ta' format armonizzat ghall-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali għall-enerġija rinnovabbli li l-Istati Membri għandhom jissottomettu. Dawn il-pjanijiet jistgħu jinkludu l-ispejjeż u l-benefiċċi stmati tal-miżuri maħsuba, il-miżuri relatati mal-estensijni meħtieġa jew it-tishih tal-infrastruttura tal-ğrilia eżistenti, l-ispejjeż u l-benefiċċi stmati biex tīgi żviluppata enerġija minn sorsi rinnovabbli 'l fuq mil-livell meħtieġ mit-trajettorja indikattiva, informazzjoni dwar l-iskemi ta' appoġġ nazzjonali u informazzjoni dwar l-užu tagħhom ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli f'binjet godda jew renovati.
- (89) Fit-tfassil tas-sistemi ta' sostenn tagħhom, l-Istati Membri jistgħu jinkoragħixxu l-užu ta' bijokarburanti li jagħtu beneficiji addizzjonal, — inkluż il-benefiċċi ta' diversifikazzjoni mogħtija minn bijokarburanti magħmulin mill-iskart, residwi, materjal ġellul-żiku mhux tal-ikel, u materjal linjoċċellulożiku u alka, kif ukoll pjanti mhux irrigati mkabbrin f'żoni aridi biex tīgi miġgielda deżertifikazzjoni, billi jikkunsidraw b'mod debitu l-ispejjeż differenti fil-produzzjoni ta' energija minn bijokarburanti tradizzjoni minn naħha waħda u ta' dawn il-bijokarburanti li jagħtu beneficiji addizzjonal min-naħha l-oħra. L-Istati Membri jistgħu jinkoragħxi fir-riċerka u fl-iżvilupp investiment fir-riċerka u l-iżvilupp firrigward ta' dawk it-teknoloġiji u ta' oħrajn tal-enerġija rinnovabbli li jeħtiegu ż-żmien biex isiru kompetittivi.
- (90) L-implementazzjoni ta' din id-Direttiva għandha tirrifletti, fejn rilevanti, id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni dwar l-Aċċess għat-Tagħrif, il-Parteċipazzjoni Pubblika fit-Tiswir tad-Deciżjoni-jiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja f'Materji Ambjentali, partikolarm kif implementata permezz tad-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali (¹).
- (91) Il-miżuri meħtieġa għall-implementazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati skont id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Gunju 1999 li tipprovidi l-proċeduri għall-eż-żejjix tas-setgħat tal-implementazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni (²).

(¹) GU L 41, 14.2.2003, p. 26.

(²) GU L 184, 17.7.1999, p. 23.

▼B

- (92) B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa biex tadatta l-prinċipji u l-valuri metodoloġiči meħtieġa biex ikun valutat jekk il-kriterji ta' sostennibbiltà gewx sodisfatti fir-rigward tal-bijokarburanti u bijolikwidi, u li tadatta l-kontenut enerġetiku tal-karburanti għat-trasport ghall-progress tekniku u xjentifiku, sabiex tistabbilixxi kriterji u mhedded ġeografiċi għad-determinazzjoni tal-artijiet tal-haxix b'bijodiversità għolja, u biex jistabbilixxu definizzjonijiet dettaljati għal art degradata jew kontaminata serjament. Billi dawk il-miżuri huma ta' kamp ta' applikazzjoni ġenerali u huma mfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, inter alia billi jiissplimentawha b'elementi godda mhux essenzjali, huma għandhom ikunu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju stabbilita fl-Artikolu 5a tad-Deciżjoni 1999/468/KE.
- (93) Dawk id-dispozizzjonijiet tad-Direttiva 2001/77/KE u tad-Direttiva 2003/30/KE li jidħlu fuq id-dispozizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom jithassru mill-ahhar mument possibbli għat-traspozizzjoni ta' din id-Direttiva. Dawk li għandhom x'jaqsmu ma' miri u rappurtar ghall-2010 għandhom jibqgħu fis-sehh sal-ahhar tal-2011. Huwa għalhekk meħtieġ li d-Direttiva 2001/77/KE u d-Direttiva 2003/30/KE jkunu emendati kif meħtieġ.
- (94) Billi l-miżuri previsti fl-Artikoli 17 sa 19 għandhom effett ukoll fuq il-funzjonament tas-suq intern billi jarmonizzaw il-kriterji ta' sostennibbiltà għall-bijokarburanti u bijolikwidi għall-iskopijiet tal-mirri tal-kontabilità taht din id-Direttiva, u għalhekk jiffaċilitaw, skont l-Artikolu 17(8), il-kummerċ bejn l-Istati Membri fil-bijokarburanti u bjolikwidi oħra li jikkonformaw ma' dawk il-kondizzjonijiet, dawn huma bbażati fuq l-Artikolu 95 tat-Trattat.
- (95) L-iskema ta' sostennibbiltà m'għandhiex iżżomm lill-Istati Membri milli jikkunsidraw, fl-iskemi tagħhom ta' appoġġ nazzjonali, l-ispiża oghla ta' produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi li jagħtu beneficiċji li jeċċedu l-valuri minimi stabbiliti fl-iskema ta' sostennibbiltà.
- (96) Billi l-objettivi ġenerali ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jintlaħaq sehem ta' 20 % ta' energija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum gross finali tal-enerġija tal-Komunità u sehem ta' 10 % energiji minn sorsi rinnovabbli fil-konsum ta' energija għat-trasport f'kull Stat Membru sal-2020, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu, minhabba fl-iskala tal-azzjoni, jinkisbu ahjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjet kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalitā, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawk l-objettivi.
- (97) B'konformità mal-punt 34 tal-Ftehim Interistituzzjoni dwar Leġislazzjoni Ahjar⁽¹⁾, l-Istati Membri huma mheġġa li jfasslu, għalihom infushom u fl-interess tal-Komunità, it-tabelli tagħhom stess li juru, kemm jista' jkun, il-korrelazzjoni bejn din id-Direttiva u l-miżuri ta' traspozizzjoni u li jagħmluhom pubbliċi,

⁽¹⁾ GU C 321, 31.12.2003, p. 1.

▼B

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

*Artikolu 1***Suġġett u kamp ta' applikazzjoni**

Din id-Direttiva tistabbilixxi qafas komuni ghall-promozzjoni ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli. Hija tistabbilixxi miri nazzjonali mandatorji għas-sehem globali ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fil-konsum finali gross tal-enerġija u għas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fit-trasport. Hija tistabbilixxi regoli relatati mat-trasferimenti tal-istatistika bejn l-Istati Membri, il-proġetti kongunti bejn l-Istati Membri u ma' pajiżi terzi, mal-garanziji tal-origini, proċeduri amministrattivi, informazzjoni u tħarrig u aċċess ghall-elettriku ghall-enerġija minn sorsi rinnovabbi. Hija tistabbilixxi kriterji ta' sostentibiltà ghall-bijokkarburanti u bijolikwidi.

*Artikolu 2***Definizzjonijiet**

Għall-ghanijiet ta' din id-Direttiva, id-definizzjonijiet fid-Direttiva 2003/54/KE japplikaw.

Id-definizzjonijiet li ġejjin japplikaw ukoll:

- (a) “enerġija minn sorsi rinnovabbi” tfisser l-enerġija minn sorsi rinnovabbi mhux fossili, b’ mod partikolari enerġija mir-riħ, mix-xemx, dik aerotermika, ġeotermika, idrotermika u oċeanika, idroenerġija, bijomassa, gass mill-miżbla, gass minn impjanti għat-trattament tad-dranaġġ u bijogassijiet;
- (b) “enerġija aerotermika” tfisser enerġija maħżuna fil-forma ta’ shana fl-arja ambjentali;
- (c) “enerġija ġeotermali” tfisser l-enerġija maħżuna fil-forma ta’ shana taħt il-wieċċ ta’ art solida;
- (d) “enerġija idrotermali” tfisser enerġija maħżuna f’forma ta’ shana f’ilmha tal-wieċċ;
- (e) “bijomassa” tfisser il-frazzjoni bijodegradabbi ta’ prodotti, skart u residwi ta’ origini bijoloġika mill-agrikoltura (inkluži sustanzi veġetalu u mill-annimali), l-industriji forestali u industriji relatati inkluż is-sajd u l-akwakultura, kif ukoll il-frazzjoni bijodegradabbi ta’ skart industrijali u muniċipali;
- (f) “konsum finali gross tal-enerġija” tfisser il-prodotti tal-enerġija mwassla għal għanijiet energetici lill-industrija, it-trasport, id-djar, is-servizzi inkluži s-servizzi pubblici, l-agrikoltura, il-forestrija u s-sajd, inkluż il-konsum ta’ elettriku u shana mill-fergha tal-enerġija ghall-produzzjoni tal-elettriku u s-shana u inkluż it-telf ta’ elettriku u shana fid-distribuzzjoni u t-trasmissjoni;
- (g) “tishin distrettwali” jew “tkessiħ distrettwali” tfisser id-distribuzzjoni ta’ enerġija termali f’forma ta’ fwar, ilma shun jew likwid imkessħin, minn sors ta’ produzzjoni centrali permezz ta’ network lill-bini jew siti multipli, għall-użu ta’ tishin jew tkessiħ ta’ spazju jew proċess;

▼B

- (h) “bijolikwidi” tfisser karburant likwidu għal għanijiet ta’ energija minbarra għat-trasport, inkluži l-elettriku u t-tishin u t-tkessiħ, prodott mill-bijomassa;
- (i) “bijokarburanti” tfisser karburant likwidu jew ġassuż għat-trasport prodott mill-bijomassa;
- (j) “garanzija tal-origini” tfisser dokument elettroniku li għandu l-funzjoni unika li jagħti prova lil konsumatur finali li parti jew kwantità speċifikata ta’ energija kienet prodotta minn sorsi rinnovabbli kif meħtieg mill-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE;
- (k) “skema ta’ sostenn” tfisser kull strument, skema jew mekkaniżmu applikat minn Stat Membru jew grupp ta’ Stati Membri, li jipprom-wovu l-użu ta’ energija minn sorsi rinnovabbli billi titnaqqas l-ispiża ta’ dik l-enerġija, b’żieda tal-prezz li bih tista’ tinbiegħ, jew b’żieda, permezz ta’ obbligu ta’ energija rinnovabbli jew b’mod ieħor, tal-volum ta’ din l-enerġija mixtri. Dan jinkludi, iżda mhuwiex limitat biss għal, l-ghajjuna għall-investiment, l-eżenzjonijiet jew it-naqqis mit-taxxi, ir-rifużżonijiet tat-taxxa, l-iskemi ta’ sostenn għall-obbligu ta’ energija rinnovabbli, u l-iskemi ta’ sostenn, inkluži dawk li jużaw certifikati ekoloġici, iżda wkoll l-iskemi diretti ta’ sostenn ghall-prezzijiet, inkluži tariffi “feed-in” u hlasiġiet ta’ primjums;
- (l) “obbligu ta’ energija rinnovabbli” tfisser skema ta’ sostenn nazzjonali li tirrikjedi li l-produtturi tal-enerġija jinkludu fil-produzzjoni tagħhom proporzjon speċifikat ta’ energija minn sorsi rinnovabbli, li tirrikjedi li l-fornituri ta’ energija jinkludu proporzjon speċifikat ta’ energija minn sorsi rinnovabbli fil-provvista tagħhom, jew tirrikjedi li l-konsumaturi ta’ energija jinkludu fil-konsum tagħhom proporzjon speċifikat ta’ energija minn sorsi rinnovabbli. Dan jinkludi skemi li bihom dawn ir-rekwiziti jistgħu jiġu sodisfatti permezz tal-użu ta’ certifikati ekoloġici;
- (m) “valur reali” tfisser l-iffrankar ta’ emissjonijiet ta’ gass b’effett serra ghall-fażċijiet kollha, jew uhud minnhom, ta’ process ta’ produzzjoni ta’ bijokarburant speċifikku kkalkulat skont il-metodologija stabbilita fil-Parti C tal-Anness V;
- (n) “valur tipiku” tfisser stima tal-iffrankar rappreżentativ ta’ emissjonijiet ta’ gass b’effett serra għal linja ta’ produzzjoni ta’ bijokarburant partikolari;
- (o) “valur awtomatiku” tfisser valur idderivat minn valur tipiku permezz tal-applikazzjoni ta’ fatturi determinati minn qabel u li jista’, fċirkostanzi speċifikati f’din id-Direttiva, jintuża minnflok valur reali.

*Artikolu 3***Miri u miżuri globali nazzjonali mandatorji ghall-użu ta’ energija minn sorsi rinnovabbli**

1. Kull Stat Membru għandu jiżgura li s-sehem ta’ energija minn sorsi rinnovabbli, ikkalkulat skont l-Artikoli 5 sa 11, fil-konsum finali gross ta’ energija fl-2020 jkun mill-inqas il-mira globali nazzjonali tiegħu għas-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli f’dik is-sena, kif stabbilit fit-tielet kolonna tat-tabella fil-Parti A tal-Anness I. Dawn il-miri globali nazzjonali mandatorji huma konsistenti ma’ mira ta’ sehem

▼B

ta' mill-inqas 20 % mill-enerġija minn sorsi rinnovabbi fil-konsum gross finali tal-energija tal-Komunità fl-2020. Sabiex il-miri stabbiliti f'dan l-Artikolu jkunu jistgħu jintlahqu b'mod aktar faċli, kull Stat Membru għandu jippromwovi u jinkuraġġixxi l-effiċjenza u l-iffrankar tal-enerġija.

2. L-Istati Membri għandhom jintroduċu miżuri mfassla b'mod effi-kaċi biex jiżguraw li s-sehem ta' energija mis-sorsi rinnovabbi tkun ugħali għal jew taqbeż dawk murija fit-trajettorja indikattiva stabbilita fil-Parti B tal-Anness I.

3. Sabiex jintlahqu l-miri mniżżla fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu, inter alia, japplikaw il-miżuri li ġejjin:

- (a) skemi ta' sostenn;
- (b) miżuri ta' kooperazzjoni bejn Stati Membri differenti u ma' pajjiżi terzi ghall-kisba tal-miri globali nazzjonali tagħhom skont l-Artikoli 5 sa 11.

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 87 u 88 tat-Trattat, l-Istati Membri għandu jkollhom id-dritt li jiddeċiedu skont l-Artikoli 5 sa 11 ta' din id-Direttiva, sa fejn huma jsostnu energija minn sorsi rinnovabbi li tkun prodotta fi Stat Membru differenti.

4. Kull Stat Membru għandu jiżgura li s-sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbi fil-forom kollha ta' trasport fl-2020 huwa mill-inqas 10 % tal-konsum finali ta' energija fit-trasport f'dak l-Istat Membru.

Għall-ghanijiet ta' dan il-paragrafu, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet li ġejjin:

- (a) għall-kalkolu tad-denominatur, jiġifieri l-ammont ta' energija totali kkunsmat fit-trasport għall-ghanijiet tal-ewwel subparagrafu, għandhom jitqiesu biss il-petrol, id-dizil il-bijokarburanti kkunsmati fit-trasport bit-triq u bil-ferrovja, u l-elettriku;
- (b) għall-kalkolu tan-numeratur, jiġifieri l-ammont ta' energija minn sorsi rinnovabbi kkunsmat fit-trasport għall-ghanijiet tal-ewwel subparagrafu, għandhom jitqiesu t-tipi kollha ta' energija minn sorsi rinnovabbi użati fil-forom kollha ta' trasport;
- (c) għall-kalkolu tal-kontribuzzjoni mill-elettriku prodott minn sorsi rinnovabbi u kkunsmat f'kull tip ta' vettura elettrika għall-ghan tal-punti (a) u (b), l-Istati Membri jistgħu jagħżlu li jużaw jew il-medja tas-sehem tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbi fil-Komunità jew is-sehem tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbi f'pajjiżhom stess kif imkejjel sentejn qabel dik is-sena partikolari. Barra minn hekk, għall-kalkolu tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbi kkunsmat minn vetturi elettriċi tat-triq, dak il-konsum għandu jitqies li jkun darbtejn u nofs daqs il-kontenut tad-dħul tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbi.

Sal-31 ta' Diċembru 2011, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, tippreż-żenta proposta li tippermetti, soggett għal certi kondizzjonijiet, l-ammont shih tal-elettriku li jorigha minn sorsi rinnovabbi użat biex jagħti l-enerġija lit-tipi kollha ta' vetturi elettriċi li għandhom jiġu kkunsidrati.

Sal-31 ta' Diċembru 2011, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, tippreż-żenta proposta ta' metodologija għall-kalkolu tal-kontribuzzjoni tal-idrogenu li jorigha minn sorsi rinnovabbi fit-tħalliha totali tal-karburant.

▼B*Artikolu 4***Pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-energija rinnovabbli**

1. Kull Stat Membru għandu jadotta pjan ta' azzjoni ghall-energija rinnovabbli. Il-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-energija rinnovabbli għandhom jistabbilixxu l-miżuri nazzjonali tal-Istati Membri għas-sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbli kkunsmat fit-trasport, l-elettriku u t-tishin u t-kessi fl-2020, filwaqt li jitqiesu l-effetti ta' miżuri ta' politika oħra marbuta mal-effiċċenza tal-energija fuq il-konsum finali tal-energija, u miżuri adegwati li għandhom jittieħdu biex jinkisbu dawk il-miżuri globali nazzjonali, inkluži l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali, it-trasferimenti ppjanati tal-istatistika jew il-proġetti kongunti, il-linji politici nazzjonali biex ikunu żviluppati riżorsi eżistenti ta' bijomassa u jkunu mmobilizzati riżorsi ġoddha ta' bijomassa għal uži differenti, u l-miżuri li għandhom jittieħdu biex ikunu mwettqa r-rekwiziti tal-Artikoli 13 sa 19.

Sat-30 ta' Ġunju 2009, il-Kummissjoni għandha tadotta format ghall-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-energija rinnovabbli. Dan il-format għandu jiġib fih ir-rekwiziti minimi stabbiliti fl-Anness VI. Fil-preżen-tazzjoni tal-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-energija rinnovabbli, l-Istati Membri għandhom jikkonformaw ma' dan il-format.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw il-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali tagħhom ghall-energija rinnovabbli lill-Kummissjoni sat-30 ta' Ġunju 2010.

3. Kull Stat Membru għandu jippubblika u jinnotifika lill-Kummissjoni, sitt xhur qabel ikun previst il-pjan ta' azzjoni nazzjonali tiegħu, dokument ta' tbassir li jindika:

- (a) il-produzzjoni żejda stmata tiegħu ta' energija minn sorsi rinnovabbli li titqabbel mat-trajettorja indikattiva li tista' tiġi trasferita lil Stati Membri oħra skont l-Artikoli 6 sa 11, kif ukoll il-potenzjal stmat tiegħu ghall-proġetti kongunti, sal-2020; u
- (b) id-domanda stmata tagħhom ghall-energija minn sorsi rinnovabbli li tkun sodisfatta permezz ta' mezzi oħra minbarra l-produzzjoni domestika sal-2020.

Din l-informazzjoni tista' tħalli elementi marbuta mal-ispiża u l-benefiċċji u l-finanzjament. Dik il-previżjoni għandha tiġi aġġornata fir-rapporti tal-Istati Membri kif stabbilit fl-Artikolu 22(1)(l) u (m).

4. Stat Membru li s-sehem tiegħu tal-energija mis-sorsi rinnovabbli waqghu taħt it-trajettorja indikattiva fil-perijodu immedjatamente preċedenti ta' sentejn stipulata fil-Parti B tal-Anness I, għandu jressaq pjan ta' azzjoni nazzjonali ghall-energija rinnovabbli emendat lill-Kummissjoni sat-30 ta' Ġunju tas-sena ta' wara, fejn jistabbilixxi l-miżuri adegwati u proporzjonati biex jergħa jidħol, fi skeda ta' zmien raġonevoli, fit-trajettorja indikattiva fil-Parti B tal-Anness I.

▼B

Il-Kummissjoni tista', jekk l-Istat Membru ma jkunx lahaq it-trajettorja indikattiva b'marġni limitat, u filwaqt li jitqiesu l-miżuri attwali u futuri meħuda mill-Istat Membru, tadotta deċiżjoni biex tholl lill-Istat Membru mill-obbligu li jressaq pjan ta' azzjoni nazzjonali ghall-enerġija rinnovabbli emendat.

5. Il-Kummissjoni għandha tevalwa l-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-enerġija rinnovabbli, b'mod partikolari l-adegwatezza tal-miżuri previsti mill-Istat Membru skont l-Artikolu 3(2). B'risposta għal pjan ta' azzjoni nazzjonali ghall-enerġija rinnovabbli jew għal pjan ta' azzjoni nazzjonali emendat, il-Kummissjoni tista' toħroġ rakkmandazzjoni.

6. Il-Kummissjoni għandha tibghat lill-Parlament Ewropew il-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-enerġija rinnovabbli u d-dokumenti ta' tbassir fil-forma kif saru pubbliċi fuq il-pjattaforma tat-trasparenza kif imsemmi fl-Artikolu 24(2), kif ukoll kull rakkmandazzjoni kif imsemmi fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 5

Kalkolu tas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli

1. Il-konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbli f'kull Stat Membru għandu jkun ikkalkulat bhala s-somma ta':

- (a) konsum finali gross ta' elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli;
- (b) konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbli għat-tishin u tkessiħ; kif ukoll
- (c) konsum finali ta' energija minn sorsi rinnovabbli fit-trasport.

Gass, elettriku u idrogenu minn sorsi ta' energija rinnovabbli għandhom ikunu kkunsidrati darba biss fil-punt (a), (b) jew (c) tal-ewwel paragrafu, biex ikun ikkalkulat is-sehem tal-konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbli.

Soggett għat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(1), il-bijokkarburanti u bijolikwid li ma jissodisfawx il-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 17(2) sa (6) m'għandhomx jiġu kkunsidrati.

2. Meta Stat Membru jqis li minħabba force majeure, jkun impossibl li jilħaq is-sehem tiegħu ta' energija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali gross tal-enerġija fl-2020 stabbilit fit-tielet kolonna tat-tabella fl-Anness 1, għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan mill-aktar fis. Il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni dwar jekk ġiex ippruvat li kien hemm force majeure. Fejn il-Kummissjoni tiddeċiedi li ġie pruvat każ ta' force majeure, hija, għandha tiddetermina x'aggustament għandu jsir fil-konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbli tal-Istat Membru għas-sena 2020.

3. Għall-ġhanijiet tal-paragrafu 1(a), il-konsum finali gross ta' elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli għandu jkun ikkalkulat bhala l-kwantità ta' elettriku prodott fi Stat Membru minn sorsi ta' energija rinnovabbli, bl-esklużjoni tal-produzzjoni ta' elettriku f'unitajiet ta' ppumpjar tal-ħażnejt minn ilma li qabel kien ippumpjat 'il fuq.

▼B

F'impjanti multi-kombustibbli li jużaw sorsi rinnovabbli u konvenzjoni, il-parti biss tal-elettriku prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbli għandha tkun ikkunsidrata. Ghall-ghanijiet ta' dan il-kalkolu, il-kontribut ta' kull sors ta' energija għandu jkun ikkalkulat fuq il-baži tal-kontenut tiegħu ta' energija.

L-elettriku ġġenerat bl-idroenerġja u bl-enerġja mir-riħ għandu jkun ikkunsidrat skont ir-regoli ta' normalizzazzjoni stabbiliti fl-Anness II.

4. Ghall-ghanijiet tal-paragrafu 1(b), il-konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbli għat-tishin u t-tkessiħ għandu jkun ikkalkulat bħala l-kwantità ta' tishin u tkessiħ distrettwali prodotta fi Stat Membru minn sorsi rinnovabbli, miżjud bil-konsum ta' energija oħra minn sorsi rinnovabbli fl-industria, fid-djar, fis-servizzi, fl-agrikoltura, fil-forestrija u fis-sajd għal finijiet ta' tishin, tkessiħ u ta' pproċessar.

F'impjanti multi-kombustibbli li jużaw sorsi rinnovabbli u konvenzjoni, għandha tkun ikkunsidrata biss il-parti tat-tishin u t-tkessiħ prodotta minn sorsi ta' energija rinnovabbli. Ghall-ghanijiet ta' dan il-kalkolu, il-kontribut ta' kull sors ta' energija għandu jkun ikkalkulat fuq il-baži tal-kontenut tiegħu ta' energija.

L-enerġja termali aerotermika, ġeotermali u idrotermali maqbuda minn pompi tas-shana għandha titqies ghall-iskopijiet tal-paragrafu 1(b) bil-kondizzjoni li l-output finali tal-enerġja jisboq sew l-input ta' energija primarja meħtieg biex jithaddmu l-pompi tat-tishin. Il-kwantita ta' shana li għandha tiġi meqjusa bhala energija minn sorsi rinnovabbli ghall-ghanijiet ta' din id-Direttiva għandu jiġi kkalkulat skont il-metodoloġija stabblilita fl-Anness VII.

L-enerġja termali ġġenerata minn sistemi ta' energija passiva, li taħthom jinkiseb passivament konsum inqas ta' energija permezz tad-disinn tal-bini jew minn shana ġġenerata minn energija minn sorsi mhux rinnovabbli, m'għandhiex tkun ikkunsidrata ghall-ghanijiet tal-paragrafu 1(b).

5. Il-kontenut energetiku tal-karburanti għat-transport elenkti fl-Anness III għandhom jitqiesu li huma kif stabbilit f'dak l-Anness. L-Anness III jista' jkun adattat ghall-progress tekniku u xjentifiku. Dawk il-miżuri, imfassla biex jemendaw elementi mhux essenziali ta' din id-Direttiva, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmi fl-Artikolu 25(4).

6. Is-sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbli għandu jkun ikkalkulat bħala l-konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbli diviż bil-konsum finali gross ta' energija mis-sorsi kollha ta' energija, mogħiġi bhala perċentwali.

Għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu, is-somma msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi aġġustata skont l-Artikoli 6, 8, 10, u 11.

Meta jsir il-kalkolu tal-konsum finali gross tal-enerġja ta' Stat Membru ghall-iskop li titkejjel il-konformità tiegħu mal-miri u t-trajettorja indi-kattiva stabbilita f'din id-Direttiva, il-kwantità ta' energija kkunsmata fl-avjazzjoni għandha, bhala proporzjon tal-konsum finali gross tal-enerġja ta' dak l-Istat Membru, titqies li mhijiex aktar minn 6,18 %. Fil-każ ta' Ċipru u Malta, l-ammont ta' energija ikkonsmata fl-avjazzjoni għandha, bhala proporzjon tal-konsum finali gross tal-enerġja ta' dawk l-Istati Membru, jiġi kkunsidrat li m'huwiex aktar minn 4,12 %.

▼B

7. Il-metodoloġija u d-definizzjonijiet użati fil-kalkolu tas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi għandhom ikunu dawk tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2008 dwar l-istatistika dwar l-enerġija (¹).

L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-koerenza tal-informazzjoni statistika użata fil-kalkolu ta' dawk l-ishma settorjali u globali u l-informazzjoni statistika rappurtata lill-Kummissjoni taħt ir-Regolament dwar l-Istatistika tal-Enerġija (KE) Nru 1099/2008.

*Artikolu 6***Trasferimenti statističi bejn l-Istati Membri**

1. L-Istati Membri jistgħu jaqblu u jistgħu jagħmlu arranġamenti għat-trasferimenti statistiku ta' ammont specifikat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi minn Stat Membru wieħed għal Stat Membru iehor. Il-kwantità ttrasferita għandha:

- (a) titnaqqas mill-ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi li jkun ikkunsidrat fil-kejl tal-konformità tal-Istat Membru li jwettaq it-trasferimenti mar-rekwiziti tal-Artikolu 3(1) u 3(2); kif ukoll
- (b) tiżdied mal-ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi li jkun ikkunsidrat fil-kejl tal-konformità tal-Istat Membru l-iehor li jaċċetta t-trasferimenti mar-rekwiziti tal-Artikolu 3(1) u 3(2).

Trasferimenti statistiku m'għandux jaffettwa l-kisba tal-mira nazzjonali tal-Istat Membru li jagħmel it-trasferimenti.

2. L-arranġamenti msemmija fil-paragrafu 1 jista' jkunu għal sena wahda jew aktar. Dawn għandhom jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni mhux aktar tard minn tliet xħur wara t-tmiem ta' kull sena li fiha jkollhom effett. It-tagħrif mibghut lill-Kummissjoni għandu jinkludi l-kuantità u l-prezz tal-enerġija kkonċernata.

3. It-trasferimenti għandhom isiru effettivi biss wara li kull Stat Membru involut fit-trasferimenti ikun innotifika t-trasferimenti lill-Kummissjoni.

*Artikolu 7***Proġetti konġunti bejn l-Istati Membri**

1. Żewġ Stati Membri jew aktar jistgħu jikkoperaw għal kull tip ta' proġetti konġunti marbuta mal-produzzjoni tal-elettriku, it-tishin jew it-tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi. Dik il-kooperazzjoni tista' tinvolvi operaturi privati.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar il-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku, tishin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi prodott minn kwalunkwe proġett konġunt fit-territorju tagħhom, li beda jahdem wara 25 ta' Ġunju 2009, jew mill-kapacitā miżjuda ta' impjantli gie renovat wara dik id-data, li għandu jkun ikkunsidrat bħala li jghodd għall-mira globali nazzjonali ta' Stat Membru iehor ghall-finijiet tal-kejl tal-konformità mar-rekwiziti ta' din id-Direttiva.

(¹) GU L 304, 14.11.2008, p. 1.

▼B

3. In-notifika msemmjija fil-paragrafu 2 għandha:
- tiddeskrivi l-impjant propost jew tidentifika l-impjant renovat;
  - tispeċifika l-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ prodott mill-impjant li għandu jitqies bhala li jghodd ghall-mira globali nazzjonali ta' Stat Membru iehor;
  - tidentifika l-Istat Membru li qed jibbenefika min-notifika; u
  - tispeċifika l-perijodu, f'sena kalendarja shiha, li matulha l-elettriku jew it-tishin jew it-tkessiħ prodott mill-impjant minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli għandu jitqies bhala li jghodd ghall-mira globali nazzjonali tal-Istat Membru l-ieħor.

4. Il-perijodu spċifikat taht il-punt (d) tal-paragrafu 3 m'għandux jestendi lil hinn mill-2020. It-terminu ta' proġett kongunt jiista' jestendi lil hinn mill-2020.

5. Notifika li ssir skont dan l-Artikolu m'għandhiex tinbidel jew tigi rtritara mingħajr il-qbil kongunt tal-Istat Membru li jagħmel in-notifika u l-Istat Membru identifikat taħt il-punt (c) tal-paragrafu 3.

*Artikolu 8***Effetti tal-proġetti kongunti bejn l-Istati Membri**

1. Fi żmien tliet xhur mit-tmiem ta' kull sena li taqa' fil-perijodu spċifikat fil-punt (d) tal-Artikolu 7(3), l-Istat Membru li jkun għamel in-notifika skont l-Artikolu 7 għandu joħroġ ittra ta' notifika li tiddik-jara:

(a) l-ammont totali ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ prodott matul is-sena minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli mill-impjant li kien is-suġġett tan-notifika skont l-Artikolu 7; kif ukoll

(b) l-ammont ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ prodott matul is-sena minn sorsi ta' energija rinnovabbli minn dak l-impjant li tghodd ghall-miri nazzjonali ta' Stat Membru iehor skont it-termini tan-notifika.

2. L-Istat Membru li jinnnotifika għandu jibghaq l-ittra ta' notifika lill-Istat Membru li jibbenefika min-notifika u lill-Kummissjoni.

3. Ghall-finjiġiet tal-kejl tal-konformità mar-rekwiziti ta' din id-Direttiva dwar miri nazzjonali globali, l-ammont ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli nnotifikat skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu:

(a) jitnaqqas mill-ammont ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ minn sorsi rinnovabbli li jkun ikkunsidrat, fil-kejl tal-konformità tal-Istat Membru li joħroġ l-ittra ta' notifika skont il-paragrafu 1; kif ukoll

(b) jiżdied mal-ammont ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ minn sorsi rinnovabbli li jkun ikkunsidrat, fil-kejl tal-konformità tal-Istat Membru li jircievi l-ittra ta' notifika skont il-paragrafu 2.

▼B*Artikolu 9***Progetti kongunti bejn l-Istati Membri u pajjiż terzi**

1. Stat Membru wiehed jew aktar jistgħu jikkooperaw ma' pajjiż terz jew aktar dwar kull tip ta' progetti kongunti rigward il-produzzjoni tal-elettriku minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli. Din il-kooperazzjoni tista' tinvolvi operaturi privati.

2. L-elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'pajjiż terz għandu jkun ikkunsidrat biss ghall-finijiet ta' kejl tal-konformità mar-rekwiziti ta' din id-Direttiva f'dak li jirrigwarda l-objettivi nazzjonali kollha jekk jintlaħqu l-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-elettriku jiġi kkunsmat fil-Komunità, rekwizit li jiġi kkunsidrat li gie ssodisfatt fejn:

(i) ammont ekwivalenti ta' elettriku ghall-elettriku kkunsidrat gie nnominat b'mod deċiż ghall-kapaċitā ta' interkonnessjoni alloka mill-Operaturi tas-Sistema ta' Trasmissjoni fil-pajjiż tal-origini, il-pajjiż tad-destinazzjoni u, jekk rilevanti, kull pajjiż terz ta' tranžitu;

(ii) ammont ekwivalenti ta' elettriku ghall-elettriku kkunsidrat gie rregistrat b'mod deċiż fl-iskeda ta' bilanċ mill-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni min-naħha Komunitarja ta' interkonnettur; kif ukoll

(iii) il-kapaċitā nominata u l-produzzjoni tal-elettriku mis-sorsi ta' enerġija rinnovabbli permezz tal-installazzjoni msemmija fil-paragrafu 2(b) għall-istess perijodu ta' zmien;

(b) l-elettriku jiġi prodott minn impjant li għadu kif inbenha li sar operattiv wara 25 ta' Ġunju 2009* jew permezz taż-żieda fil-kapaċitā ta' impjant li gie rinnovat wara dik id-data, taht progett kongunt kif imsemmi fil-paragrafu 1; kif ukoll

(c) l-ammont ta' elettriku prodott u esportat ma rċeviex appoġġ minn skema ta' appoġġ ta' pajjiż terz minbarra ghajjnuna ghall-investiment li nghatat lill-impjant.

3. L-Istati Membri jistgħu japplikaw lill-Kummissjoni, ghall-fmijiet tal-Artikolu 5, sabiex jittieħed kont tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u kkunsmati minn pajjiż terz, fil-kuntest tal-bini ta' interkonnettur b'tul ta' zmien twil hafna bejn l-Istat Membri u pajjiż terz jekk jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-bini ta' interkonnettur ikun nbeda sal-31 ta' Diċembru 2016;

(b) m'għandux ikun possibbli li l-interkonnettur isir operattiv sal-31 ta' Diċembru 2020;

(c) għandu jkun possibbli li l-interkonnettur isir operattiv sal-31 ta' Diċembru 2022;

(d) wara li jibda jopera, l-interkonnettur ser jintuża għall-esportazzjoni lejn il-Komunità, skont il-paragrafu 2, tal-elettriku ġġenerat minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli;

▼B

- (e) l-applikazzjoni tirrigwarda progett konġunt li jissodisfa l-kriterji fil-punti (b) u (c) tal-paragrafu 2 u li ser juža l-interkonnettur wara li jibda jahdem, u għal kwantità ta' elettriku li ma tkunx aktar mill-kwantità li ser tīgħi esportata fil-Komunità wara li l-interkonnettur jibda jahdem.

4. Il-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku prodott minn kwalukwe impjant fit-territorju ta' pajiż terz, li għandu jiġi meqjus bhala li jgħodd għall-mira globali nazzjonali ta' Stat Membru wieħed jew aktar għall-ghaniċċiż tal-kejl tal-konformità mal-Artikolu 3, għandu jiġi notifikat lill-Kummissjoni. Meta aktar minn Stat Membru wieħed huwa kkonċernat, id-distribuzzjoni bejn l-Istati Membri ta' dan il-proporzjon jew l-ammont għandha tkun notifikata lill-Kummissjoni. Dak il-proporzjon jew l-ammont m'għandux jaqbez il-proporzjon jew l-ammont verament esportat lejn u kkonsumat fil-Komunità, li jikkorrispondi għall-ammont imsemmi fil-paragrafu 2(a)(i) u (iii) ta' dan l-Artikolu u li jissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu (2)(a) tiegħu. In-notifika għandha ssir minn kull Stat Membru lil dawk li l-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku għandu jgħodd għall-objettiv globali nazzjonali tiegħu.

5. In-notifika msemmija fil-paragrafu 4 għandha:

- (a) tiddeksrivi l-impjant propost jew tidentifika l-impjant rinnovat;
- (b) tispeċċifika l-proporzjon jew l-ammont ta' elettriku prodott mill-impjant li għandu jitqies bhala li jgħodd għall-mira nazzjonali ta' Stat Membru kif ukoll, soġġett għar-rekwiziti ta' kunfidenzjalit, l-arrangamenti finanzjarji ekwivalenti;
- (c) tispeċċifika l-perijodu, fi snin kalendarji shah, li matulu l-elettriku għandu jitqies bhala li jgħodd għall-mira generali nazzjonali tal-Istat Membru; u
- (d) tinkludi dikjarazzjoni bil-miktub dwar l-gharfien tal-punti (b) u (c) minn pajiż terz li fit-territorju tiegħu għandu jibda' jahdem l-impjant u l-proporzjoni jew ammont ta' elettriku prodott mill-impjant li ser ikun għall-użu domestiku minn dak il-pajiż terz.

6. Il-perijodu spċċifikat taħt il-punt (c) tal-paragrafu 5 ma jistax jestendi lil hinn mill-2020. It-terminu ta' progett konġunt jista' jestendi lil hinn mill-2020.

7. Notifika li ssir taħt dan l-Artikolu ma tistax tinbidel jew tīgħi rtirata mingħajr il-qbil konġunt tal-Istat Membru li jagħmel in-notifika u l-Istat terz li rrikonoxxa l-progett konġunt skont il-punt (d) tal-paragrafu 5.

8. L-Istati Membri u l-Komunità għandhom jinkoraggixxu lill-korpi rilevanti tat-Trattat Komunitarju dwar l-Enerġija biex, skont it-Trattat Komunitarju dwar l-Enerġija, jieħdu miżuri meħtieġa sabiex il-partijiet kontraenti fit-trattat ikunu jistgħu jaġġi kaw jidher id-dispożizzjoniċċi dwar il-koperazzjoni stabbiliti f'din fid-Direttiva bejn l-Istati Membri.

▼B*Artikolu 10***Effetti tal-progetti konġunti bejn l-Istati Membri u pajjiżi terzi**

1. Fi żmien 3 xhur mit-tmiem ta' kull sena li taqa' fil-perijodu specifikat taht l-Artikolu 9(5)(c), l-Istat Membru li jkun għamel in-notifikasi skont l-Artikolu 9 għandu joħrog ittra ta' notifikasi li tiddikjara:
  - (a) l-ammont totali ta' elettriċi prodott matul dik is-sena minn sorsi ta' energija rinnovabbli mill-impjant li kien is-suġġett tan-notifikasi skont l-Artikolu 9;
  - (b) l-ammont ta' elettriċi prodott matul is-sena minn sorsi ta' energija rinnovabbli minn dak l-impjant li jghodd ghall-mira globali nazzjonali tiegħu skont it-termini tan-notifikasi skont l-Artikolu 9; u
  - (c) prova ta' konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 9(2).
2. L-Istat Membru għandu jibgħat l-ittra ta' notifikasi lill-pajjiż terz li jkun irrikonoxxa l-progett skont l-Artikolu 9(5)(d) u lill-Kummissjoni.
3. Ghall-finijiet tal-kejl tal-konformità tal-objettiv mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva dwar il-miri globali nazzjonali, l-ammont ta' elettriċi prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbli nnotifikat skont il-punt (b) tal-paragrafu 1 għandu jiġi miżjud mal-ammont tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli li jitqies, fil-kejl tal-konformità mill-Istat Membru li joħroġ l-ittra ta' notifikasi.

*Artikolu 11***Skemi konġunti ta' appoġġ**

1. Mingħajr preġudizzju ghall-obbligi tal-Istati Membri taht l-Artikolu 3, żewġ Stati Membri jew aktar jistgħu jiddeċiedu, fuq bazi volon tarja, biex jgħaqqu jew jikkoordinaw parzialment l-iskemi ta' appoġġ nazzjonali tagħhom. F'tali kažiżiet, ċertu ammont ta' energija minn sorsi rinnovabbli prodott fit-territorju ta' Stat Membru parteċipanti wieħed jista' jghodd ghall-mira globali nazzjonali ta' Stat Membru parteċipanti iehor jekk l-Istati Membri kkonċernati:
  - (a) jagħmlu trasferiment statistiku tal-ammonti specifikati tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli minn Stat Membru għal Stat Membru ieħor skont l-Artikolu 6; jew
  - (b) jiistabbilixxu regola tad-distribuzzjoni miftehma mill-Istati Membri parteċipanti li talloka ammonti ta' energija minn sorsi rinnovabbli bejn l-Istati Membri li jipparteċipaw. Tali regola għandha tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni mhux aktar tard minn tliet xħur wara t-tmiem tal-ewwel sena li fiha tidħol fis-seħħ.
2. Fi żmien 3 xhur mit-tmiem ta' kull sena kull Stat Membru li jkun għamel notifikasi taht l-paragrafu 1(b) għandu joħrog ittra ta' notifikasi li tiddikjara l-ammont totali ta' elettriċi jew tishin jew tkessiħ minn sorsi ta' energija rinnovabbli prodotta matul is-sena li għandha tkun is-suġġett tar-regola ta' distribuzzjoni.

▼B

3. Ghall-finijiet tal-kejl tal-konformità mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva dwar miri globali nazzjonali, l-ammont ta' elettriku jew tishin jew tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli nnotifikat skont il-paragrafu 2 għandu jiġi allokat mill-ġdid bejn l-Istati Membri konċernati skont ir-regola ta' distribuzzjoni nnotifikata.

*Artikolu 12***Żidiet fil-kapaċità**

Għall-fini tal-Artikolu 7(2) u l-Artikolu 9(2)(b), unitajiet ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli attribwibbli għal żieda fil-kapaċità ta' impjant ġandhom ikunu trattati daqs li kieku kienu prodotti minn impjant separat li sar operattiv fil-mument li fih seħħet iż-żieda fil-kapaċità.

*Artikolu 13***Proċeduri amministrattivi, regolamenti u kodċiċijiet**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull regola nazzjonali li tikkonċerna l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni, certifikazzjoni u licenzjar li huma applikati għal impjanti u trasmissioni assoċjata u infrastrutturi tan-netwerk tad-distribuzzjoni ghall-produzzjoni tal-elettriku, it-tishin u t-kessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, u ghall-proċess ta' trasformazzjoni tal-bijomassa f'bijokkarburanti jew prodotti tal-enerġija ohra, jkunu proporzjonati u meħtiega.

L-Istati Membri għandhom, b'mod partikolari, jieħdu l-passi adatti biex jiżguraw li:

- (a) soġġett għal differenzi bejn l-Istati Membri fl-istrutturi amministrativi u organizazzjatti tagħhom, ir-responsabbiltajiet rispettivi tal-korpi amministrattivi nazzjonali, reġjonali u lokali għal proċeduri ta' awtorizzazzjoni, certifikazzjoni u licenzjar inkluż l-ippjanar ġeografiku huma kkoordinati u definiti b'mod car, bi skedi ta' zmien trasparenti biex jiġi ddeterminati applikazzjonijiet ghall-ippjanar u l-bini;
- (b) tagħrif komprensiv dwar l-ipproċessar ta' applikazzjonijiet ta' awtorizzazzjoni, certifikazzjoni u licenzjar ghall-impjanti ta' enerġija rinnovabbli u dwar l-ghajnejha disponibbli ghall-applikanti jsiru disponibbli fil-livell xieraq;
- (c) il-proċeduri amministrattivi huma simplifikati u mgħaż-ġġla fil-livell amministrattiv xieraq;
- (d) ir-regoli li jirregolaw l-awtorizzazzjoni, iċ-ċertifikazzjoni u l-licenzjar ikunu oġġettivi, trasparenti, proporzjonali, ma jiddiskriminawx bejn l-applikanti u jikkunsidraw bis-shih il-partikolaritajiet ta' teknoloġiji individwali ta' enerġija rinnovabbli;
- (e) it-tariffi amministrattivi mhalla minn konsumaturi, pjanifikaturi, periti, bennejja u installaturi u forniture ta' tagħmir u sistemi huma trasparenti u relatati mal-ispiża; u
- (f) jiġu stabbiliti proċeduri ta' awtorizzazzjoni simplifikati u inqas impenjattivi, anke permezz ta' notifikazzjoni ssempliċi jekk tiġi permessa mill-qafas regolatorju applikabbli, għal proġetti iż-ġħarr u għal strumenti deċentralizzati ghall-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, fejn xieraq.

▼B

2. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu b'mod ċar kull speċifikazzjoni teknika li għandha tiġi sodisfatta minn tagħmir u sistemi ta' enerġija rinnovabbli biex jibbenefikaw minn skemi ta' sostenn. Fejn jeżistu standards Ewropej, inkluzi eko-tikketti, tikketti tal-energija u sistemi oħra ta' referenza teknika stabbiliti minn korpi ta' standardizzazzjoni Ewropej, dawn l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għandhom ikunu espressi skont dawk l-istandardi. Dawn l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi m'għandhomx jippreskrivu fejn it-tagħmir u s-sistemi għandhom jiġu ċċertifikati u m'għandhomx jimpedixxu l-funzjonament tas-suq intern.

3. L-Istati Membri għandhom jirrakkomandaw lill-atturi kollha, b'mod partikolari l-korpi amministrattivi lokali u regionali biex jiżguraw li jiġu installati tagħmir u sistemi għall-użu ta' elettriku, tishin u tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u għal tishin u tkessiħ distrettwali fl-ippjanar, id-diżiñjar, il-bini u r-renovazzjoni ta' żoni industrijali jew residenzjali. L-Istati Membri għandhom, b'mod partikulari, jinkoragħ-għixxu korpi amministrattivi lokali u regionali biex jinkludu t-tishin u t-kessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli fl-ippjanar tal-infrastruttura ta' belt, fejn xieraq.

4. L-Istati Membri għandhom jintroduċu fir-regolamenti u l-kodiċi tal-bini miżuri xierqa sabiex tiżdied id-distribuzzjoni ta' kull tip ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settū tal-bini.

Fl-istabbiliment ta' dawn il-miżuri, jew fl-skemi tal-appoġġ regionali tagħhom, l-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw miżuri nazzjonali relatati ma żidiet sostanzjali fl-effċjenza tal-enerġija u relatati mal-kogenerazzjoni u ma' bini b'enerġija passiva, b'ammont ta' enerġija baxxa jew dawk b'ammont ta' enerġija żero.

Sal-31 ta' Diċembru 2014, l-Istati Membri għandhom, fir-regolamenti u l-kodiċijiet tal-bini tagħhom jew b'meżzi oħra b'effett ekwivalenti, fejn xieraq, jehtiegu l-użu ta' livelli minimi ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-bini ġdid u fil-bini eżistenti li huwa soġġett għal rinnovazzjoni estensiva. L-Istati Membri għandhom jippermettu li dawk il-livelli minimi jiġi ssodisfatti inter alia permezz ta' tishin u tkessiħ distrettwali prodott bl-użu ta' proporżjon sinifikanti ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli.

Ir-rekwiżiti tal-ewwel subparagrafu għandhom japplikaw ghall-forzi armati, biss safejn l-applikazzjoni tagħha ma tikkawżax konflitt man-natura u l-ghan principali tal-aktivitajiet tal-forzi armati u bl-eċċeazzjoni ta' materjal użat b'mod esklussiv għal finijiet militari.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bini pubbliku ġdid, u l-bini pubbliku eżistenti li huwa soġġett għal rinnovazzjoni estensiva, fil-livell nazzjonali, regionali u lokal jiżvolgu rwol eżemplari fil-kuntest ta' din id-Direttiva mill-1 ta' Jannar 2012 'il quddiem. L-Istati Membri jistgħu, inter alia, jagħtu permess li dan l-obbligu jiġi ssodisfatt billi jikkonformaw mal-istandardi ta' djar b'enerġija żero, jew billi jipprovdu li l-bjut ta' bini pubbliku jew bini kemm tal-pubbliku kif ukoll privat jiġu użati minn partijiet terzi għall-impjanti li jipproduċu enerġija minn sorsi rinnovabbli.

▼B

6. Fir-rigward tar-regolamenti u l-kodiċijiet tal-bini tagħhom, l-Istati Membri għandhom iheġġu l-užu ta' sistemi u tagħmir għat-tishin u tkessiż b'enerġija rinnovabbli li jiksbu tnaqqis sinifikanti ta' konsum ta' energija. L-Istati Membri għandhom jużaw tikketti tal-enerġija jew eko-tikketti jew certifikati jew standards oħra xierqa żviluppati fil-livell nazzjonali jew Komunitarju, fejn dawn jeżistu, bhala l-baži biex jinkorragġixxu dawn is-sistemi u tagħmir.

Fil-każ tal-biomassa, l-Istati Membri għandhom jippromwovu teknoloġiji ta' konverżjoni li jiksbu effiċjenza ta' konverżjoni ta' mhux inqas minn 85 % għal applikazzjonijiet residenzjali u kummerċjali u mhux inqas minn 70 % għal applikazzjonijiet industrijali.

Fil-każ tal-pompi tas-shana, l-Istati Membri għandhom jippromwovu dawk li jissodisfaw ir-rekwiżiti minimi tal-ekotikkettar stabbiliti fid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2007/742/KE tad-9 ta' Novembru 2007li tistabbilixxi l-kriterji ekoloġici ghall-ghoti tal-ekotikketta Komunitarja lill-pompi tas-shana mhaddma bl-elettriku, bil-gass jew bl-assorbiment tal-gass⁽¹⁾.

Fil-każ tal-enerġija termali solari, l-Istati Membri għandhom jippromwovu tagħmir u sistemi ċcertifikati bbażati fuq standards Ewropej, fejn dawn jeżistu, inkluż eko-tikketti, tikketti tal-enerġija u sistemi ta' referenza tekniċi oħrajn stabbiliti mill-korpi ta' standardizzazzjoni Ewropej.

Fil-valutazzjoni tal-effiċjenza ta' konverżjoni u tal-proporzjon ta' dhul/hrug ta' sistemi u tagħmir ghall-ghanijiet ta' dan il-paragrafu, l-Istati Membri għandhom jużaw proċeduri Komunitarji jew, fin-nuqqas tagħhom, proċeduri internazzjonali jekk tali proċeduri jeżistu.

Artikolu 14

Informazzjoni u taħrif

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li informazzjoni dwar miżuri ta' sostenn issir disponibbli ghall-atturi relevanti kollha, fosthom ghall-konsumaturi, il-bennejja, l-installaturi, il-periti u l-fornituri ta' tagħmir u sistemi tat-tishin, tat-tkessiż u tal-elettriku u ghall-vetturi kompatibbli mal-użu ta' energija minn sorsi rinnovabbli.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li informazzjoni dwar il-benefiċċi netti, l-ispiza u l-effiċjenza tal-enerġija ta' tagħmir u sistemi ghall-użu ta' tishin, tkessiż u elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli ssir disponibbli jew mill-fornitur tat-tagħmir jew tas-sistema jew mill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li skemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi ta' kwalifikazzjoni ekwivalenti jsiru disponibbli jew ikunu disponibbli mill-31 ta' Diċembru 2012 ghall-installaturi ta' bojlers u stuħi, sistemi fotovoltaċċi solari u sistemi termali solari, sistemi ġeotermali tal-wieċċ u pompi tas-shana. Dawk l-iskemi jistgħu jikkunsidraw lis-skemi u l-istrutturi eżistenti kif xieraq, u għandhom ikunu bbażati fuq il-kriterji stabbiliti fl-Anness IV. Kull Stat Membru għandu jirrikonoxxi ċ-ċertifikazzjoni maħruġa minn Stati Membri oħra skont dawk il-kriterji.

⁽¹⁾ GU L 301, 20.11.2007, p. 14.

▼B

4. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli ghall-pubbliku informazzjoni dwar skemi ta' certifikazzjoni jew iskemi ta' kwalifikazzjoni ekwivalenti kif imsemmi fil-paragrafu 3. L-Istati Membri jistgħu wkoll jagħmlu disponibbli l-lista tal-installaturi li huma kwalifikati jew certifikati skont id-dispożizzjonijiet msemmija fil-paragrafu 3.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ssir disponibbli gwida lill-partecipanti kollha rilevanti, b'mod partikolari ghall-pjanifikaturi u l-periti sabiex dawn ikunu tassew kapaċi jikkunsidraw sew l-ahjar tlaq-qiegħ ta' sorsi rinnovabbli tal-enerġija, u teknoloġiji b'effiċjenza għolja u ta' tishin u tkessiħ distrettwali matul l-ippjanar, l-iddiżżejjar, il-bini u r-rinnovazzjoni ta' żoni industrijali jew residenzjali.

6. L-Istati Membri, bil-partecipazzjoni tal-awtoritajiet lokali u regjonal, għandhom jiżviluppaw tagħrif xieraq, sensibilizzazzjoni, programmi ta' gwida jew ta' tħarrig sabiex iċ-ċittadini jiġu infurmati dwar il-benefiċċċi u l-pratticitat jiet tal-iżviluppar u tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi.

*Artikolu 15***Garanziji tal-origini tal-elettriku, it-tishin u t-tkessiħ prodotti minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi**

1. Ghall-finjiet li jiġi provat lill-klijenti finali s-sehem jew il-kwantità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi f'tahlita tal-enerġija ta' produttur tal-enerġija, skont l-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-origini tal-elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli tista' tkun garantita bhala tali fit-tifsira ta' din id-Direttiva, skont kriterji oggettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji.

2. Għal dak il-ghan, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li tinhareg garanzija tal-origini bi tweġiba għal talba minn produttur tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi. L-Istati Membri jistgħu jirranġaw biex il-garanziji ghall-origini jinharġu bi tweġiba għal talba minn produtturi tat-tishin u t-tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbi. Arrangament bhal dan jista' jsir soġġett għal limitu minimu ta' kapaċitā. Garanzija tal-origini għandha tkun tad-daqs standard ta' 1 MWh. M'għandhiex tinhareg aktar minn garanzija ta' origini wahda għal kull unità ta' enerġija prodotta.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istess unità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi titqies darba biss.

Stat Membru jista' jipprovd li ma jingħata l-ebda appoġġ lil produttur meta dak il-produttur jirċievi garanzija tal-origini ghall-istess produzzjoni ta' energija minn sorsi rinnovabbi.

Il-garanzija tal-origini m'għandhiex funzjoni f'dak li jirrigwarda l-konformità ta' Stat Membru mal-Artikolu 3. It-trasferimenti ta' garanziji tal-origini, b'mod separat jew flimkien mat-trasferiment fiziku tal-enerġija, m'għandux ikoċċu effett fuq id-deċiżjoni tal-Istati Membri li jużaw trasferimenti statistici, proċeduri kongunti jew skemi kongunti ta' appoġġ ghall-konformità mal-miri jew fuq il-kalkolu tal-konsum finali gross ta' energija minn sorsi rinnovabbi kkalkulat skont l-Artikolu 5.

▼B

3. Kwalunkwe užu ta' garanzija tal-origini għandu jsir fi żmien tħax-il xahar mill-produzzjoni tal-unità ta' enerġija korrispondenti. Garanzija tal-origini għandha tiġi kkanċellata la darba tkun ġiet użata.

4. L-Istat Membri jew il-korpi kompetenti maħtura għandhom jissor-veljaw il-hruġ, it-trasferiment u l-ikkancellar ta' garanziji tal-origini. Il-korpi kompetenti maħtura għandu jkollhom responsabbiltajiet geografiċi distinti minn xulxin u jkunu indipendenti minn attivitajiet ta' produzzjoni, kummerċ u provvista.

5. L-Istat Membri jew il-korpi kompetenti maħtura għandhom idħahlhu fis-seħħi mekkaniżmi adatti biex jiżguraw li l-garanziji tal-origini għandhom jinhargu, jiġu trasferiti u jiġu kancellati elettronikament u jkunu preċiżi, affidabbli u reżistenti għall-frodi.

6. Garanzija tal-origini għandha tispecifika, għall-inqas:

- (a) is-sors ta' enerġija li minnu ġiet prodotta l-enerġija u d-dati ta' bidu u ta' tmiem tal-produzzjoni;
- (b) jekk din hijiex relatata ma':
  - (i) l-elettriku; jew
  - (ii) it-tishin jew it-tkessiħ;
- (c) l-identità, il-post, it-tip u l-kapaċità tal-impjant fejn ġiet prodotta l-enerġija;
- (d) jekk u sa liema livell l-impjant ibbenefika minn appoġġ għall-investiment, jekk u sa liema livell l-unità tal-enerġija bbeneffikat b'xi mod minn skema ta' appoġġ nazzjonali, u t-tip ta' skema ta' appoġġ;
- (e) id-data li fiha l-impjant sar-operattiv; u
- (f) id-data u l-pajjiż ta' hrug u numru ta' identifikazzjoni uniku.

7. Fejn fornitur tal-elettriku huwa meħtieġ jagħti prova tas-sehem jew il-kwantità ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-taħlita ta' enerġija għall-iskopijiet tal-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE, jiusta' jagħmel dan billi juža l-garanziji tal-origini tiegħu.

8. L-ammont ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli li jikkorrispondi għall-garanziji tal-origini ttrasferiti minn fornitur tal-elettriku lil parti terza għandu jiġi mnaqqas mis-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-taħlita tal-enerġija tiegħu għall-finijiet tal-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE.

9. L-Istat Membri għandhom jirrikonox Xu l-garanziji tal-origini maħruġa minn Stati Membri oħra ja skont din id-Direttiva eskluzivament bhala prova tal-elementi msemmi jin fil-paragrafu 1 u l-paragrafu 6(a) sa (f). Stat Membru jista' jid-żebha ir-rikonoxximent ta' garanzija tal-origini biss fil-każž li jkollu dubbi bbażati fuq ragunijiet sodi dwar il-preċiżjoni, l-affidabbiltà jew l-awtentiċiata tagħha. L-Istat Membru għandu jinnoti-fika lill-Kummissjoni dwar tali ċaħda u l-ġustifikazzjoni tagħha.

10. Jekk il-Kummissjoni jirriżulta li ċaħda għar-rikonoxximent ta' garanzija tal-origini ma jkollhiex bażi, il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li teħtieġ li l-Istat Membru kkonċernat jirrikonoxxiha.

11. Stat Membru jista' jintroduċi, f'konformità mal-ligi tal-Komunità, kriterji oggettivi, trasparenti u mhux diskriminatory għall-užu ta' garanziji tal-origini f'konformità mal-obbligli stabbiliti fl-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE.

▼B

12. Meta l-fornituri tal-enerġija jikkummerċjalizzaw l-enerġija minn sorsi rinnovabbi lill-konsumaturi b'referenza għal benefiċċji ambjentali u għal benefiċċji ohra tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi, l-Istati Membri jistgħu jeħtiegu li dawk l-fornituri ta' energija jagħmlu disponibbli, fil-qosor, informazzjoni dwar il-kwantità jew is-sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbi li ġejja minn impjanti jew minn kapacità miżjud li saret operattiva wara 25 ta' Ĝunju 2009.

*Artikolu 16***Aċċess ghall-grilji u t-thaddim tagħhom**

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-passi adatti biex jiżviluppaw infrastruttura ta' grilji ta' trasmissjoni u ta' distribuzzjoni, netwerks intelligenti, facilitajiet għall-hażna u s-sistema tal-elettriku, sabiex jippermettu t-thaddim sikur tas-sistema tal-elettriku hekk kif din tiffaċċja l-iżvilupp ulterjuri tal-produzzjoni tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli, inkluża l-interkonnessjoni bejn l-Istati Membri, u bejn l-Istati Membri u pajjiżi terzi. L-Istati Membri għandhom ukoll jieħdu passi adatti biex iħaffu l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni għall-infrastruttura tal-grilja u biex jikkoordinaw l-approvazzjoni tal-infrastruttura tal-grilja mal-proċeduri amministrattivi u ta' ppjanar.

2. Soġġett għar-rekwiziti marbuta maž-żamma tal-affidabbiltà u ssigurtà tal-grilja, fuq il-baži ta' kriterji trasparenti u mhux diskriminatoryi ddefiniti mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti:

- (a) L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi tas-sistemi ta' trasmissjoni u l-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni jiggħantixxu fit-territorju tagħhom jiggħantixxu t-trasmissjoni u d-distribuzzjoni ta' elettriku prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbi;
- (b) L-Istati Membri għandhom jipprovdu wkoll jew għal aċċess prijoritarju jew għal aċċess garantit għas-sistema ta' grilja tal-elettriku prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbi;
- (c) L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fit-trasmissjoni ta' impjanti li jiggħeneraw l-elettriku, l-operaturi ta' sistemi ta' trasmissjoni għandhom jagħtu priorità lill-impjanti ta' ġenerazzjoni li jużaw sorsi ta' energija rinnovabbi sa fejn tippermetti l-operazzjoni sikura tas-sistema tal-elettriku nazzjonali u fuq il-baži ta' kriterji trasparenti u mhux diskriminatoryi. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jittieħdu miżuri operativi xierqa relatati mal-grilja u mas-suq sabiex ikunu minimizzati r-restrizzjoni fuq l-elettriku prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbi. Fil-każ li jittieħdu miżuri sinifikanti biex jitnaqqsu s-sorsi ta' energija rinnovabbi sabiex tkun garantita ssigurtà tas-sistema nazzjonali tal-elettriku u s-sigurtà tal-provvista tal-enerġija, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi responsabbi mis-sistema jirrapurtaw lill-awtorità regolatorja kompetenti dwar dawk il-miżuri u jindikaw liema miżuri korrettivi għandhom l-intenzjoni li jieħdu sabiex jevitaw restrizzjoni jiet mhux adatti.

▼B

3. L-Istati Membri għandhom jehtiegu li operaturi ta' sistemi ta' trasmissjoni u operaturi ta' sistema ta' distribuzzjoni jistabbilixxu u jqiegħdu għad-dispozizzjoni tal-pubbliku r-regoli standard tagħhom relatati mal-hlas u l-kondiżjoni tal-ispejjeż tal-adattamenti tekniċi, bhal ma huma konnessjonijiet mal-grilja u rinfurzar tal-grilja, thaddim imtejjeb tal-grilja u regoli dwar l-implimentazzjoni mhux diskriminatorejha tal-kodiċijiet tal-grilja, li huma meħtiega biex ikunu integrati produtturi ġodda li jkunu qed jipprovd u elettriku prodott minn sorsi ta' energija rinnovabbli ghall-grilja interkonnessa.

Dawk ir-regoli għandhom ikunu bbażati fuq kriterji oggettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji billi jkunu kkunsidrati b'mod partikolari l-ispejjeż u l-benefiċċi kollha assoċjati mal-konnessjoni ta' dawk il-produtturi mall-grilja u ċ-ċirkostanzi partikolari tal-produtturi li qeqħdin f'regħjuni periferi u f'regħjuni b'densità baxxa ta' popolazzjoni. Dawk ir-regoli jistgħu jipprovdu għal tipi differenti ta' konnessjoni.

4. Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jehtiegu li l-operaturi tas-sistema ta' trasmissjoni u l-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni jħallsu kompletament jew parżjalment l-ispejjeż imsemmija fil-paragrafu 3. L-Istati Membri għandhom jirrevedu u jieħdu l-miżuri meħtiega biex itejjb l-oqsfa u r-regoli għall-ħlas u l-kondiżjoni tal-ispejjeż imsemmija fil-paragrafu 3 sat-30 ta' Ĝunju 2011 u kull sentejn wara dan biex jiżguraw l-integrazzjoni ta' produtturi ġodda kif imsemmi f'dak il-paragrafu.

5. L-Istati Membri għandhom jehtiegu li l-operaturi ta' sistema ta' trasmissjoni u l-operaturi ta' sistema ta' distribuzzjoni jipprovdu lil kull produttur ġdid tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli li jixtieq li jkun konness mas-sistema l-informazzjoni komprensiva u meħtiega, inkluži:

- (a) stima komprensiva u dettaljata tal-ispejjeż assoċjati mal-konnessjoni;
- (b) skeda ta' żmien rägonevoli u preciża għar-riċeviment u l-ipproċessar tat-talba għall-konnessjoni mal-grilja;
- (c) skeda ta' żmien indikattiva u rägonevoli għal kwalunkwe konnessjoni proposta mal-grilja.

L-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-produtturi tal-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli li jixtiequ jkunu konnessi mal-grilja, li joħorgu sejha ghall-offerti ghax-xogħol ta' konnessjoni.

6. Il-kondiżjoni tal-ispejjeż imsemmija fil-paragrafu 3 għandha tkun infurzata b'mekkaniżmu bbażat fuq kriterji oggettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji li jikkunsidraw il-benefiċċi li inizjalment u sussegwement produtturi konnessi kif ukoll operaturi ta' sistemi ta' trasmissjoni u operaturi ta' sistemi ta' distribuzzjoni jieħdu mill-konnessjonijiet.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-talba għall-ħlas ta' tariffi ta' trasmissjoni u ta' distribuzzjoni ma jiddiskriminawx kontra l-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli, inkluż b'mod partikolari l-elettriku minn sorsi ta' energija rinnovabbli prodott f'regħjuni periferi, bhal regħjni insulari, u f'regħjuni b'densità baxxa ta' popolazzjoni. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ħlas ta' tariffi fuq it-trasmissjoni u ddistribuzzjoni ma jiddiskriminax kontra l-gass minn sorsi ta' energija rinnovabbli.

▼B

8. L-Istati Membri għandhom jiġuraw li t-tariffi mitluba minn operaturi ta' sistema ta' trasmissioni u minn operaturi ta' sistema ta' distribuzzjoni għat-trasmissioni u d-distribuzzjoni tal-elettriku minn impjanti li jużaw sorsi ta' energija rinnovabbli jirriflettu l-benefiċċi f'termini ta' spejjeż fattibbi li jirrizultaw mill-konnessjoni tal-impjant man-. Dawn il-benefiċċi f'termini ta' spejjeż jistgħu joħorgu mill-użu dirett tal-grilja b'vultaġġ baxx.

9. Fejn ikun rilevanti, l-Istati Membri għandhom jevalwaw il-htiega tal-estensjoni tal-infrastutura tan-netwerk tal-gass eżistenti sabiex jiffacilitaw l-integrazzjoni tal-gass minn sorsi ta' energija rinnovabbli.

10. Fejn ikun rilevanti, l-Istati Membri għandhom jeħtiegu li l-operaturi ta' sistemi ta' trasmissioni u l-operaturi ta' sistemi ta' distribuzzjoni fit-territorju tagħhom jippubblikaw regoli teknici skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2003/55/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2003 rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali (¹), b'mod partikolari rigward ir-regoli tal-konnessjoni man-netwerk li jinkludu rekwiżiti dwar il-kwalitā tal-gass, l-odorazzjoni tal-gass u l-pressjoni tal-gass. L-Istati Membri għandhom jeħtiegu wkoll mill-operaturi ta' sistemi ta' trasmissioni u ta' sistemi ta' distribuzzjoni li jippubblikaw it-tariffi ta' konnessjoni biex ikunu konnessi sorsi rinnovabbli ta' gass ibbażati fuq kriterji trasparenti u mhux diskriminatory.

11. Fil-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali tagħhom dwar l-energija rinnovabbli, l-Istati Membri għandhom jevalwaw il-htiega li jibnu infrastruttura ġdida għat-tishin u t-tkessiħ distrettwali prodotti minn sorsi ta' energija rinnovabbli sabiex tintlaħaq il-mira nazzjonali għall-2020 imsemmija fl-Artikolu 3(1). Soġġett għal dik l-evalwazzjoni, l-Istati Membri għandhom, fejn ikun rilevanti, jieħdu passi bil-ghan li tkun żviluppata infrastruttura distrettwali għat-tishin sabiex takkomoda l-iżvilupp tal-produzzjoni tat-tishin u t-tkessiħ minn facilitajiet kbar tal-bijoma, solari u ġeotermal.

*Artikolu 17***Kriterji ta' sostenibbiltà ghall-bijokkarburanti u bijolikwidi**

1. Irrispettivament minn jekk il-materja prima kenixx ikkultivata gewwa jew barra t-territorji tal-Komunità, l-energija mill-bijokkarburanti u bijolikwidi għandha tīgħi kkunsidrata ghall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) biss jekk tissodisfa l-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fil-paragrafi 2 sa 6:

(a) il-kejl tal-konformità mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva fir-rigward tal-miri nazzjonali;

(b) il-kejl tal-konformità mal-obbligi tal-energija rinnovabbli;

(¹) GU L 176, 15.7.2003, p. 57.

▼B

- (c) l-eligibbiltà għal sostenn finanzjarju għall-konsum ta' bijokarburanti u bijolikwidi.

Madankollu, il-bijokarburanti u l-bijolikwidi prodotti mill-iskart u r-residwi, minbarra r-residwi li ġejjin mill-agrikoltura, l-akwakultura, issajd u l-foresterija, iridu jissodisfaw biss il-kriterju ta' sostenibbiltà stabbilit fil-paragrafu 2 sabiex jitqiesu għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c).

2. L-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-użu ta' bijokarburanti u bijolikwidi kkunsidrat għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 għandu jkun ta' mill-anqas 35 %.

B'effett mill-1 ta' Jannar 2017, l-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra li jirriżulta mill-użu ta' bijokarburanti u bijolikwidi ohra meqjus għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 għandu jkun ta' mill-anqas 50 %. Mill-1 ta' Jannar 2018, dak l-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra għandu jkun ta' mill-anqas 60 % għall-bijokarburanti u l-bijolikwidi prodotti f'impjanti li jkunu bdew il-produzzjoni fl-1 ta' Jannar 2017 jew wara.

L-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra li jirriżulta mill-użu ta' bijokarburanti u bijolikwidi għandu jkun ikkalkulat skont l-Artikolu 19(1).

Fil-każ ta' bijokarburanti u bijolikwidi ohra prodotti minn impjanti li kienu operattivi fit-23 ta' Jannar 2008, l-ewwel subparagrafu għandu japplika mill-1 ta' April 2013.

3. Il-bijokarburanti u bijolikwidi kkunsidrati għall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 m'għandhomx isiru minn materja prima miksuba minn art b'valur għoli ta' bijodiversità, jiġifieri art li kellha wieħed mill-istati li ġejjin fi jew wara Jannar 2008, kemm jekk l-art għad għandha dan l-status u kemm jekk le:

- (a) foresta primarja u art ohra bis-siggar, jiġifieri foresta u art ohra bis-siggar ta' speci nattivi, fejn m'hemmx indikazzjoni ċarament vižibbli ta' attivitā tal-bniedem u l-proċessi ekoloġici mhumiex disturbati b'mod sinifikanti;
- (b) zoni indikati:

- (i) mil-ligi jew mill-awtorità kompetenti rilevanti għal għanijiet ta' harsien tan-natura; jew
- (ii) għall-protezzjoni ta' ekosistemi jew speci rari, mhedda jew fil-periklu li jin qerdu li huma rikonoxxuti minn strumenti ta' ftehim internazzjonali jew inkluzi f'listi mfassla minn organizazzjoni intergovernattivi jew l-Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura, soġġett għar-rikonoxximent tagħhom skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 18(4);

sakemm ma tkunx ipprovduta evidenza li l-produzzjoni ta' dik il-materja prima ma interferietx ma' dawk il-finijiet ta' harsien tan-natura;

- (c) art bil-ħaxix b'bijodiversità għolja li hija:

- (i) naturali, jiġifieri art bil-ħaxix li ser tibqa' art bil-ħaxix fin-nuqqas ta' intervent tal-bniedem u li żżomm il-kompożizzjoni tal-ispeċċi naturali u l-karatteristiċi u l-proċessi ekoloġici; jew
- (ii) mhux naturali, jiġifieri art bil-ħaxix li mingħajr l-intervent tal-bniedem ma tibqax art bil-ħaxix u li hija rikka fl-ispeċċijiet u mhjiex degradata, sakemm ma tiġix ipprovduta evidenza li l-ħsad tal-materja prima jkun mehtieg biex jinżamm l-status tagħha ta' art bil-ħaxix.

▼B

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-kriterji u l-firxiet ġeografiċi biex tiddetermina liema art bil-haxix għandha tkun koperta mill-punt (c) tal-ewwel subparagrafu. Dawk il-miżuri, imfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, billi jissumplimentawha għandhom ikunu adottati skont il-proċedura regolatorja bli skrutinju msemmija fl-Artikolu 25(4).

4. Il-bijokarburanti u bijolikwidi kkundistrati ghall-finijiet msemmija il-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 m'għandhomx isiru minn materja prima miksuba minn art b'hażna għolja ta' karbonju, jiġifieri art li kellha wahda mill-istati li ġejjin f'Jannar 2008 u li m'ghadx għandha dak l-status:

- (a) artijiet mistaghħdra, jiġifieri art li hija miksija bi jew saturata bl-ilma permanentement jew għal parti sinifikanti tas-sena;
- (b) żoni kontinwament ifforestati, jiġifieri art fuq firxa ikbar minn ettaru b'siġar oħħla minn hames metri u b'kopertura ta' bejn 10 % u 30 %, jew siġar li jistgħu jilħqu dawn il-limiti in situ, sakemm ma tkunx ipprovduta evidenza li l-hażna ta' karbonju taż-żona qabel u wara l-konverżjoni hija tali li, meta tiġi applikata l-metodoloġija stabbiliti fil-Parti C tal-Anness V, il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu jkunu ssodisfatti.

Id-dispozizzjonijiet ta' dan il-paragrafu m'għandhomx jaapplikaw jekk, fiż-żmien meta nkisbet il-materja prima, l-art kellha l-istess status li kellha f'Jannar 2008.

5. Il-bijokarburanti u bijolikwidi kkunsidrati ghall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 m'għandhomx isiru minn materia prima miksuba minn art li kienet art tal-peat f'Jannar 2008, sakemm ma' tkunx ipprovduta evidenza li l-kultivazzjoni u l-hṣad ta' dik il-materja prima ma tinvolvix id-drañaġġ ta' hamrija li qabel ma' jkunx sarilha dranaġġ.

6. Materja prima agrikola kkultivata fil-Komunità u użata għall-produzzjoni ta' bijokarburanti u bijolikwidi kkunsidrati ghall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 għandhom jinkisbu skont ir-rekwiziti u l-istandardi taht id-dispozizzjonijiet imsemmija taħt l-intestatura “Ambjent” fil-Parti A u fil-punt 9 tal-Anness II tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 73/2009 tad-19 ta' Jannar 2009 li jistabbilixxi regoli komuni għal skemi ta' appoġġ dirett għal bdiewa fi hdan il-politika agrikola komuni u li jistabbilixxi certi skemi ta' appoġġ għal bdiewa (¹) u skont ir-rekwiziti minimi għal kondizzjoni agrikola u ambjentali tajba definita skont l-Artikolu 6(1) ta' dak ir-Regolament.

7. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta kull sentejn lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, fir-rigward kemm tal-pajjiżi terzi u kemm tal-Istati Membri li huma sors sinifikanti ta' bijokarburanti jew ta' materja prima għall-bijokarburanti kkunsmati fil-Komunità, dwar miżuri nazzjonali meħuda b'risspett ghall-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fil-paragrafi 2 sa 5 u għall-harsien tal-ħamrija, l-ilma u l-arja. L-ewwel rapport għandu jiġi ppreżentat fl-2012.

(¹) GU L 30, 31.1.2009, p. 16.

▼B

Il-Kummissjoni għandha tirrapporta kull sentejn lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-impatt fuq is-sostenibbiltà soċjali fil-Komunità u fil-pajjiżi terzi taż-żieda fid-domanda ghall-bijokarburanti, dwar l-impatt tal-politika tal-Komunità dwar il-bijokarburanti fuq id-disponibbiltà tal-oggetti tal-ikel bi prezziżiet li jintlahqu minn kulhadd, b'mod partikolari ghall-persuni li jgħixu f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, u dwar kwistjonijiet ġenerali oħra jnmar butin mal-iżvilupp. Ir-rapporti għandhom jittrattaw ir-rispett tad-drittijiet tal-użu tal-art. Huma għandhom jiddikjaraw, kemm ghall-pajjiżi terzi kif ukoll ghall-Istati Membri li huma sors importanti ta' materja prima ghall-bijokarburanti kkunsmati fil-Komunità, jekk il-pajjiż ikunx irratifika u implimenta kull waħda mill-Konvenzjonijiet li ġejjin tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol:

- il-Konvenzjoni dwar Xogħol Furzat jew Obbligatorju (Nru 29);
- il-Konvenzjoni dwar il-Libertà ta' Assoċjazzjoni u l-Protezzjoni tad-Dritt ghall-Organizzazzjoni (Nru 87);
- il-Konvenzjoni dwar l-Applikazzjoni tal-Principji tad-Dritt ta' Organizzazzjoni u tal-Innegżjar Kollettiv (Nru 98);
- il-Konvenzjoni dwar ir-Remunerazzjoni Indaqi għall-Haddiema Rġiel u Nisa għal Xogħol ta' Valur Indaqi (Nru 100);
- il-Konvenzjoni dwar l-Abolizzjoni tax-Xogħol Furzat (Nru 105);
- il-Konvenzjoni dwar id-Diskriminazzjoni fir-Rigward tal-Impieg u l-Professjoni (Nru 111);
- il-Konvenzjoni dwar l-Età Minima għad-Dħul fl-Impieg (No 138);
- il-Konvenzjoni dwar il-Projbizzjoni u l-Azzjoni Immedjata għall-Eliminazzjoni tal-Agħar Forom ta' Xogħol tat-Tfal (Nru 182);

Dawk ir-rapporti għandhom jiddikjaraw, kemm ghall-pajjiżi terzi kif ukoll ghall-Istati Membri li huma sors importanti ta' materja prima ghall-bijokarburant ikkunsmat fil-Komunità, jekk il-pajjiż ikunx irratifika u implimenta:

- il-Protokoll ta' Kartagena dwar il-bijosigurtà;
- il-Konvenzjoni dwar il-Kummerċ Internazzjonali fi Speċi ta' Fawna u Flora Selvaġġi fil-Periklu.

L-ewwel rapport għandu jitressaq fl-2012. Il-Kummissjoni għandha tiproponi, jekk ikun il-każ, azzjoni korrettiva, b'mod partikolari jekk ikun hemm evidenza li l-produzzjoni tal-bijokarburanti għandha impatt sinifikanti fuq il-prezzijiet tal-ikel.

8. Ghall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1, l-Istati Membri m'għandhomx jirrifjutaw li jikkunsidraw, għal raġunijiet oħra ta' sostenibbiltà, bijokarburanti u bijolikwidi miksuba f'konformità ma' dan l-Artikolu.

9. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta dwar ir-rekwiziti għal skema ta' sostenibbiltà għal uži energetici tal-bijomassa, minbarra bijokarburanti u bijolikwidi, sal-31 ta' Dicembru 2009. Dak ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, fejn xieraq, bi proposti għal skema ta' sostenibbiltà għal uži oħra għall-enerġija mill-bijomassa, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Dak ir-rapport u kwalunkwe proposta li jkun fihom għandhom ikunu bbażati fuq l-ahjar evidenza xjentifika disponibbli, b'konsiderazzjoni għall-iż-żviluppi l-għoddha fi proċessi innovattivi. Jekk l-analizi magħmula għal dan il-ġuġi introdotti emendi, fir-rigward tal-bijomassa tal-forestu, fil-kalkolu tal-metodoloġija

▼B

fl-Anness V jew fil-kriterji tas-sostenibbiltà dwar il-hażniet tal-karbonju applikati ghall-bijokarburanti u bijolikwidi, il-Kummissjoni għandha, fejn ikun xieraq, tagħmel proposti fl-istess hin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill f'dan ir-rigward.

*Artikolu 18***Verifika tal-konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà ghall-bijokarburanti u bijolikwidi**

1. Fejn bijokarburanti u bijolikwidi għandhom jiġu kkunsidrati ghall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 17(1), l-Istati Membri għandhom jehtiegu li l-operaturi ekonomiċi juru li l-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 17(2) sa (5) ġew sodisfatti. Għal dak il-ghan għandhom jehtiegu li l-operaturi ekonomiċi jużaw sistema ta' bilanċ tal-massa li:

- (a) tippermetti li kunsinni ta' materja prima jew bijokarburant b'karatteristiċi ta' sostenibbiltà differenti jiġu mħallta;
- (b) teħtieg li informazzjoni dwar il-karatteristiċi tas-sostenibbiltà u daqsijiet tal-kunsinni msemmija fil-punt (a) tibqa' assenjata lit-taħlita; u
- (c) tipprovdli li s-somma tal-kunsinni kollha meħuda mit-taħlita tiġi deskritta bhala li għandha l-istess karatteristiċi ta' sostenibbiltà, fl-istess kwantitajiet, bhas-somma tal-kunsinni kollha miżjudha mat-taħlita.

2. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill fl-2010 u l-2012 dwar it-thaddim tal-metodu ta' verifika tal-bilanċ tal-massa deskritt fil-paragrafu 1 u dwar il-potenzjal li jkunu permessi metodi ohra ta' verifika fir-rigward ta' xi tipi ta' materja prima, bijokarburanti jew bijolikwidi. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha tqis dawk il-metodi ta' verifika li fihom l-informazzjoni dwar il-karatteristiċi ta' sostenibbiltà m'hemmx għalfejn jibqgħu fizikament assenjati għal konsenji jew tahlitiet partikolari. Il-valutazzjoni għandha tqis il-htiegħa li jinżammu l-integrità u l-effikaċċa tas-sistema ta' verifika filwaqt li tiġi evitata l-impożizzjoni ta' piżi mhux raġjonevoli fuq l-industria. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, fejn xieraq, bi proposti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar permessi għal metodi ohra ta' verifika.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li l-operaturi ekonomiċi jipprezentaw informazzjoni affidabbi u li jpoġġu għad-dispożizzjoni tal-Istati Membri, fuq talba, id-data li ntużat biex tkun żviluppata l-informazzjoni. L-Istati Membri għandhom jehtiegu li l-operaturi ekonomiċi jagħmlu arrangiamento għal standard adegwaw ta' verifika indipendenti tal-informazzjoni ppreżentata, u li jipprovd evidenza li dan sar. L-awditjar għandu jivverifika li s-sistemi użati mill-operaturi ekonomiċi huma preċiżi, affidabbi u mharsa kontra l-frodi. Dan għandu jevalwa l-frekwenza u l-metodologija tat-teħid ta' kampjuni u l-affidabilità tad-data.

L-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagraphu għandha tinkludi b'mod partikolari informazzjoni dwar il-konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 17(2) sa (5), informazzjoni xierqa u rilevanti dwar il-miżuri meħuda għall-protezzjoni tal-ħamrija, tal-ilma u tal-arja, ir-ristawr tal-art degradata, l-evitar ta' konsum eċċessiv ta' ilma f'zoni fejn l-ilma ikun skars kif ukoll informazzjoni xierqa u rilevanti dwar il-miżuri meħuda biex jitqiesu l-kwistjonijiet imsemmija fit-tieni subparagraphu tal-Artikolu 17(7).

▼B

Il-Kummissjoni għandha, skont il-proċedura ta' konsultazzjoni msemija fl-Artikolu 25(3), tistabbilixxi l-lista tal-informazzjoni xierqa u rilevanti msemmjija fl-ewwel żewġ subparagrafi, Hija għandha tiżgura, b'mod partikolari, li l-ghoti ta' dik l-informazzjoni ma jkunx ta' piż amministrattiv eċċessiv ghall-operaturi b'mod ġenerali jew fuq il-bdiewa sidien ta' farms żgħar, l-organizzazzjonijiet tal-produtturi u l-kooperativi b'mod partikolari.

L-obbligi stabbiliti f'dan il-paragrafu għandhom jaapplikaw kemm jekk il-bijokarburanti jew bijolkwidi jkunu prodotti fil-Komunità kemm jekk ikunu importati.

L-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni, f'forma aggregata, l-informazzjoni msemmjija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu. Il-Kummissjoni għandha tippubblika dik l-informazzjoni fuq il-pjattaforma ta' trasparenza msemmjija fl-Artikolu 24 f'forma mqassra u żomm il-kunfidenzjalitā tal-informazzjoni kummerċjalment sensittiva.

4. Il-Komunità għandha thabrek biex tikkonkludi strumenti ta' ftehim bilaterali jew multilaterali ma' pajjiżi terzi li fihom dispożizzjonijiet dwar kriterji ta' sostenibbiltà li jikkorrispondu ma' dawk ta' din id-Direttiva. Fejn il-Komunità tkun ikkonkludiet strumenti ta' ftehim li fihom dispożizzjonijiet li jkopru l-kwistjonijiet koperti mill-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 17(2) sa (5), il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li dawk l-strumenti ta' ftehim juru li l-bijokarburanti u bijollikwidi prodotti minn materja prima kkultivata f'dawk il-pajjiżi jikkonformaw mal-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 17(2) sa (5), il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li dawk l-iskemi jkun fihom informazzjoni preciża għall-finijiet ta' informazzjoni dwar il-miżuri meħuda favur il-konservazzjoni taz-zoni li jipprovd, f'sitwazzjonijiet kritiči, servizzi bažiċi ta' ekosistemi (bħall-protezzjoni tal-medded ta' art fl-gholi b'nixxieghat fuq ġenb iferrgħu fi xmara u l-kontroll tal-erożjoni), ghall-protezzjoni hamrija, l-ilma u l-arja, ghall-bidliet indiretti fl-użu tal-art, għar-restawr tal-art degradata, ghall-evitar ta' konsum eċċessiv ta' ilma f'zoni fejn l-ilma ikun skars u l-kwistjonijiet imsemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(7).

Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li skemi nazzjonali jew internazzjonali volontarji li jistabbilixxu standards għall-produzzjoni ta' prodotti tal-bijomassa jkollhom data preciża għall-finijiet tal-Artikolu 17(2) jew juru li l-kunsinni ta' bijokarburant jikkonformaw mal-kriterji ta' sostenibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 17(3) sa (5). Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li dawk l-iskemi jkun fihom informazzjoni preciża għall-finijiet ta' informazzjoni dwar il-miżuri meħuda favur il-konservazzjoni taz-zoni li jipprovd, f'sitwazzjonijiet kritiči, servizzi bažiċi ta' ekosistemi (bħall-protezzjoni tal-medded ta' art fl-gholi b'nixxieghat fuq ġenb iferrgħu fi xmara u l-kontroll tal-erożjoni), ghall-protezzjoni tal-hamrija, tal-ilma u tal-arja, ir-ristawr tal-art degradata u dwar il-kwistjonijiet imsemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(7). Il-Kummissjoni tista' wkoll tirrikonoxxi żoni ghall-protezzjoni tan-natura jew ghall-protezzjoni ta' ekosistemi jew ta' speciċijet rari, mhedda jew fil-periklu li jinquerdu rikonnoxxuti bi strumenti ta' ftehim internazzjonali jew inkluži fil-listi mfassla minn organizzazzjonijiet intergovernattivi jew l-Unjoni Internazzjonali ghall-Konservazzjoni tan-Natura ghall-finijiet tal-Artikolu 17(3)(b)(ii).

Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li skemi nazzjonali jew internazzjonali volontarji li jkejlu l-ifrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra jkollhom data preciża għall-finijiet tal-Artikolu 17(2).

Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li art li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' programm nazzjonali jew reġjonali mmirat li jtejjeb art li ddeterjorat b'mod gravi jew li sofriet kontaminazzjoni qawwija tissodisfa l-kriterjifil-punt 9 tal-Parti C tal-Anness V.

▼B

5. Il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjonijiet skont il-paragrafu 4 biss jekk il-ftiehim jew l-iskema kkonċernati jissodisfaw standards adegwati ta' affidabbiltà, trasparenza u verifika indipendent. Fil-kaž ta' skemi li jkejlu l-iffrankar ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra, dawn l-iskemi għandhom jikkonformaw ukoll mar-rekwiziti metodoloġiċi fl-Anness V. Listi ta' żoni b'valur għoli ta' bijodiversità kif imsemmija fl-Artikolu 17(3)(b)(ii) għandhom jissodisfaw standards adegwati ta' oggettivit u koerenza ma' standards rikonoxxuti internazzjonally u jipprevedu għal proċeduri adegwati ta' appell.

6. Id-deċiżjonijiet taht il-paragrafu 4 għandhom ikunu adottati skont il-proċedura ta' konsultazzjoni msemmija fl-Artikolu 25(3). Dawn id-deċiżjonijiet għandhom ikunu validi għal perijodu ta' mhux aktar minn hames snin.

7. Meta operatur ekonomiku jipprovdi prova jew data miksuba skont ftehim jew skema li kienet is-suġġett ta' deċiżjoni skont il-paragrafu 4, sal-punt kopert minn dik id-deċiżjoni, Stat Membru m'għandux jeħtieg li l-fornitur jipprovdi evidenza ulterjuri ta' konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà stabbilità fl-Artikolu 17(2) sa (5), u lanqas informazzjoni dwar il-miżuri msemmijin fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.

8. Fuq it-talba ta' Stat Membru jew fuq inizjattiva tagħha stess il-Kummissjoni għandha teżamina l-applikazzjoni tal-Artikolu 17 firrigward ta' sors ta' bijokarburant jew bijolikwidu u, fi żmien sitt xħur minn meta tirċievi talba u skont il-proċedura ta' konsultazzjoni msemmija fl-Artikolu 25(3), tiddeċiedi jekk l-Istat Membru kkonċernat jistax jikkunsidra bijokarburant jew bijolikwidu minn dak is-sors ghall-finijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 17(1).

9. Sal-31 ta' Diċembru 2012, il-Kummissjoni għandha tipprezenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar:

- (a) l-effettivitā tas-sistema attwali ghall-ghoti ta' informazzjoni dwar kriterji ta' sostenibbiltà; u
- (b) jekk ikunx fattibbli u opportun li jiddahħlu rekwiziti mandatorji dwar il-protezzjoni tal-arja, tal-hamrija jew tal-ilma, fid-dawl tal-aktar evidenza xjentifika reċenti u l-obbligi internazzjonali tal-Komunità.

Il-Kummissjoni għandha, jekk ikun meħtieg, tiproponi azzjoni korrettiva.

Artikolu 19

Kalkolu tal-impatt tal-gass b'effett serra tal-bijokarburanti u bijolikwidi

1. Ghall-finijiet tal-Artikolu 17(2), l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-użu ta' bijokarburant u bijolikwidi għandu jkun ikkalkulat kif ġej:

- (a) fejn valur awtomatiku ghall-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra ghall-mogħdija ta' produzzjoni hija stabbilita fil-Parti A jew B tal-Anness V u fejn il-valur eż-żgħiex għal dawk il-bijokarburanti jew bijolikwidi kkalkulat skont il-punt 7 tal-Parti C tal-Anness V huwa ugħalli għal żero jew anqas, billi jintuża dak il-valur awtomatiku;
- (b) bl-użu ta' valur attwali kkalkulat skont il-metodoloġija stabbilita fil-Parti C tal-Anness V; jew

▼B

- (c) billi jintuža valur ikkalkulat bhala s-somma tal-fatturi tal-formola msemmija fil-punt 1 tal-Parti C tal-Anness V, fejn l-valuri awtomatiči diżaggregati fil-Parti D jew E tal-Anness V jistgħu jintużaw għal xi fatturi, u valuri reali, ikkalkulati skont il-metodologija stabilita fil-Parti C tal-Anness V, ghall-fatturi l-ohra kollha.

2. Sal-31 ta' Marzu 2010, l-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni rapport li jinkludi lista ta' dawk iż-żoni fit-territorju tagħhom ikklassifikati bhala livell 2 fin-nomenklatura tal-unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS) jew bhala livell NUTS aktar diżaggregat skont ir-Regolament (KE) 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2003 dwar l-istabbiliment ta' klassifikazzjoni komuni ta' unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS) (⁽¹⁾) fejn l-emissjonijiet tipiči ta' gassijiet b'effett serra mill-kultivazzjoni ta' materja prima agrikola jistgħu jkunu mistennija li jkunu inqas jew ugħali għall-emissjonijiet irrappurtati taħt l-intestatura "Valuri awtomatiči disaggregati għall-kultivazzjoni" fil-Parti D tal-Anness V ta' din id-Direttiva, akkumpanjat b'deskrizzjoni tal-metodu u d-data użata għall-istabbiliment ta' dik il-lista. Dak il-metodu għandu jikkunsidra l-karakteristiċi tal-hamrija, il-klima u l-produzzjoni mistennija ta' materja prima.

3. Il-valuri awtomatiči fil-Part A tal-Anness V għall-bijokarburanti, u l-valuri awtomatiči diżaggregati għall-kultivazzjoni fil-Parti D tal-Anness V għall-bijokarburanti u bijolikwidi, jistgħu jintużaw biss meta l-materja prima tagħhom tkun:

- (a) ikkultivata barra mill-Komunità;
- (b) ikkultivata fil-Komunità f'żoni inkluži fil-listi msemmija fil-paragrafu 2; jew
- (c) skart jew residwi oħra minbarra residwi tal-agrikoltura, tal-akwakoltura u tas-sajd.

Għall-bijokarburanti u bijolikwidi li ma jaqgħux taħt il-punti (a), (b) jew (c), għandhom jintużaw valuri attwali għall-kultivazzjoni.

4. Sal-31 ta' Marzu 2010, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-fattibbiltà li jitfasslu listi ta' żoni f'pajjiżi terzi fejn l-emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra mill-kultivazzjoni ta' materja prima agrikola jistgħu jkunu mistennija li jkunu inqas jew ugħali għall-emissjonijiet irrappurtati taħt l-intestatura "kultivazzjoni" fil-Parti D tal-Anness V, akkumpanjat jekk jista' jkum b'tali listi u b'deskrizzjoni tal-metodu u d-data użati għall-istabbiliment ta' dawk il-listi. Il-rapport għandu, jekk xieraq, ikun akkumpanjat minn proposti rilevanti.

5. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta sal-31 ta' Diċembru 2012, u kull sentejn wara dan, dwar il-valuri tipiči u awtomatiċi stmati fil-Partijiet B u E tal-Anness V, b'attenżjoni partikolari għall-emissjonijiet mit-trasport u l-iproċċessar, u tista', fejn mehtieġ, tiddeċiedi li tikkoreġi l-valuri. Dawk il-miżuri, imfassla biex jemendaw elementi mhux essenziali ta' din id-Direttiva, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 25(4).

⁽¹⁾ GU L 154, 21.6.2003, p. 1.

▼B

6. Il-Kummissjoni għandha, sal-31 ta' Diċembru 2010, tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill li jevalwa l-impatt tal-bdil indirett fl-użu tal-art fuq l-emissionijiet ta' gass b'effett serra u li jindirizza modi kif jiġi minimiżżat dak l-impatt. Ir-rapport għandu, fejn xieraq, ikun akkumpanjat, bi proposta li tkun ibbażata fuq l-aqwa evidenza xjentifika disponibbli, u li tinkludi metodoloġija koncreta għall-emissionijiet mill-hażna tal-karbonju kkawżati minn bidliet indiretti fl-użu tal-art, li tiżgura konformità ma' din id-Direttiva, b' mod partikolari l-Artikolu 17(2).

Din il-proposta għandha tinkludi s-salvagwardji meħtiega biex tiprovd ċ-ċertezza għall-investiment li jkun sar qabel ma tīgi applikata dik il-metodoloġija. Fir-rigward tal-impjanti li jkunu pproduċew il-bijokarburanti qabel it-tmiem tal-2013, l-applikazzjoni tal-miżuri msemmija fl-ewwel subparagraphu m'għandhomx, sal-31 ta' Diċembru 2017, iwasslu għall-produzzjoni tal-bijokarburanti minn dawk l-impjanti li jitqiesu bhala mhux konformi mar-rekwiżiti ta' sostenibbiltà ta' din id-Direttiva jekk ikunu digà għamlu dan, sakemm dawk il-bijokarburanti ma jiksbux iffrankar ta' emissionijiet ta' gass b'effett serra ta' mill-inqas 45 %. Dan għandu jaapplika għall-kapaċitajiet tal-impjanti tal-bijokarburanti fl-ahhar tal-2012.

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jagħmlu sforz biex, sal-31 ta' Diċembru 2012, jiddeċiedu dwar kwalunkwe proposta bħal din ippreżentata mill-Kummissjoni.

7. L-Anness V jista' jkun adattat għall-progress tekniku u xjentifiku, inkluż biż-żieda ta' valuri għal iż-żejed linji ta' produzzjoni tal-bijokarburanti għall-istess materja prima jew għal oħra jn u bil-modifikazzjoni tal-metodoloġija stabbilita fil-Parti C. Dawk il-miżuri mfassla biex jemendaw elementi mhux essenziali ta' din id-Direttiva, inter alia billi jissupplementawha, għandhom ikunu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmi fl-Artikolu 25(4).

Dwar il-valuri awtomatiċi u l-metodoloġija stabbilita fl-Anness V, għandha tingħata konsiderazzjoni partikolari lil:

- il-metodu kif jiġu ttrattati l-iskart u r-residwi;
- il-metodu kif jiġu ttrattati l-prodotti sekondarji;
- il-metodu kif tīgi ttrattata l-koġenerazzjoni; u
- l-istatus mogħti lil residwi tal-ucuh agrikoli bhala prodotti sekondarji.

Il-valuri awtomatiċi għall-iskart veġetalu jew il-bijodiżil miż-żejt tal-annimali għandhom jiġu riveduti malajr kemm jista' jkun.

Kull adattament ta' jew żieda fil-lista ta' valuri awtomatiċi fl-Anness V għandhom ikunu konformi mar-regoli li ġejjin:

- (a) fejn il-kontribut ta' fattur għall-emissionijiet globali huwa żghir, jew fejn hemm varjazzjoni limitata, jew fejn l-ispiżza jew id-diffikultà li jiġu stabbiliti valuri attwali huma għoljin, il-valuri awtomatiċi għandhom ikunu tipiċċi ta' proċessi ta' produzzjoni normali;
- (b) fil-każijiet l-oħra kollha l-valuri awtomatiċi għandhom ikunu konservattivi meta mqabbla mal-proċessi ta' produzzjoni normali.

▼B

8. Għandhom jiġu stabiliti definizzjonijiet dettaljati, inkluż l-ispeċi-fikazzjonijiet tekniċi mehtiega għall-kategoriji stabbiliti fil-punt 9 tal-Parti C tal-Anness V. Dawk il-miżuri, imfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jissuplimentawha, għandhom ikunu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 25(4).

*Artikolu 20***Miżuri ta' implementazzjoni**

Il-miżuri ta' implementazzjoni msemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(3), it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 18(3), l-Artikolu 18(6), l-Artikolu 18(8), l-Artikolu 19(5), l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 19(7), u l-Artikolu 19(8) għandhom jikkunsidraw bis-shih il-finijiet tal-Artikolu 7a tad-Direttiva 98/70/KE.

*Artikolu 21***Dispozizzjonijiet speċifici relatati mal-enerġija minn sorsi rinnovabbi għat-trasport**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-pubbliku jingħata informazzjoni dwar id-disponibbiltà u l-benefiċċċi ambjentali tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbi għat-trasport differenti kollha. Meta l-perċentwali ta' bijokarburanti, mħallta f'derivattivi ta' zejt minerali, jaqbżu l-10 % fil-volum, l-Istati Membri għandhom jeħtiegu li dan ikun indikat fil-postijiet ta' bejgħi.

2. Ghall-finijiet li tintwera l-konformità mal-obbligi nazzjonali ta' enerġija rinnovabbi mogħtija lill-operaturi u l-mira għall-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi fil-forom kollha ta' trasport imsemmija fl-Artikolu 3(4), il-kontribut magħmul mill-bijokarburanti prodotti mill-iskart, residwi, materjal ċelluložiku mhux tal-ikel, u materjal linjoċelluložiku għandu jkun ikkunsidrat li huwa d-doppju ta' dak magħmul minn bijokarburanti ohra.

*Artikolu 22***Rappurtar mill-Istati Membri**

1. Kull Stat Membru għandu jippreżenta rapport lill-Kummissjoni dwar il-progress fil-promozzjoni u l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi sal-31 ta' Diċembru 2011, u kull sentejn wara dan. Is-sitt rapport, li għandu jiġi ppreżżentat sal-31 ta' Diċembru 2021, għandu jkun l-ahhar rapport meħtieg.

Ir-rapport għandu jispeċifika, b'mod partikolari:

- (a) l-ishma settorjali (elettriku, tishin u tkessiħ, u trasport) u dawk globali tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi fis-sentejn kalendarji preċedenti u l-miżuri meħuda jew ippjanati fil-livell nazzjonali għall-promozzjoni tat-tkabbir tal-enerġija minn sorsi rinnovabbi b'konsiderazzjoni għat-trajettorja indikattiva fil-Parti B tal-Anness 1, skont l-Artikolu 5;
- (b) l-introduzzjoni u t-thaddim ta' skemi ta' sostenn u miżuri ohra għall-promozzjoni ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi, u kwalunkwe žvilupp fil-miżuri użati fir-rigward ta' dawk stabiliti

▼B

fil-pjan ta' azzjoni nazzjonali dwar l-enerġija rinnovabbli tal-Istat Membru, u informazzjoni dwar kif l-elettriku sostnun huwa allokat lill-konsumaturi ahharin skont l-Artikolu 3(6) tad-Direttiva 2003/54/KE.

- (c) kif, fejn applikabbi, l-Istat Membru jkun struttura l-iskemi ta' appoġġ tiegħu biex jikkunsidraw l-applikazzjonijiet ta' enerġija rinnovabbli li jagħtu benefiċċi addizzjonal fir-rigward ta' applikazzjonijiet paragunabbi oħra, iżda li jista' jkollhom spejjeż ogħla, inkluži bijokarburanti magħmulin mill-iskart, residwi, materjal ċellulożiku mhux tal-ikel, u materjal linjocellulożiku;
  - (d) it-thaddim tas-sistema tal-garanziji tal-origini ghall-elettriku u t-tishin u t-tkessiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u l-miżuri meħuda biex tkun żgurata l-affidabbiltà u l-protezzjoni kontra l-frodi tas-sistema;
  - (e) il-progress magħmul fil-valutazzjoni u t-titjib tal-proċeduri amministrattivi biex jitneħħew ostakli regolatorji u mhux regolatorji ghall-iżvilupp ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi;
  - (f) il-miżuri meħuda biex tkun żgurata t-trasmissjoni u d-distribuzzjoni ta' elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, u biex jitjieb il-qafas jew ir-regoli ghall-hlas u l-kondiżjoni tal-ispejjeż imsemmija fl-Artikolu 16(3);
  - (g) żviluppi fid-disponibbiltà u l-użu ta' riżorsi tal-bijomassa għal finniet ta' enerġija;
  - (h) it-tibdil fil-prezzijiet tal-prodotti essenzjali u fl-użu tal-art fi' hdan l-Istat Membru assoċjat maż-żieda tiegħu fl-użu ta' bijomassa u forom oħra ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi;
  - (i) l-iżvilupp u s-sehem ta' bijokarburanti magħmulin mill-iskart, residwi, materjal ċellulożiku mhux tal-ikel, u materjal linjocellulożiku;
  - (j) l-impatt stmat tal-produzzjoni ta' bijokarburanti u bijolikwidi fuq il-bijodiversità, ir-riżorsi tal-ilma, il-kwalitā tal-ilma u l-kwalitā tal-hamrija fl-Istat Membru;
  - (k) l-iffrankar nett stmat ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra minħabba l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbi;
  - (l) il-produzzjoni żejda stmat ta' energija minn sorsi rinnovabbi meta mqabbla mat-trajectorja indikattiva li tista' tkun trasferita lil Stati Membri oħra, kif ukoll il-potenzjal stmat għal progetti kongunti, sal-2020;
  - (m) id-domanda stmat għal energija minn sorsi rinnovabbi li għandha tiġi sodisfatta b'mezzi oħra apparti l-produzzjoni domestika sal-2020; u
  - (n) informazzjoni dwar kif kien stmat is-sehem ta' skart bijodegrabbli fi skart użat biex tiġi prodotta l-enerġija, u x'passi ttieħdu biex jittejbu u jkunu vverifikati dawn l-istimi.
2. Fil-valutazzjoni tal-iffrankar nettal- emissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-użu ta' bijokarburanti, l-Istat Membru jista', ghall-fini tar-rapporti msemmija fil-paragrafu 1, juža l-valuri tipiči mogħtija fil-Parti A u fil-Parti B tal-Anness V.
  3. Fl-ewwel rapport tiegħu, l-Istat Membru għandu jiispjega fil-qosor jekk għandux intenżjoni li:

▼B

- (a) jistabbilixxi korp amministrattiv uniku responsabbli mill-iproċċesar ta' applikazzjonijiet għal awtorizzazzjoni, ċertifikazzjoni u licenzjar għal impjanti ta' enerġija rinnovabbli u li jkun jagħti assistenza lill-applikanti;
- (b) jipprovd iġħalli approvazzjoni awtomatika ta' applikazzjonijiet għall-ippjanar u l-permess għal impjanti ta' enerġija rinnovabbli fejn il-korp ta' awtorizzazzjoni ma jkunx wieġeb fil-limiti ta' żmien stipulati; jew
- (c) jindika lokalitajiet ġeografiċi adattati għal sfruttament ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-ippjanar tal-użu tal-art u ghall-introduzzjoni ta' tishin u tkessi distrettwali.

4. F'kull rapport l-Istat Membru għandu jkollu l-possibbiltà li jikkoregħi d-data tar-rapporti preċedenti.

*Artikolu 23***Monitoraġġ u rappurtar mill-Kummissjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-origini ta' bijokarburanti u bijolikwidi kkunsmati fil-Komunità u l-impatt tal-produzzjoni tagħhom, inkluż l-impatt li jseħħi bhala riżultat tal-ispuštjar, fuq l-użu ta' art fil-Komunità u fil-pajjiżi terzi ewlenin ta' provvista. Dan il-monitoraġġ għandu jkun ibbażat fuq ir-rapporti tal-Istati Membri, ipprezentati skont l-Artikolu 22(1) u dawk ta' pajjiżi terzi rilevanti, organizzazzjonijiet intergovernativi, studji xjenċiċċi u kull informazzjoni rilevanti oħra. Il-Komunità għandha timmonitorja wkoll iċ-ċaqliq fil-prezzijiet tal-prodotti essenzjali assoċjati mal-użu tal-bijomassa għall-enerġija u kull effett pozittiv jew negattiv fuq is-sigurtà tal-ikel. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-impjanti kollha li għalihom jaapplika l-Artikolu 19(6).

2. Il-Kummissjoni għandha żżomm djalogu u twettaq skambju ta' informazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' produtturi tal-bijokarburanti, organizzazzjonijiet tal-konsumatur u mas-soċjetà civili rigward l-implementazzjoni generali tal-miżuri li jinsabu f'din id-Direttiva relatati ma' bijokarburanti u bijolikwidi. F'dak l-ambitu, hija għandha tkun partikolarm entta għall-impatt li l-produzzjoni tal-bijokarburanti jista' jkollha fuq il-prezzijiet tal-ikel.

3. Fuq il-baži tar-rapporti pprezentati mill-Istati Membri skont l-Artikolu 22(1) u l-monitoraġġ u l-analizi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tirrapporta kull sentejn lill-Parlament Ewropew u l-Kunsill. L-ewwel rapport għandu jkun ipprezentat fl-2012.

4. Fir-rappurtar dwar l-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra bl-użu ta' bijokarburanti, il-Kummissjoni għandha tuża l-valuri rrappurtati mill-Istati Membri u għandha tevalwa jekk u kif l-istima tista' tinbidel jekk il-prodotti sekondarji kienu kkunsidrati bl-użu tal-approċċ-tas-sostituzzjoni.

5. Fir-rapporti tagħha, il-Kummissjoni għandha tanalizza b'mod partikolari:

- (a) il-benefiċċi u l-ispejjeż ambjentali relativi ta' bijokarburanti differenti, l-effetti fuqhom mill-politika tal-importazzjoni tal-Komunità, is-sigurtà tal-implikazzjonijiet tal-provvista u l-meżzi biex jinkiseb approċċ ibbilanċjat bejn il-produzzjoni domestika u l-importazzjoni;

▼B

- (b) l-impatt tad-domanda ogħla ghall-bijokarburanti fuq is-sostenibbiltà fil-Komunità u f'pajjiżi terzi, b'konsiderazzjoni tal-impatti ekonomiċi u ambientali, inkluzi l-impatti fuq il-bijodiversità;
- (c) l-opportunità għall-identifikazzjoni, b'mod xjentifikament oggettiv, ta' zoni ġeografiċi b'valur għoli ta' bijodiversità li mhumiex koperti fl-Artikolu 17(3);
- (d) l-impatt ta' domanda ogħla għall-bijomassa fuq is-setturi li jużaw il-bijomassa;
- (e) id-disponibbiltà ta' bijokarburanti magħmulin mill-iskart, ir-residwi, il-materjal ċelluložiku mhux tal-ikel, u l-materjal linjoċcelluložiku; u
- (f) it-tibdil fl-użu indirett tal-art meta mqabel mal-modi kollha tal-produzzjoni.

Il-Kummissjoni għandha, jekk xieraq, tipproponi azzjoni korrettiva.

6. Fuq il-baži tar-rapporti mressqa mill-Istati Membri skont l-Artikolu 22(3), il-Kummissjoni għandha tanalizza l-effikaċja tal-miżuri meħuda mill-Istati Membri fuq it-twaqqif ta' korp amministrattiv uniku responsabbi mill-ipproċessar tal-applikazzjonijiet ta' awtorizzazzjoni, certifikazzjoni u ta' licenzjar u mill-ghoti ta' għajnuna lill-applicant.

7. Sabiex jitjiebu l-iffinanzjar u l-koordinazzjoni bil-ghan li tinkiseb il-mira ta' 20 % msemmija fl-Artikolu 3(1), il-Kummissjoni għandha, sal-31 ta' Diċembru 2010, tippreżenta analiżi u pjan ta' azzjoni dwar l-enerġija minn sorsi rinnovabbli bi hsieb, b'mod partikolari, ta':

- (a) l-użu ahjar tal-fondi strutturali u l-programmi ta' qafas;
- (b) l-użu ahjar u akbar tal-fondi mill-Bank Ewropew għall-Investiment u minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħrajn;
- (c) aċċess ahjar għall-kapital tar-riskju b'mod partikolari permezz tal-analiżi tal-fattibilità ta' faċilità għall-kondiżjoni tar-riskju għall-investimenti minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli fil-Komunità simili għall-inizjattiva tal-Fond Globali għall-Efficienza fl-Energija u l-Enerġija Rinnovabbli li hija mmirata għall-pajjiżi terzi;
- (d) il-korrdinazzjoni ahjar tal-iffinanzjar Komunitarju u nazzjonali u ta' forom oħrajn ta' appoġġ; u
- (e) il-koordinazzjoni ahjar b'appoġġ tal-inizjattivi ta' enerġija rinnovabbli li s-suċċess tagħhom jiddepandi minn azzjoni meħuda minn atturi f'diversi Stati Membri.

8. Sal-31 ta' Diċembru 2014, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport, li fih tindirizza, b'mod partikolari, l-elementi li ġejjin:

- (a) reviżjoni tal-livelli minimi ta' ffrankar ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra li għandhom jaapplikaw mid-dati msemmija fit-tieni subparagraph tal-Artikolu 17(2), fuq il-baži ta' evalwazzjoni tal-impatt li tqis, b'mod partikolari, żviluppi teknoloġiči, teknoloġiji disponibbli u d-disponibbiltà ta' bijokarburanti tal-ewwel u tat-tieni ġenerazzjoni b'livell għoli ta' ffrankar ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra;
- (b) fir-rigward tal-mira msemmija fl-Artikolu 3(4), reviżjoni ta':
  - (i) l-effiċjenza fil-konfront tal-ispiża tal-miżuri li għandhom jiġu implimentati biex tinkiseb din il-mira;

▼B

- (ii) evalwazzjoni tal-fattibbilta' tal-ksib tal-mira filwaqt li tiġi assurata is-sostenibbiltà tal-produzzjoni tal-bijokarburanti fil-Komunità u f'pajjiżi terzi, u b'konsiderazzjoni tal-impatti ekonomiċi, ambjentali u socjali, inkluzi effetti u impatti indiretti fuq il-bijodiversità, kif ukoll id-disponibbiltà kummerċjali ta' karburanti tat-tieni ġenerazzjoni;
- (iii) l-impatt tal-implimentazzjoni tal-mira fuq id-disponibbiltà ta' oggetti tal-ikel bi prezziżiet li jistgħu jintlahqu;
- (iv) id-disponibilità kummerċjali ta' vetturi elettriċi, ibridi u li jaħdmu bl-idrogenu, kif ukoll il-metodoloġija magħżula sabiex jiġi kkalkulat is-sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbli kkunsmat fis-settur tat-trasport;
- (v) l-evalwazzjoni ta' kondizzjonijiet speċifiċi tas-suq, b'konsidezzjoni, b'mod partikolari, għas-swieq li fihom il-karburanti tat-trasport jirrappreżentaw aktar minn nofs il-konsum ahhari tal-enerġja, u s-swieq li jiddependu totalment minn bijokarburanti importati;
- (c) evalwazzjoni tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, b'mod partikolari fir-rigward tal-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni, sabiex jiġi żgurat li, flimkien mal-possibbiltà li l-Istati Membri jkomplu jagħmlu użu mill-iskemi nazzjonali ta' appoġġ kif imsemmija fl-Artikolu 3(3), dawn il-mekkaniżmi jippermettu li l-Istati Membri jiġi l-miri nazzjonali fuq il-baži tal-ahjar bilanċ bejn l-effiċjenza u l-infiq, ta' žviluppi teknoloġiči, u l-konklużjonijiet li jridu joħorgu sabiex tinkiseb il-mira ta' 20 % ta' energija minn sorsi rinnovabbli fil-livell Komunitarju.

Fuq il-baži ta' dak ir-rapport, il-Kummissjoni għandha tippreżenta, jekk xieraq, proposti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, li jindirizzaw l-elementi ta' hawn fuq u b'mod partikolari:

- ghall-element li jinsab fil-punt (a), modifika ta' ffrankar minimu ta' emissjoniċi ta' gassijiet b'effett serra imsemmija f'dak il-punt; u
- ghall-element imsemmi fil-punt (c), adattamenti xierqa tal-miżuri ta' kooperazzjoni previsti f' din id-Direttiva sabiex itejbu l-effettivitā tagħhom biex jiksbu l-miri ta' 20 %. Dawk il-proposti la għandhom jaffettaw il-mira ta' 20 % u lanqas il-kontroll fuq skemi ta' appoġġ u miżuri ta' kooperazzjoni nazzjonali.

9. Fl-2018, il-Kummissjoni għandha tippreżenta Pjan ta' Direzzjoni ghall-Enerġja Rinnovabbli ghall-periżodu ta' wara l-2020.

Dak il-pjan ta' direzzjoni, jekk xieraq, għandu jkun akkumpanjat minn proposti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill ghall-periżodu ta' wara l-2020. Il-pjan ta' direzzjoni għandu jqis l-esperjenza tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u žviluppi teknoloġiči fl-enerġja minn sorsi rinnovabbli.

10. Fl-2021, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport li jeżamina mill-ġdid l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Dak ir-rapport għandu, b'mod partikolari, jindirizza r-rwol tal-elementi li ġejjin fil-ghajnejha tagħhom biex l-Istati Membri setgħu jilhqu l-miri nazzjonali ddefiniti fl-Anness I fuq il-baži tal-ahjaer beneficiju mqabbel mal-ispiża:

- (a) il-proċess tat-thejjija tat-tbassiriet u tal-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali dwar l-enerġja rinnovabbli;
- (b) l-effiċċja tal-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni;

▼B

- (c) žviluppi teknologiċi fl-enerġija minn sorsi rinnovabili, inkluž l-iżvilupp tal-użu tal-bijokarburanti fl-avjazzjoni kummerċjali;
- (d) l-effikaċja tal-iskemi nazzjonali ta' sostenn; u
- (e) il-konklużjonijiet tar-rapporti tal-Kummissjoni msemmija fil-paragrafi 8 u 9.

*Artikolu 24***Pjattaforma ta' trasparenza**

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi pjattaforma għat-trasparenza pubblika online. Din il-pjattaforma għandha sservi sabiex iżżejjid it-trasparenza, u sabiex tiffacilita u tippromwovi l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, b'mod partikolari dwar it-trasferimenti statistici msemmija fl-Artikolu 6 u l-proġetti kongunti msemmija fl-Artikoli 7 u 9. Barra minn hekk, il-pjattaforma tista' tintuża biex tiġi ppubblikata informazzjoni rilevanti li l-Kummissjoni jew xi Stat Membru jikkunsidraw li tkun ta' importanza centrali għal din id-Direttiva u ghall-kisba tal-objettivi tagħha.

2. Il-Kummissjoni għandha tagħmel pubblika fuq il-pjattaforma għat-trasparenza l-informazzjoni li ġejja, fejn xieraq f'forma aggregata, filwaqt li tippreserva l-kunfidenzjalitā tal-informazzjoni kummerċjali sensittiva:

- (a) il-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali dwar l-enerġija rinnovabili tal-Istati Membri;
- (b) id-dokumenti ta' tbassir tal-Istati Membri msemmija fl-Artikolu 4(3), ikkumplimentati kemm jista' jkun malajr minn informazzjoni fil-qosor mill-Kummissjoni dwar produzzjoni żejda u l-istima tat-talba ghall-importazzjoni;
- (c) l-offerti tal-Istati Membri biex jikkoperaw fit-trasferimenti statistici jew il-proġetti kongunti, fuq talba tal-Istat Membri konċernat;
- (d) l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 6(2) dwar it-trasferimenti statistici bejn l-Istati Membri;
- (e) l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 7(2) u (3), 9(4) u (5) dwar proġetti kongunti;
- (f) ir-rapporti nazzjonali tal-Istati Membri msemmija fl-Artikolu 22;
- (g) ir-rapporti tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 23(3).

Madnakollu, fuq talba tal-Istat Membri li ppreżenta l-informazzjoni, il-Kummissjoni m'għandhiex tippubblika d-dokumenti ta' tbassir tal-Istati Membri msemmija fl-Artikolu 4(3), jew l-informazzjoni dwar ir-rapporti nazzjonali tal-Istati Membri msemmija fl-Artikolu 22(1) (l) u (m).

*Artikolu 25***Kumitat**

1. Hliel fil-każijiet msemmija fil-paragrafu 2, il-Kummissjoni għandha tkun meħġjuna mill-Kumitat dwar is-Sorsi Rinovabili tal-Enerġija.
2. Fi kwistjonijiet relatati mas-sostenibbiltà tal-bijokarburanti u bijolikwidi, il-Kummissjoni għandha tkun meħġjuna mill-Kumitat dwar is-Sostenibbiltà tal-Bijokarburanti u Bijolikwidi.

▼B

3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 3 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, wara li jitqiesu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tiegħu.
4. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5a(1) sa (4) u l-Artikolu 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, wara li jitqiesu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

Artikolu 26

Emendi u thassir

1. Fid-Direttiva 2001/77/KE, l-Artikolu 2, l-Artikolu 3(2), u l-Artikoli 4 sa 8 għandhom jithassru b'effett mill-1 ta' April 2010.
2. Fid-Direttiva 2003/30/KE, l-Artikolu 2, l-Artikolu 3(2), (3) u (5), u l-Artikoli 5 sa 6 għandhom jithassru b'effett mill-1 ta' April 2010.
3. Id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE għandhom jithassru b'effett mill-1 ta' Jannar 2012.

Artikolu 27

Traspożizzjoni

1. Mingħajr preġudizzju ghall-Artikolu 4(1), (2) u (3), l-Istati Membri għandhom idahħlu fis-seħħ il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa 5 ta' Diċembru 2010.

Meta l-Istati Membri jadottaw miżuri, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'din ir-referenza fl-okkażjoni tal-publikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi biex issir tali referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 28

Dħul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-ghoxrin jum wara dak tal-publikazzjoni tagħha f'l-Għurnal Uffiċċiali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 29

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

▼B*ANNESS I***Miri globali nazzjonali għas-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali ta' enerġija fl-2020⁽¹⁾****A. Miri nazzjonali kumplessivi**

	Sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali ta' enerġija, 2005 (S ₂₀₀₅)	Mira għal sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali ta' enerġija, 2020 (S ₂₀₂₀)
Il-Belgju	2,2 %	13 %
Il-Bulgarja	9,4 %	16 %
Ir-Repubblika Čeka	6,1 %	13 %
Id-Danimarka	17,0 %	30 %
Il-Ġermanja	5,8 %	18 %
L-Estonja	18,0 %	25 %
L-Irlanda	3,1 %	16 %
Il-Grecja	6,9 %	18 %
Spanja	8,7 %	20 %
Franza	10,3 %	23 %

▼M1

Il-Kroazja	12,6 %	20 %.
------------	--------	-------

▼B

L-Italja	5,2 %	17 %
Ćipru	2,9 %	13 %
Il-Latvja	32,6 %	40 %
Il-Litwanja	15,0 %	23 %
Il-Lussemburgu	0,9 %	11 %
L-Ungernja	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
L-Olanda	2,4 %	14 %
L-Awstrija	23,3 %	34 %
Il-Polonja	7,2 %	15 %
Il-Portugall	20,5 %	31 %
Ir-Rumanija	17,8 %	24 %
Is-Slovenja	16,0 %	25 %
Ir-Repubblika Slovakka	6,7 %	14 %
Il-Finlandja	28,5 %	38 %

(¹) Sabiex ikunu jistgħu jinkisbu l-objettivi nazzjonali stabbiliti f'dan l-Anness, huwa ssottolinjat li l-linji gwida tal-ghajnejna mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali jirrikoxxu l-hiega kontinwa għal mekkaniżmi nazzjonali ta' appoġġ għall-promozzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli.

▼B

	Sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbi fil-konsum finali ta' energija, 2005 (S_{2005})	Mira għal sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbi fil-konsum finali ta' energija, 2020 (S_{2020})
L-Iżvezja	39,8 %	49 %
Ir-Renju Unit	1,3 %	15 %

B. Trajettorja indikattiva

It-trajettorja indikattiva msemmija fl-Artikolu 3(2) għandha tikkonsisti mill-ishma li ġejjin fir-rigward ta' energija minn sorsi rinnovabbi:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, bħala medja ghall-perijodu ta' sentejn 2011 sa 2012;

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, bħala medja ghall-perijodu ta' sentejn 2013 sa 2014;

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, bħala medja ghall-perijodu ta' sentejn 2015 sa 2016; u

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, bħala medja ghall-perijodu ta' sentejn 2017 sa 2018,

fejn

S_{2005} = is-sehem ta' dak l-Istat Membru fl-2005 kif indikat fit-tabella fil-Parti A,

u

S_{2020} = is-sehem ta' dak l-Istat Membru fl-2020 kif indikat fit-tabella fil-Parti A.

▼B*ANNESS II***Regola ta' normalizzazzjoni ghall-ikkalkular ta' elettriku ġġenerat mill-idroenerġija u mill-enerġija mir-riħ**

Ir-regola li ġejja għandha tkun applikata ghall-fini tal-ikkalkular ta' elettriku ġġenerat mill-idroenerġija fi Stat Membru partikolari:

$$Q_{N(\text{norm})} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

fejn

N = is-sena ta' referenza;

$Q_{N(\text{norm})}$ = l-elettriku normalizzat īġġenerat mill-impjanti kollha tal-idroenerġija ta' Stat Membru fis-sena N , għal finijiet ta' kontabilità;

Q_i = il-kwantità ta' elettriku li fil-fatt tīgħi ġġenerata fis-sena i mill-impjanti kollha tal-idroenerġija tal-Istat Membru mkejla f'GWh, minbarra l-produzzjoni minn sistema ta' hażna bl-ippumpjar mill-ilma li qabel kien ippumpjat 'il fuq;

C_i = il-kapaċità installata totali, il-kwantità netta tal-hażna bl-ippumpjar, tal-impjanti kollha tal-idroenerġija tal-Istat Membru fi tmiem is-sena i , imkejla f'MW.

Ir-regola li ġejja għandha tkun applikata ghall-fini tal-kalkolu tal-elettriku ġġenerat bl-enerġija mir-riħ fi Stat Membru partikolari:

$$Q_{N(\text{norm})} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

fejn

N = is-sena ta' referenza;

$Q_{N(\text{norm})}$ = l-elettriku normalizzat īġġenerat mill-impjanti kollha tal-enerġija mir-riħ ta' Stat Membru fis-sena N , għal finijiet ta' kontabilità;

Q_i = il-kwantità ta' elettriku li fil-fatt tīgħi ġġenerata fis-sena i mill-impjanti kollha ta' tal-enerġija mir-riħ tal-Istat Membru mkejla f'GWh;

C_j = il-kapaċità installata totali tal-impjanti kollha tal-enerġija mir-riħ tal-Istat Membru fi tmiem is-sena j , imkejla f'MW;

n = 4 jew in-numru ta' snin qabel is-sena N li għalihom hemm disponibbli informazzjoni dwar kapaċità u produzzjoni ghall-Istat Membru konċernat, skont liema wieħed hu l-inqas.

▼B*ANNESS III***Kontenut ta' energija fil-karburanti għat-trasport**

Karburant	Kontenut ta' energija skont il-piż (l-inqas valur kalorifiku MJ/kg)	Kontenut ta' energija skont il-volum (l-inqas valur kalorifiku MJ/l)
Bijoetanol (etanol prodott mill-bijomassa)	27	21
Bijo-ETBE (ethyl-tertio-butyl-ether prodott fuq il-baži ta' bijoetanol)	36 (li minnu 37 % minn sorsi rinnovabbi)	27 (li minnu 37 % minn sorsi rinnovabbi)
Bijometanol (metanol prodott mill-bijomassa, biex jintuża bhala bijokarburant)	20	16
Bijo-MTBE (methyl-tertio-butyl-ether prodott fuq il-baži ta' bijometanol)	35 (li minnu 22 % minn sorsi rinnovabbi)	26 (li minnu 22 % minn sorsi rinnovabbi)
Bijo-DME (dimethylether prodott mill-bijomassa, biex jintuża bhala bijokarburant)	28	19
Bijo-TAEE (tertiary-amyl-ethyl-ether prodott fuq il-baži ta' bijoetanol)	38 (li minnu 29 % minn sorsi rinnovabbi)	29 (li minnu 29 % minn sorsi rinnovabbi)
Bijobutanol (butanol prodott mill-bijomassa, biex jintuża bhala bijokarburant)	33	27
Bijodizil (methyl-ester prodott minn jejt vegetali jew tal-annimali, ta' kwalitā tad-dizil, biex jintuża bhala bijokarburant)	37	33
Dizil Fischer-Tropsch (idrokarbonju sintetiku jew taħlit ta' idrokarboni sintetici prodotti mill-bijomassa)	44	34
jejt vegetali idrotrattat (jejt vegetali ttrattat termokimikament bl-idrogenu)	44	34
Žejt vegetali pur (jejt prodott minn pjanti taż-żejt permezz ta' ppressar, estrazzjoni jew proċessi li jixxiebhu, grezz jew raffinat iżda kimikament mhux modifikat, meta kompatibbli mat-tip ta' magni involuti u r-rekwiżiti ta' emissjoni korrispondenti)	37	34
Bijogass (karburant gass prodott mill-bijomassa u/jew mill-frazzjoni bijodegradabbi tal-iskart, li jista' jkun purifikat sal-kwalitā ta' gass naturali, biex jintuża bhala bijokarburant, jew gass tal-injam)	50	—
Petrol	43	32
Dizil	43	36

▼B*ANNESS IV***Certifikazzjoni tal-installaturi**

L-iskemi ta' certifikazzjoni jew l-iskemi ta' kwalifikazzjoni ekwivalenti msemmija fl-Artikolu 14(3) għandhom ikunu bbażati fuq il-kriterji li ġejjin:

1. Il-proċess ta' certifikazzjoni jew ta' kwalifika għandu jkun trasparenti u definit b'mod ċar mill-Istat Membru jew mill-korp amministrattiv maħtur minnu.
2. Installaturi ta' bijomassa, ta' pompi tas-shana, installaturi ġeotermalni tal-wiċċ u u ta' sistemi fotovoltaċċi solari u termali solari għandhom ikunu cċertifikati minn programm ta' tħriġ jew minn fornitur tat-tħriġ akkreditat.
3. L-akkreditazzjoni tal-programm ta' tħriġ jew tal-fornitur għandha ssir mill-Istati Membri jew mill-korpi amministrattivi maħtura minnhom. Il-korp ta' akkreditazzjoni għandu jiġura li l-programm ta' tħriġ offrut mill-fornitur tat-tħriġ għandu kontinwiità u kopertura reġjonali jew nazzjonali. Il-fornitur tat-tħriġ għandu jkollu faċilitajiet teknici adegwati biex jipprovd tħriġ prattiku, inkluż xi tagħmir tal-laboratorju jew faċilitajiet korrispondenti biex jipprovd tħriġ prattiku. Il-fornitur tat-tħriġ għandu joffri wkoll b'zieda mat-tħriġ bażiķu, korsijiet iqsar ta' aġġornament dwar kwistjonijiet topiċi, inkluż dwar teknoloġiji godda, biex jippermetti t-tagħlim tul il-hajja fil-qasam tal-impjanti. Il-fornitur tat-tħriġ jista' jkun il-manifattur tat-tagħmir jew tas-sistema, istituti jew assoċjazzjonijiet.
4. It-tħriġ li jwassal għaċ-ċertifikazzjoni jew il-kwalifika ta' installaturi għandu jinkludi partijiet kemm teoretiċi kif ukoll prattiċi. Fi tmiem it-tħriġ, l-installaturi għandu jkollu l-hiliet meħtieġa biex jistalla t-tagħmir u s-sistemi rilevanti biex jilhqo l-ħtiġijet ta' prestazzjoni u affidabbiltà tal-kliment, jinkludi sengħha ta' kwalità, u jikkonforma mal-kodiċċi u standards applikabbi kollha, inklużi tikkettar tal-energijsa u eko-tikkettar.
5. Il-kors ta' tħriġ għandu jintem b'ezami li jwassal għal certifikat jew kwalifika. L-eżami għandu jinkludi valutazzjoni prattika ta' stallazzjoni tajba ta' bojlers u stufi tal-bijomassa, pompi tas-shana, impjanti ġeotermalni tal-wiċċ, impjanti fotovoltaċċi solari u termali solari.
6. L-iskemi ta' certifikazzjoni jew l-iskemi ta' kwalifikazzjoni ekwivalenti msemmija fl-Artikolu 14(3) għandhom jieħdu kont debitu tal-linji gwida li ġejjin:
  - (a) Programmi ta' tħriġ akkreditati għandhom ikunu offruti lil installaturi b'esperjenza tax-xogħol, li għamlu, jew li qed jagħmlu, it-tip ta' tħriġ li ġej:
    - (i) fil-każ ta' installaturi ta' bojlers u stufi tal-bijomassa: tħriġ bhala plumber, fitter tal-pajpjiet, inginier tas-shana jew tekniku ta' tagħmir sanitaru jew ta' tishin jew ta' tkessiħ bhala prerekwiżit;
    - (ii) fil-każ ta' installaturi tal-pompi tas-shana: tħriġ bhala plumber jew inginier tas-sistemi tat-tkessiħ u jkollu hiliet bażiċi fl-elettriku u sistemi tal-ilma (qtugħi ta' pajpjiet, issaldjar ta' ġonot tal-pajpjiet, inkullar ta' ġonot tal-pajpjiet, tqegħid ta' iżolant, issiġġillar ta' fittings, ittestjar għan-nixxijiet fis-sistemi tal-ilma, l-abbiltà li jghaddi sistemi ta' wajers, familjaritā mal-materjali bażiċi tas-soqfa, metodi ta' ifflaxxjar u ssigillar bhala prerekwiżit; jew
    - (iii) fil-każ ta' installaturi ta' sistemi fotovoltaċċi solari u termali solari: tħriġ bhala plumber jew elettricista, u jkollu hiliet dwar sistemi tal-ilma, elettriċi u ta' tisqif, inkluż għarfien fl-issaldjar ta' ġonot tal-pajpjiet, l-inkullar ta' ġonot tal-pajpjiet, issiġġillar ta' fittings, ittestjar għan-nixxijiet fis-sistemi tal-ilma, l-abbiltà li jghaddi sistemi ta' wajers, familjaritā mal-materjali bażiċi tas-soqfa, metodi ta' ifflaxxjar u ssigillar bhala prerekwiżit; jew

▼B

- (iv) skema ta' tahrīg vokazzjonal biex tipprovidi installatur bil-hiliet adegwati li jikkorrispondu għal 3 snin edukazzjoni fil-hiliet imsemmija fil-punt (a), (b) jew (c) inkluži kemm it-tagħlim fil-klassi kif ukoll fuq il-post tax-xogħol.
- (b) Il-parti teoretika tat-tahrīg ghall-installatur ta' stufi u bojlers tal-bijomassa għandha tagħti idea tas-sitwazzjoni fis-suq tal-bijomassa, u tkopri aspetti ekologiċi, karburanti tal-bijomassa, logistika, protezzjoni min-nirien, sussidji relatati, tekniki tal-kombustjoni, sistemi tan-nar, soluzzjonijiet idrawliċi ottimali, tqabbil bejn spiza u potenzjal ta' profiti kif ukoll id-disinn, l-installazzjoni u l-manutenzjoni ta' bojlers u stufi tal-bijomassa. It-tahrīg għandu jipprovidi wkoll għarfien dwar kull standard Ewropew għat-teknoloġija u l-karburanti tal-bijomassa, bhal pellets, u ligi nazzjonali u Komunitarja relatata mal-bijomassa.
- (c) Il-parti teoretika tat-tahrīg tal-installatur tal-pompa tas-shana għandha tagħti harsa tas-sitwazzjoni fis-suq tal-pompi tas-shana u tkopri riżorsi ġeotermali u temperaturi tas-sorsi mill-art ta' reġjuni differenti, identifikazzjoni ta' hamrija u blat ghall-konduttività termali, regolamenti dwar luuza ta' riżorsi ġeotermali, fattibiltà tal-użu ta' pompi tas-shana fil-bini u d-determinazzjoni tal-ahjar sistema ta' pompi tas-shana, u għarfien dwar ir-rekwiziti teknici tagħhom, is-sigurtà, l-iffiltrar tal-arja, il-konnessjoni massors ta' shana u t-tqassim tas-sistema. It-tahrīg għandu jipprovidi wkoll għarfien tajjeb dwar kull standard Ewropew ghall-pompi tas-shana, u dwar il-ligi nazzjonali u Komunitarja rilevanti. L-installatur għandu juri l-kompetenzi ewlenin li ġejjin:
- (i) konoxxenza bažika tal-principji fīziċċi u ta' operazzjoni ta' pompa tas-shana, inkluži l-karatteristiċi taċ-ċirku tal-pompa tas-shana: il-kuntest bejn temperaturi baxxi tas-sink tas-shana, temperaturi għoljin tas-sors tas-shana, u l-effiċjenza tas-sistema, id-determinazzjoni tal-koefficjent tal-prestazzjoni (COP) u l-fattur tal-prestazzjoni staġjonali (SPF);
- (ii) konoxxenza bažika tal-komponenti u l-funzjoni tagħhom fi ħdan ċirku ta' pompa tas-shana, inkluž il-kompressur, il-valv ta' espansjoni, l-evaporatur, il-kondensatur, tagħmir ghall-iffittjar u fittings, żejt lubrifikan, refrigerant, superheating jew sub-cooling u possibiltajiet ta' tkessiħ bil-pompi tas-shana; u
- (iii) l-abbiltà li jagħzel u jkejjel il-komponenti f'sitwazzjonijiet tipici ta' installazzjoni, inkluža d-determinazzjoni tal-valuri tipici tat-tagħbija tas-shana ta' bini differenti u ghall-produzzjoni ta' ilma shun ibbażat fuq il-konsum ta' energija, id-determinazzjoni tal-kapaċiċċa tal-pompa tas-shana fuq it-tagħbija tas-shana ghall-produzzjoni tal-ilma shun, fuq il-massa tal-hażna tal-bini u fuq il-provvista mhux interrotta tal-kurrent; jiddetermina l-komponent tal-buffer tank u l-volum tiegħu u l-integrazzjoni tat-tieni sistema ta' tishin;
- (d) Il-parti teoretika tat-tahrīg tal-installatur ta' sistemi fotovoltajċi solari u dak termali solari għandha tagħti idea tas-sitwazzjoni tas-suq tal-prodotti solari u tqabbil tal-ispiża u l-potenzjal ta' profit, u tkopri aspetti ekologiċi, komponenti, karatteristiċi u daqsijiet ta' sistemi solari, għażla ta' sistemi preċiżi u l-kejl tad-daqs tal-komponenti, determinazzjoni tad-domanda għas-shana, protezzjoni min-nirien, sussidji relatati, kif ukoll id-disinn, l-installazzjoni, u l-manutenzjoni ta' installazzjonijiet fotovoltajċi solari u termali solari. It-tahrīg għandu jipprovidi wkoll għarfien tajjeb ta' kull standard Ewropew għat-teknoloġija, u certifikazzjoni bhal Solar Keymark, u l-ligi nazzjonali u Komunitarja relatata. L-installatur għandu juri l-kompetenzi ewlenin li ġejjin:

▼B

- (i) l-abbiltà li jaħdem b'mod sigur bl-użu tal-ghodda u t-tagħmir meħtieg u li jimplimenta kodċijiet u standards tas-sigurtà u jidentifika perikli fis-sistema tal-ilma, l-elettriku u oħrajn assoċjati ma' installazzjonijiet impjanti solari;
- (ii) l-abbiltà li jidderġi sistemi u komponenti specifici tagħhom għal sistemi attivi u passivi, inkluż id-disinn mekkaniku, u li jiddetermina l-post tal-komponenti u t-tqassim u l-konfigurazzjoni tas-sistema;
- (iii) l-abbiltà li jiddetermina l-post meħtieg ghall-installazzjoni, l-orjentazzjoni u l-angolu tas-sistema fotovoltaċċi solari u tal-hijter tal-ilma, billi jikkunsidra d-dell, l-acċess ghax-xemx, l-integrità strutturali, kemm l-installazzjoni hija xierqa ghall-bini jew ghall-klima u jidentifika metodi ta' installazzjoni differenti adatti għat-tipi ta' soqfa u l-bilanċ tat-tagħmir tas-sistema meħtieg ghall-installazzjoni; u
- (iv) b'mod partikolari għas-sistemi fotovoltaċċi solari, l-abbiltà li jiġi adattat id-disinn elettriku, inkluża d-determinazzjoni tal-kurrenti tad-disinn, bl-ġhażla ta' konduttruri xierqa u ratings għal kull ċirkwit elettriku, li jiddetermina d-daqs xieraq, ir-ratings u l-postijiet għat-tagħmir u s-sottosistemi kollha assoċjati u l-ġhażla ta' punt ta' interkonnessjoni xieraq.
- (e) Iċ-ċertifikazzjoni tal-installatur għandha tkun limitata fiż-żmien, bil-ghan li jkun meħtieg seminar jew attivitā ta' aġġornament għal-ċertifikazzjoni kontinwa.

▼B*ANNESS V***Regoli ghall-kalkolu tal-impatt tal-gass b'effett serra tal-bijokarburanti, bijolikwidi u l-komparaturi tal-karburant fossili tagħhom**

A. *Valuri tipiči u valuri awtomatiċi għall-bijokarburanti jekk prodotti mingħajr emissionijiet netti tal-karbonju mit-tibdil fl-użu tal-art*

Mogħdija ta' produzzjoni tal-bijokarburant	Iffrankar tipiku fl-emissionijiet ta' gass b'effett serra	Iffrankar awtomatiku fl-emissionijiet ta' gass b'effett serra
etanol tal-pitrava taz-zokkor	61 %	52 %
etanol tal-qamħ (karburant tal-proċess mhux speċifikat)	32 %	16 %
etanol tal-qamħ (linjite bhala karburant tal-process fl-impjant CHP)	32 %	16 %
etanol tal-qamħ (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'bojler konvenzjonali)	45 %	34 %
etanol tal-qamħ (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'impjant CHP)	53 %	47 %
etanol tal-qamħ (tiben bhala karburant tal-proċess f'impjant CHP)	69 %	69 %
etanol tal-qamħħirrun (maize), prodott fil-Komunità, (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'impjant CHP)	56 %	49 %
etanol tal-kannamieli	71 %	71 %
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' ethyl-tertiobutyl-ether (ETBE)	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' etanol	
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' tertiary-amyl-ethyl-ether (TAAE)	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' etanol	
bijodiżil taż-żerriegħha tal-kolza	45 %	38 %
bijodiżil tal-ġirasol	58 %	51 %
bijodiżil tas-soybean	40 %	31 %
bijodiżil taż-żejt tal-palm (proċess mhux speċifikat)	36 %	19 %
bijodiżil taż-żejt tal-palm (process bil-qbid tal-metan fil-mithna taż-żejt)	62 %	56 %
bijodiżil mill-iskart taż-żejt veġetalji jew tal-animali (*)	88 %	83 %
żejt veġetalji idrotrattat miż-żerriegħha tal-kolza	51 %	47 %
żejt veġetalji idrotrattat mill-ġirasol	65 %	62 %
żejt vegetali idrotrattat miż-żejt tal-palm (proċess mhux speċifikat)	40 %	26 %
żejt veġetalji idrotrattat miż-żejt tal-palm (process bil-qbid tal-metan fil-mithna taż-żejt)	68 %	65 %
żejt veġetalji pur miż-żerriegħha tal-kolza	58 %	57 %

▼B

Mogħdija ta' produzzjoni tal-bijokarburant	Iffrankar tipiku fl-emissjonijiet ta' gass b'effett serra	Iffrankar awtomatiku fl-emissjonijiet ta' gass b'effett serra
bijogass mill-iskart organiku muniċipali bhala gass naturali kkompressat	80 %	73 %
bijogass minn demel niedi bhala gass naturali kkompressat	84 %	81 %
bijogass minn demel niexef bhala gass naturali kkompressat	86 %	82 %

(*) Ma jinkludix žejt tal-annimali magħmul minn prodotti sekondarji tal-annimali kklasifikat bhala materjal tal-kategorija 3 skont ir-Regolament (KE) 1774/2002 tal-Parlament Ewropeo u tal-Kunsill tat-3 ta' Ottubru 2002 li jippreskrivi regoli tas-saħha li jirrigwardaw prodotti sekondarji tal-annimali mhux mahsuba ghall-konsum uman.⁽¹⁾

B. Valuri stmati tipiči u valuri awtomatiċi għall-bijokarburanti u bijolikwidi futuri li ma kinu fis-suq jew li kienu fis-suq biss fi kwantitajiet negligibbi f'Jannar 2008, jekk prodotti bl-ebda emissjoni netta ta' karbonju binn bidliet fl-užu tal-art

Mogħdija ta' produzzjoni tal-bijokarburant	Iffrankar tipiku fl-emissjonijiet ta' gass b'effett serra	Iffrankar awtomatiku fl-emissjonijiet ta' gass b'effett serra
etanol tat-tiben tal-qamħ	87 %	85 %
etanol mill-iskart tal-injam	80 %	74 %
etanol mill-injam ikkoltivat	76 %	70 %
dizil Fischer-Tropsch mill-iskart tal-injam	95 %	95 %
dizil Fischer-Tropsch mill-injam ikkoltivat	93 %	93 %
skart tal-injam dimethylether (DME)	95 %	95 %
injam ikkoltivat DME	92 %	92 %
metanol mill-iskart tal-injam	94 %	94 %
metanol mill-injam ikkoltivat	91 %	91 %
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' methyl-tertiobutyl-ether (MTBE)	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' metanol	

C. Metodologija

1. L-eEmissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-produzzjoni u mill-užu ta' karburanti, bijokarburanti u bijolikwidi għat-trasport għandhom ikunu kkalkulati bhala:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sea} - e_{ccs} - e_{CCR} - e_{ee},$$

fejn

E = emissjonijiet totali mill-užu tal-karburant;

e_{ec} = emissjonijiet mill-estrazzjoni u l-kultivazzjoni ta' materja prima;

e_l = emissjonijiet annwalizzati mill-bidliet tal-hażna tal-karbonju kkawzati minn tibdil fl-užu tal-art;

e_p = emissjonijiet mill-ipproċessar;

e_{td} = emissjonijiet mit-trasport u d-distribuzzjoni;

(1) JO L 273 du 10.10.2002, p. 1.

▼B

- e_u = emissjonijiet mill-karburant użat;
- e_{sca} = iffrankar tal-emissjonijiet minn akkumulazzjoni tal-karbonju mill-hamrija permezz ta' mmaniġġar agrikolu mtejjeb;
- e_{ccs} = iffrankar tal-emissjonijiet mill-qbid u l-hażna ġeoloġika tal-karbonju;
- e_{CCR} = iffrankar tal-emissjonijiet mill-qbid u s-sostituzzjoni tal-karbonju;
- e_{ee} = iffrankar tal-emissjonijiet minn elettriku żejjed mill-kogenerazzjoni.

L-emissjonijiet mill-manifattura ta' makkinarju u tagħmir m'għandhomx ikunu kkunsidrati.

2. L-emissjonijiet ta' gass b'effett serra minn karburanti, E, għandhom ikunu espressi f'termini ta' grammi ta' CO₂ ekwivalenti għal kull MJ ta' karburant, gCO_{2eq}/MJ.
3. B'deroga mill-punt 2, ghall-karburanti għat-ħaqxa kċċi, il-valuri kkalkulati f'termini ta' gCO_{2eq}/MJ jistgħu jiġi aġġustati biex ikunu kkunsidrati differenzi bejn il-karburanti f'xogħol siewi mwettaq, espressi f'termini ta' km/MJ. Dawn l-aġġustamenti għandhom isiru biss fejn tkun provduta evidenza tad-differenzi f'xogħol siewi mwettaq.
4. L-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra minn bijokkarburanti u bijolikwidi għandu jkun ikkalkulat bħala:

$$IFFRANKAR = (E_F - E_B)/E_F,$$

fejn

E_B = emissjonijiet totali mill-bijokkarburant jew bijolikwidu; u

E_F = emissjonijiet totali mill-komparatur tal-karburanti fossili.

5. Il-gassijiet b'effett serra kkunsidrati ghall-finijiet tal-punt 1 għandhom ikunu CO₂, N₂O u CH₄. Ghall-fini tal-kalkolu tal-ekwivalenza ta' CO₂, dawk il-gassijiet għandhom jingħataw valur kif ġej:

CO₂: 1

N₂O: 296

CH₄: 23

6. L-emissjonijiet mill-estrazzjoni u l-kultivazzjoni ta' materja prima, e_{cc}, għandhom jinkludu emissjonijiet mill-proċess ta' estrazzjoni jew kultivazzjoni mnifsu; mill-ġbir ta' materja prima; mill-iskart u n-nixxijiet; u mill-produzzjoni ta' kimiċi jew prodotti użati fl-estrazzjoni jew il-kultivazzjoni. Il-qbid ta' CO₂ fil-kultivazzjoni ta' materja prima għandu jiġi eskuż. Tnaqqis certifikat ta' emissjonijiet ta' gass b'effett serra mill-fjamma f'sit ta' produzzjoni taż-żejt fi kwalunkwe parti tad-din ja għandu jitnaqqas. Stimi ta' emissjonijiet mill-kultivazzjoni jistgħu jinhadmu fuq l-użu tal-medji kalkulati għal żoni ġeografiċi iż-ġegħi minn dawk użati fil-kalkolu tal-valuri awtomatiċi, bhala alternattiva għall-użu tal-valuri attwali.
7. L-emissjonijiet annwalizzati mill-bidliet fil-ħażni tal-karbonju kkawżati minn tibdil fl-użu tal-art, e_l, għandhom ikunu kkalkulati bid-diviżjoni ndaqs tal-emissjonijiet totali fuq 20 sena. Ghall-kalkolu ta' dawn l-emissjonijiet ir-regola li ġejja għandha tkun applikata:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ (1)}$$

(1) Il-kwoxjent li jinkiseb meta l-piż molekulari ta' CO₂ (44,010 g/mol) jiġi diviż mill-piż molekulari tal-karbonju (12,011 g/mol) huwa ekwivalenti għal 3,664.

▼B

fejn

e_l = l-emissjonijiet annwalizzati ta' gass b'effett serra li jirriżultaw mill-bidliet tal-hażna tal-karbonju minħabba tibdil fl-użu tal-art (imkejjel bhala massa ta' ekwivalent ta' CO₂ kull unità ta' enerġija ta' bijokarburant);

CS_R = il-hażna ta' karbonju kull żona ta' unità assoċjata mal-użu ta' referenza tal-art (imkejla bhala massa ta' karbonju kull żona ta' unità, inkluzi kemm il-hamrija kif ukoll il-veġetazzjoni). L-użu tal-art ta' referenza għandu jkun l-użu tal-art fl-1 ta' Jannar 2008 jew 20 sena qabel ma nkisbet il-materja prima, skont liema jiġi l-ahħar;

CS_A = il-hażna ta' karbonju kull żona ta' unità assoċjata mal-użu attwali tal-art (imkejla bhala massa tal-karbonju kull żona ta' unità, inkluzi kemm il-hamrija kif ukoll il-veġetazzjoni). F'każiġiet fejn il-hażna tal-karbonju takkumula għal aktar minn sena, il-valur attribwit għal CS_A għandu jkun il-hażna stmatta kull unità ta' medda wara għoxrin sena jew meta l-kultivazzjoni tilhaq il-maturitħa, skont liema jiġi qabel;

P = il-produttività tal-uċuh (imkejla bhala enerġija mill-bijokarburant jew bijolikwidu kull żona ta' unità kull sena); u

e_B = bonus ta' 29 gCO_{2eq}/MJ bijokarburant jew bijolikwidu jekk il-bijomassa tinkiseb minn art degradata ristawrata skont il-kondizzjonijiet previsti fil-punt 8.

8. Il-bonus ta' 29 gCO_{2eq}/MJ għandu jiġi attribwit jekk tiġi pprovduta evidenza li l-art:

- (a) ma kinitx qed tintuża għal attivitā agrikola jew kwalunkwe attivitā oħra f'Jannar 2008; u
- (b) tidhol f'wahda mill-kategoriji li ġejjin:
  - (i) art li ddeterjorat b'mod gravi, inkluża tali art li qabel kellha użu agrikolu;
  - (ii) art b'kontaminazzjoni qawwija.

Il-bonus ta' 29 gCO_{2eq}/MJ għandu japplika għal perijodu sa 10 snin mid-data tal-konverżjoni tal-art għal użu agrikolu, bil-kondizzjoni li jkunu żgurati zieda kontinwa fil-hażniet ta' karbonju kif ukoll tnaqqis sostanzjali fil-fenomeni tal-erożjoni ghall-art li taqa' taħt (i) u li titnaqqas il-kontaminazzjoni tal-hamrija ghall-art li taqa' taħt (ii).

9. Il-kategoriji msemmija fil-punt 8(b) huma definiti kif ġej:

- (a) “art li ddeterjorat b'mod gravi” tfisser art li għal perijodu sostanzjali ta’ zmien kienet immellha b'mod sostanzjali jew kellha kontenut sostanzjalment baxx ta’ materjal organiku u sfat mgħawra b'mod gravi;
- (b) “art b'kontaminazzjoni qawwija” tfisser art li mhix adatta ghall-kultivazzjoni ta’ ikel u ghalf minħabba kontaminazzjoni tal-hamrija.

Din l-art għandha tinkludi art li kienet is-suġġett ta' deciżjoni tal-Kummissjoni skont ir-raba' subparagraphu tal-Artikolu 18(4).

10. Il-Kummissjoni għandha tadotta, sal-31 ta' Diċembru 2009, linji gwida ghall-kalkolu tal-hażna tal-karbonju fl-art li jużza bhala referenza l-Linji Gwida tal-2006 tal-IPCC għall-Inventorji Nazzjonali tal-Gass b'Effett Serra –volum 4. Il-Linji Gwida tal-Kummissjoni għandhom iservu bhala l-baži għall-kalkolu tal-hażna tal-karbonju fl-art ghall-finijiet ta' din id-Direttiva.

▼B

11. L-emissjonijiet mill-ipproċessar, e_p , għandhom jinkludu emissjonijiet mill-ipprocessar innifsu; mill-iskart u n-nixxijiet; u mill-produzzjoni ta' kimiċi jew prodotti użati fl-ipproċessar.

Fil-kalkolu tal-konsum ta' elettriku mhux prodott fl-impjant ta' produzzjoni tal-karburant, l-intensità tal-emissjoni tal-gass b'effett serra tal-produzzjoni u tad-distribuzzjoni ta' dak l-elettriku għandha tkun meqjusa li hija ugwali ghall-intensità medja tal-emissjonijiet tal-produzzjoni u d-distribuzzjoni ta' elettriku f'reġjun definit. B'deroga minn din ir-regola l-produtturi jistgħu jużaw valur medju għal impjant ta' produzzjoni tal-elettriku individwali ghall-elettriku prodott minn dak l-impjant, jekk dak l-impjant mhux konness mal-grilja tal-elettriku.

12. L-emissjonijiet mit-trasport u d-distribuzzjoni, e_{td} , għandhom jinkludu emissjonijiet mit-trasport u l-hażna ta' materja prima u materjali semi-mahduma u mill-hażna u d-distribuzzjoni ta' materjali mahduma. L-emissjonijiet mit-trasport u mid-distribuzzjoni li għandhom jitqiesu fil-punt 6 m'għandhomx ikunu koperti minn dan il-punt.
13. L-emissjonijiet mill-karburant użat, e_u , għandhom jitqiesu li huma żero għall-bijokarburanti u bijolikwidi.
14. L-iffrankar ta' emissjonijiet mill-qbid u l-hzin ġeologiku tal-karbonju e_{ccs} , li jkun għadu ma giex meqjus f' e_p għandu jkun limitat għall-emissjonijiet evitati permezz tal-akkwizizzjoni u l-iżolament ta' CO₂ emess direttament relatati mal-estrazzjoni, it-trasport, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tal-karburant.
15. L-iffrankar ta' emissjonijiet mill-qbid u s-sostituzzjoni tal-karbonju, e_{ccr} , għandu jkun limitat għall-emissjonijiet evitati permezz tal-qbid ta' CO₂ li fihom il-karbonju jorigha minn bijomassa u li hija użata biex tissostit-wixxi CO₂ derivat mill-fossili użat fi prodotti servizzi u kummerċjali.
16. L-iffrankar ta' emissjonijiet minn elettriku żejjed mill-koġenerazzjoni, e_{ee} , għandu jkun ikkunsidrat b'relazzjoni mal-elettriku żejjed prodott minn sistemi tal-produzzjoni tal-karburant li jużaw il-koġenerazzjoni b'eċċezzjoni fejn il-karburant użat għall-koġenerazzjoni huwa prodott sekondarju minbarra r-residwu ta' wiċċi tar-raba'. Fl-ikkalkular ta' dak l-elettriku żejjed, id-daqs tal-unità ta' koġenerazzjoni għandu jkun meqjus li huwa l-minnu meħtieġ għall-unità ta' koġenerazzjoni biex tħalli s-shana meħtieġa għall-produzzjoni tal-karburant. L-iffrankar tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra assoċċiat mal-elettriku żejjed għandu jitqies li huwa ugwali għall-ammont ugwali ta' elettriku kien iġġenerat f'impjant tal-enerġija li juža l-istess karburant bħall-unità ta' koġenerazzjoni.
17. Fejn proċess ta' produzzjoni ta' karburant jiproduċi, f'taħħita, il-karburant li għaliex l-emissjonijiet huma kkalkulati u prodott jew aktar prodotti oħra ("prodotti-sekondarji"), l-emissjonijiet ta' gass b'effett serra għandhom ikunu diviżi bejn il-karburant jew il-prodott intermedju tiegħu u l-prodotti sekondarji proporzjonalment għall-kontenut enerġetiku tagħhom (determinat b'valur ta' tħishin iktar baxx fil-każ ta' prodotti sekondarji minbarra l-elettriku).
18. Ghall-fini tal-kalkolu msemmi fil-punt 17, l-emissjonijiet li jridu jiġu diviżi għandhom ikunu $e_{ec} + e_l +$ dawk il-frazzjonijiet ta' e_p , e_{td} u e_{ee} li jsiru sa u inkluż l-istadju tal-proċess li fih huwa prodott il-prodott sekondarji. Jekk tkun sarex xi allokkazzjoni għal prodotti sekondarji fi stadju ta' process preċedenti fiċ-ċiklu tal-hajja, il-frazzjoni ta' dawk l-emissjonijiet assenjata f'dak l-ahhar stadju tal-proċess lill-prodott ta' karburant intermedju, għandha tintuża għal dan l-ġhan minflok mit-total ta' dawk l-emissjonijiet.

▼B

Fil-każ ta' bijokarburanti u bijolikwidi, il-prodotti sekondarji kollha, inkluż l-elettriku li ma jaqax taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-punt 16, għandhom ikunu kkunsidrati għall-fini ta' dak il-kalkolu, bl-eċċejżjoni għar-residwu tal-wiċċeż-żgħix tiben, bagasse, qxur, ġellewż kbir u qxur tal-ġewż. Il-prodotti sekondarji li għandhom kontenut ta' enerġija negattiva għandhom ikunu kkunsidrati li għandhom kontenut ta' enerġija żero għall-fini tal-kalkolu.

Skart, residwi tal-ġhelejjel tal-agrikoltura, inkluži tiben, bagasse, qxur, zkuk u qxur tal-ġwież u residwi mill-ipproċessar, inkluża l-ġlicerina mhux raffinata għandhom ikunu kkunsidrati li għandhom emissjonijiet tal-gass b'effett serra b'ċiklu tal-hajja żero sal-process ta' ġbir ta' dawk il-materjali.

Fil-każ ta' karburanti prodotti fir-raffineriji, l-unità ta' analiżi għall-fini tal-kalkolu msemmi fil-punt 17 għandha tkun ir-raffinerija.

19. Ghall-bijokarburanti, għall-fini tal-kalkolu msemmi fil-punt 4, l-element ta' paragun tal-karburant fossili E_F għandu jkun l-ahħar emissjonijiet medji reali disponibbli mill-parti fossili tal-konsum tal-petrol u d-dizil fil-Komunità kif irrappurtat fid-Direttiva 98/70/KE. Jekk din id-data ma tkunx disponibbli, il-valur użat għandu jkun 83,8 gCO_{2eq}/MJ.

Għall-bijolikwidi użati fil-produzzjoni tal-elettriku, għall-fini tal-kalkolu msemmi fil-punt 4, l-element ta' paragun tal-karburant fossili E_F għandu jkun 91 gCO_{2eq}/MJ.

Għall-bijolikwidi użati fil-produzzjoni tas-shana, għall-fini tal-kalkolu msemmi fil-punt 4, l-element ta' paragun E_F għandu jkun 77 gCO_{2eq}/MJ.

Għall-bijolikwidi użati fil-kogenerazzjoni, għall-fini tal-kalkolu msemmi fil-punt 4, l-element ta' paragun E_F għandu jkun 85 gCO_{2eq}/MJ.

D. Valuri awtomatiċi diżaggregati għall-bijokarburanti u l-bijolikwidi

Valuri awtomatiċi diżaggregati għall-kultivazzjoni: “ e_{ec} ” kif definit fil-Parti C ta' dan l-Anness

Mogħidja tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tal-pitrava taz-zokkor	12	12
etanol tal-qamħ	23	23
etanol tal-qamħiż-żorr (maize), prodott fil-Komunità	20	20
etanol tal-kannamieli	14	14
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' ETBE	Ugwali għal dik tal-mogħidja użata għall-produzzjoni ta' etanol	
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' TAEE	Ugwali għal dik tal-mogħidja użata għall-produzzjoni ta' etanol	
bijodiżil taż-żerriegħha tal-kolza	29	29
bijodiżil tal-ġirasol	18	18
bijodiżil tas-soybean	19	19
bijodiżil taż-żejt tal-palm	14	14
bijodiżil mill-iskart taż-żejt veġe-tali jew tal-annimali (*)	0	0
żejt vegetali idrotrattat miż-żerriegħha tal-kolza	30	30

▼B

Mogħidja tal-produzzjoni tal-bijokarbu-ranti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
żejt veġetali idrotrattat mill-ġirasol	18	18
żejt veġetali idrotrattat miż-żejt tal-palm	15	15
żejt veġetali pur miż-żerriegħha tal-kolza	30	30
bijogass mill-iskart orġaniku muniċipali bhala gass naturali kkompressat	0	0
bijogass minn demel niedi bhala gass naturali kkompressat	0	0
bijogass minn demel niexef bhala gass naturali kkompressat	0	0

(*) Li ma jinkludix żejt tal-annimali prodott minn prodotti sekondarji tal-annimali kklasifikat bhala materjal ta' kategorija 3 skont ir-Regolament (KE) Nru 1774/2002.

Valuri awtomatiċi dizagġregati għall-ipproċessar (inkluż elettriċu żejjed): “ $e_p - e_{ee}$ ” kif definit fil-Parti C ta' dan l-Anness

Mogħidja tal-produzzjoni tal-bijokarbu-ranti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tal-pitrava taz-zokkor	19	26
etanol tal-qamħ (karburant tal-proċess mhux spċifikat)	32	45
etanol tal-qamħ (linjite bhala karburant tal-proċess fl-impjant CHP)	32	45
etanol tal-qamħ (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'bojler konvenzjonali)	21	30
etanol tal-qamħ (gass naturali bhala karburant f'impjant CHP)	14	19
etanol tal-qamħ (tiben bhala karburant f'impjant CHP)	1	1
Etanol tal-qamħirrun (maize), prodott fil-Komunità, (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'impjant CHP)	15	21
etanol tal-kannamieli	1	1
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' ETBE (	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata ghall-produzzjoni ta' etanol	
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' TAEE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata ghall-produzzjoni ta' etanol	
bijodiżil taż-żerriegħha tal-kolza	16	22
bijodiżil tal-ġirasol	16	22
bijodiżil tas-soybean	18	26

▼B

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
bijodiżil taż-żejt tal-palm (process mhux spéċifikat)	35	49
bijodiżil taż-żejt tal-palm (process bil-qbid tal-metan fil-mithna taż-żejt)	13	18
bijodiżil mill-iskart taż-żejt veġetalij jew tal-animali	9	13
żejt veġetalii idrotrattat miż-żerriegħha tal-kolza	10	13
żejt veġetalii idrotrattat mill-ġirasol	10	13
żejt veġetalii idrotrattat miż-żejt tal-palm (process mhux spéċifikat)	30	42
żejt veġetalii idrotrattat miż-żejt tal-palm (process bil-qbid tal-metan fil-mithna taż-żejt)	7	9
żejt veġetalii pur miż-żerriegħha tal-kolza	4	5
bijogass mill-iskart orġaniku muniċipali bhala gass naturali kkompressat	14	20
bijogass minn demel niedi bhala gass naturali kkompressat	8	11
bijogass minn demel niexef bhala gass naturali kkompressat	8	11

Valuri awtomatiċi diżaggregati għat-trasport u ddistribuzzjoni: “e_{td}” kif definit fil-Parti C ta’ dan l-Anness

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tal-pitrava taz-zokkor	2	2
etanol tal-qamħ	2	2
etanol tal-qamħirrum (maize), prodott fil-Komunità	2	2
etanol tal-kannamiela	9	9
il-parti minn sorsi rinnovabbi ta' ETBE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' etanol	
il-parti minn sorsi rinnovabbi ta' TAAE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' etanol	
bijodiżil taż-żerriegħha tal-kolza	1	1
bijodiżil tal-ġirasol	1	1
bijodiżil mis-soybean	13	13
bijodiżil taż-żejt tal-palm	5	5
bijodiżil mill-iskart taż-żejt veġetalij jew tal-animali	1	1
żejt veġetalii idrotrattat miż-żerriegħha tal-kolza	1	1
żejt veġetalii idrotrattat mill-ġirasol	1	1

▼B

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipici ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
żejt vegetali idrotrattat miż-żejt tal-palm	5	5
żejt vegetali pur miż-żerriegħa tal-kolza	1	1
bijogass mill-iskart orġaniku muniċipali bhala gass naturali kkompressat	3	3
bijogass minn demel niedi bhala gass naturali kkompressat	5	5
bijogass minn demel niexef bhala gass naturali kkompressat	4	4

Total għall-kultivazzjoni, l-ipproċessar, it-trasport u d-distribuzzjoni

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi oħra	Emissjonijiet tipici ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tal-pitrava taz-zokkor	33	40
etanol tal-qamħ (karburant tal-proċess mhux spċifikat)	57	70
etanol tal-qamħ (linjite bhala karburant tal-proċess fl-impjant CHP)	57	70
etanol tal-qamħ (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'bojler konvenzjonali)	46	55
etanol tal-qamħ (gass naturali bhala karburant f'impjant CHP)	39	44
etanol tal-qamħ (tiben bhala karburant f'impjant CHP)	26	26
etanol tal-qamħħirrun (maize), prodott fil-Komunità, (gass naturali bhala karburant tal-proċess f'impjant CHP)	37	43
etanol tal-kannamiela	24	24
il-parti minn sorsi rinnovabbi ta' ETBE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' etanol	
il-parti minn sorsi rinnovabbi ta' TAEE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' etanol	
bijodizil taż-żerriegħha tal-kolza	46	52
bijodizil tal-ġirasol	35	41
bijodizil tas-soybean	50	58
bijodizil taż-żejt tal-palm (proċess mhux spċifikat)	54	68
bijodizil taż-żejt tal-palm (proċess bil-qbid tal-metan fil-mithna taż-żejt)	32	37

▼B

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi ohra	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
bijodiżil mill-iskart taž-żejt veġe-tali jew tal-annimali	10	14
żejt veġetali idrotrattat miž-żerriegħa tal-kolza	41	44
żejt veġetali idrotrattat mill-girasol	29	32
żejt veġetali idrotrattat miž-żejt tal-palm (process mhux spċifikat)	50	62
żejt veġetali idrotrattat miž-żejt tal-palm (process bil-qbid tal-metan fil-mithna taž-żejt)	27	29
żejt veġetali pur miž-żerriegħa tal-kolza	35	36
bijogass mill-iskart organiku muni-ċipali bhala gass naturali kkompressat	17	23
bijogass minn demel niedi bhala gass naturali kkompressat	13	16
bijogass minn demel niexef bhala gass naturali kkompressat	12	15

E. Valuri awtomatiċi dīzaggregati stmati għall-bijokarburanti u l-bijolikwidi futuri li ma kinux fis-suq jew li kieni fis-suq fi kwantitajiet negligibbi biss f-Jannar 2008

Valuri awtomatiċi dīzaggregati għall-kultivazzjoni: “*e_{ec}*” kif definit fil-Parti C ta’ dan l-Anness

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburant u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tat-tiben tal-qamħ	3	3
etanol mill-iskart tal-injam	1	1
etanol mill-injam ikkoltivat	6	6
dizil Fischer-Tropsch mill-iskart tal-injam	1	1
dizil Fischer-Tropsch mill-injam ikkoltivat	4	4
DME mill-iskart tal-injam	1	1
DME mill-injam ikkoltivat	5	5
metanol mill-iskart tal-injam	1	1
metanol mill-injam ikkoltivat	5	5
il-parti minn sorsi rinnovabbi ta' MTBE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' metanol	

▼B

Valuri awtomatiči dīzaggregati għall-ipproċessar (inkluz elettriiku żejjed): “ $e_p - e_{ee}$ ” kif definit fil-Parti C ta’ dan l-Anness

Mogħdija tal-produzzjoni tal-bijokarburant u bijolkwidu	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tat-tiben tal-qamħ	5	7
etanol mill-injam	12	17
dizil Fischer-Tropsch mill-injam	0	0
DME mill-injam	0	0
metanol mill-injam	0	0
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' MTBE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' metanol	

Valuri awtomatiči dīzaggregati għat-trasport u distribuzzjoni: “ e_{td} ” kif definit fil-Parti C ta’ dan l-Anness

Mogħdija tal-produzzjoni tal-bijokarburant u bijolkwidu	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tat-tiben tal-qamħ	2	2
etanol mill-iskart tal-injam	4	4
etanol mill-injam ikkoltivat	2	2
dizil Fischer-Tropsch mill-iskart tal-injam	3	3
dizil Fischer-Tropsch mill-injam ikkoltivat	2	2
DME mill-iskart tal-injam	4	4
DME mill-injam ikkoltivat	2	2
metanol mill-iskart tal-injam	4	4
metanol mill-injam ikkoltivat	2	2
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' MTBE	Ugwali għal dik tal-mogħdija użata għall-produzzjoni ta' metanol	

Total għall-kultivazzjoni, l-ipproċessar, it-trasport u d-distribuzzjoni

Mogħdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolkwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO _{2eq} /MJ)
etanol tat-tiben tal-qamħ	11	13
etanol mill-iskart tal-injam	17	22
etanol mill-injam ikkoltivat	20	25
dizil Fischer-Tropsch mill-iskart tal-injam	4	4

▼B

Moghdija tal-produzzjoni tal-bijokarburanti u bijolikwidi	Emissjonijiet tipiči ta' gass b'effett serra (gCO_{2eq}/MJ)	Valur awtomatiku tal-emissjonijiet ta' gass b'effett serra (gCO_{2eq}/MJ)
dizil Fischer-Tropsch mill-injam ikkoltivat	6	6
DME mill-iskart tal-injam	5	5
DME mill-injam ikkoltivat	7	7
metanol mill-iskart tal-injam	5	5
metanol mill-injam ikkoltivat	7	7
il-parti minn sorsi rinnovabbli ta' MTBE	Ugwali għal dik tal-moghdija użata ghall-produzzjoni ta' metanol	

▼B*ANNESS VI***Rekwiziti minimi ghall-mudell armonizzat ghall-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ghall-enerġija rinnovabbli**

(1) Konsum finali mistenni tal-enerġija:

Konsum gross finali tal-enerġija fl-elettriku, it-trasport, it-tishin u t-tkessiħ ghall-2020 filwaqt li jitqiesu l-effetti tal-miżuri tal-politika ghall-effiċjenza fl-enerġija.

(2) Miri settorjali nazzjonali ghall-2020 u l-parti stmata ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-elettriku, it-tishin, it-tkessiħ u t-transport:

- (a) seherm immirat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli ghall-elettriku fl-2020;
- (b) it-trajettorja stmata għas-sehem immirat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-elettriku;
- (c) sehem immirat ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli għat-tishin u t-tkessiħ fl-2020;
- (d) it-trajettorja stmata għas-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-tishin u t-tkessiħ;
- (e) trajettorja stmata għas-sehem tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-transport;
- (f) it-trajettorja indikattiva nazzjonali kif imsemmija fl-Artikolu 3(2) u l-parti B tal-Anness I.

(3) Miżuri ghall-kisba tal-miri:

- (a) ġarsa ġenerali tal-linji politici u l-miżuri kollha li jikkonċernaw il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli;
- (b) miżuri speċifici ghall-issodisfar tar-rekwiziti tal-Artikoli 13, 14 u 16, inkluża l-htieġa li tiġi estiż jew imsahha l-infrastruttura eżistenti biex tiġi faċilitata l-integrazzjoni tal-kwantitatiet ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli meħtieġa biex tintlaħaq il-mira nazzjonali ghall-2020, miżuri li jaċċelleraw il-proċeduri ta' awtorizzazzjoni, miżuri biex inaqqsu l-ostakoli mhux teknoloġiči u miżuri li jikkonċernaw l-Artikoli 17 sa 21;
- (c) skemi ta' appoġġ ghall-promozzjoni tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-elettriku applikati mill-Istat Membru jew grupp ta' Stati Membri;
- (d) skemi ta' appoġġ ghall-promozzjoni tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-tiġi u t-tkessiħ applikati mill-Istat Membru jew grupp ta' Stati Membri;
- (e) skemi ta' appoġġ ghall-promozzjoni tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fit-transport applikati mill-Istat Membru jew grupp ta' Stati Membri;
- (f) miżuri speċifici dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija mill-bijomassa, b'mod speċjali ghall-mobilizzazzjoni ġidha tal-bijomassa meta jitqiesu:
  - (i) id-disponibbiltà tal-bijomassa: il-potenzjal domestiku u l-importazzjoni;
  - (ii) miżuri biex tiżdied id-disponibbiltà tal-bijomassa, meta jitqiesu utenti ohra tal-bijomassa (setturi bbażati fuq l-agrikultura u l-foresti);
- (g) l-użu ppjanat ta' trasferimenti tal-istatistika bejn l-Istati Membri u l-partecipazzjoni ppjanata fi progetti kongunti ma' Stati Membri ohra u pajjiżi terzi:
  - (i) il-produzzjoni żejda stmata ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli mqabbla mat-trajettorja indikattiva li tista' tkun trasferita lil Stati Membri ohra;

▼B

- (ii) il-potenzjal stmat għal progett kongunti;
- (iii) id-domanda stmata ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli li għandha tiġi sodisfatta b'mezzi ohra minbarra l-produzzjoni domestika.

(4) Valutazzjonijiet:

- (a) il-kontribut totali mistenni ta' kull teknoloġija tal-enerġija rinnovabbli biex jintlahqu l-miri mandatorji tal-2020 u t-trajjetorja indikattiva għall-partijiet tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-elettriku, it-tishin u t-tkessiħ u t-trasport;
- (b) il-kontribut totali mistenni tal-mizuri għall-effiċjenza enerġetika u għall-iffrankar tal-enerġija biex jintlahqu l-miri mandatorji tal-2020 u t-trajjetorja indikattiva għall-partijiet tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fl-elettriku, it-tishin u t-tkessiħ u t-trasport.

▼B*ANNESS VII***Kalkolu tal-energija mill-pompi tas-shana**

L-ammont tal-enerġija aerotermali, ġeotermali jew idrotermali maqbuda mill-pompi tas-shana li għandu jiġi kkunsidrat bhala energija rinnovabbli ghall-finijiet ta' din id-Direttiva, E_{RES} , għandu jiġi kkalkolat skont il-formola li ġejja:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

fejn

- Q_{usable} = is-shana totali utiliżabbli stimata mogħtija mill-pompi ta' shana li jissodisfaw il-kriterji msemmija fl-Artikolu 5(4), implimentat kif ġej: Il-pompi tas-shana biss li għalihom jittieħed kont ta' $SPF > 1,15 * 1/\eta$;
- SPF = il-fattur tal-prestazzjoni staġjonali medja stimata għal dawk il-pompi ta' shana;
- η huwa l-proporzjoni bejn il-produzzjoni totali gross ta' elettriku u l-konsum ta' energija pimarja għall-produzzjoni tal-elettriku u għandha tiġi kkalkulata bhala medja tal-UE ibbażata fuq id-data tal-Eurostat.

Sal-1 ta' Jannary 2013, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi linji gwida dwar kif l-Istati Membri għandhom jistmaw il-valuri ta' Q_{usable} u SPF għad-diversi teknoloġiji u applikazzjonijiet tal-pompi tas-shana, b'kont meħud tad-differenzi fil-kondizzjonijiet klimatiċi, b'mod partikolari l-klimi keshin hafna.